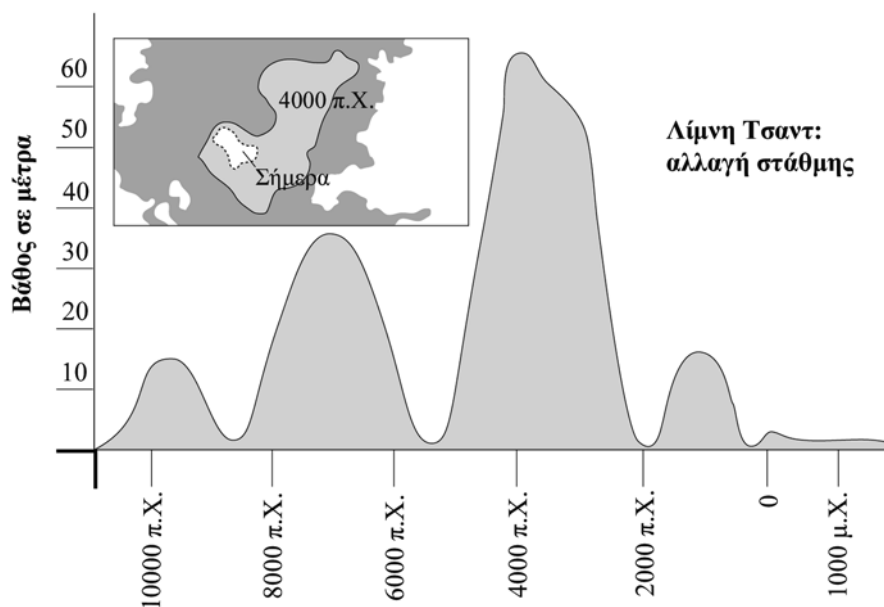

ΛΙΜΝΗ ΤΣΑΝΤ

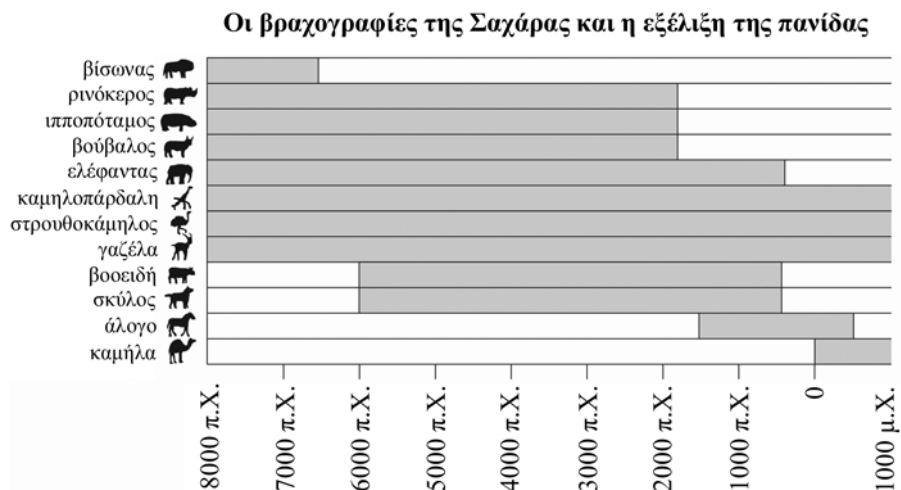
Θέμα που δόθηκε στους μαθητές για το Πρόγραμμα PISA 2000

Το Σχήμα 1 δείχνει την αλλαγή της στάθμης της Λίμνης Τσαντ, στη Σαχάρα της Βόρειας Αφρικής. Η Λίμνη Τσαντ εξαφανίστηκε τελείως γύρω στο 20.000 π.Χ., κατά τη διάρκεια της τελευταίας εποχής των παγετώνων. Γύρω στο 11.000 π.Χ. επανεμφανίστηκε. Σήμερα, η στάθμη της είναι περίπου στο ίδιο επίπεδο που ήταν το 1000 μ.Χ.

Σχήμα 1

Το Σχήμα 2 δείχνει τις βραχογραφίες της Σαχάρας (αρχαία σχέδια ή ζωγραφιές που βρέθηκαν στους τοίχους των σπηλαιών) και την εξέλιξη της πανίδας.

Σχήμα 2

Πηγή: Copyright Bartholomew Ltd 1988. Ανατύπωση από το The Times Atlas of Archaeology κατόπιν αδείας των Harper Collins Publishers.

Χρησιμοποιήστε τις πληροφορίες της προηγούμενης σελίδας για τη λίμνη Τσαντ και απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Ερώτηση 1: ΛΙΜΝΗ ΤΣΑΝΤ

Ποιο είναι το βάθος της Λίμνης Τσαντ σήμερα; Κυκλώστε τη σωστή απάντηση.

- A. Δύο μέτρα περίπου.
- B. Δεκαπέντε μέτρα περίπου.
- Γ. Πενήντα μέτρα περίπου.
- Δ. Έχει εξαφανιστεί τελείως.
- E. Δεν δίνεται η πληροφορία.

Ερώτηση 2: ΛΙΜΝΗ ΤΣΑΝΤ

Με ποια χρονολογία περίπου αρχίζει η γραφική παράσταση στο Σχήμα 1;

.....

Ερώτηση 3: ΛΙΜΝΗ ΤΣΑΝΤ

Γιατί ο συγγραφέας επέλεξε να αρχίζει η γραφική παράσταση με τη χρονολογία που επιλέξατε στην προηγούμενη ερώτηση;

.....

.....

Ερώτηση 4: ΛΙΜΝΗ ΤΣΑΝΤ

Το Σχήμα 2 βασίζεται στην υπόθεση ότι:

- Α. τα ζώα της βραχογραφίας ζούσαν στην περιοχή την εποχή που σχεδιάστηκαν.
- Β. οι καλλιτέχνες που σχεδίασαν τα ζώα ήταν πολύ ταλαντούχοι.
- Γ. οι καλλιτέχνες που σχεδίασαν τα ζώα μπορούσαν να ταξιδεύουν μακριά.
- Δ. δεν έγινε καμιά προσπάθεια να εξημερωθούν τα ζώα τα οποία απεικονίζονταν στη βραχογραφία.

Ερώτηση 5: ΛΙΜΝΗ ΤΣΑΝΤ

Για να απαντήσετε σ' αυτή την ερώτηση, χρειάζεται να αντλήσετε πληροφορίες από τα Σχήματα 1 και 2.

Η εξαφάνιση των ρινόκερων, των ιπποπόταμων και των βούβαλων από τις βραχογραφίες της Σαχάρας συνέβη:

- Α. στην αρχή της πιο πρόσφατης εποχής των παγετώνων.
- Β. στο μέσο της περιόδου που η Λίμνη Τσαντ ήταν στο υψηλότερο σημείο της στάθμης της.
- Γ. μετά τη σταδιακή υποχώρηση της στάθμης της Λίμνης Τσαντ που διήρκεσε για περισσότερο από 1000 χρόνια.
- Δ. στην αρχή μιας συνεχούς περιόδου ξηρασίας.

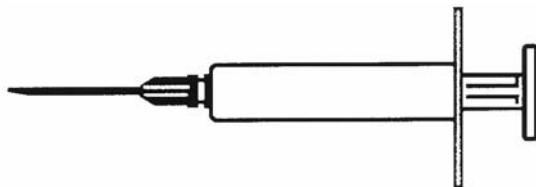
ΓΡΙΠΗ

Θέμα που δόθηκε στους μαθητές για το Πρόγραμμα PISA 2000

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ACOL ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΡΙΠΗΣ

Όπως πιθανά γνωρίζετε, η γρίπη τον χειμώνα μπορεί να χτυπήσει αιφνιδιαστικά και δυνατά. Μπορεί να αφήσει τα θύματά της άρρωστα για εβδομάδες.

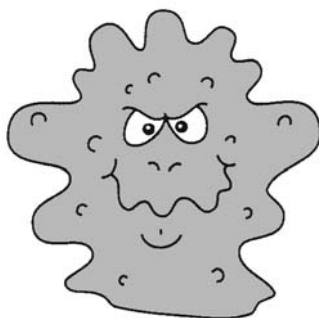
Ο καλύτερος τρόπος να αντιμετωπίσει κανείς τον ιό, είναι να έχει γυμνασμένο και υγιές σώμα. Καθημερινή άσκηση και διατροφή που περιλαμβάνει πολλά φρούτα και λαχανικά συνιστώνται ιδιαίτερα, για να βοηθήσουν το ανοσοποιητικό σύστημα στον αγώνα του κατά της εισβολής του ιού.

Η ACOL αποφάσισε να προσφέρει στο προσωπικό της την ευκαιρία να εμβολιαστεί κατά της γρίπης, ως έναν επιπλέον τρόπο πρόληψης κατά της εξάπλωσης του ύπουλου ιού ανάμεσά μας. Η ACOL κανόνισε να έρχεται μια νοσοκόμα στις εγκαταστάσεις της, για να εμβολιάσει το προσωπικό στις εργάσιμες ώρες την εβδομάδα που αρχίζει την 17η Οκτωβρίου. Το πρόγραμμα αυτό προσφέρεται δωρεάν σε όλα τα μέλη του προσωπικού.

Η συμμετοχή είναι εθελοντική. Τα μέλη του προσωπικού που θα επιλέξουν το πρόγραμμα, θα πρέπει να υπογράψουν ένα έντυπο στο οποίο να δηλώνουν ότι δεν υποφέρουν από κανενός τύπου αλλεργία και ότι δέχονται να εμβολιαστούν, με την προϋπόθεση ότι γνωρίζουν πως μπορεί να υπάρξουν μικρές παρενέργειες.

Τα ιατρικά δεδομένα δείχνουν ότι το εμβόλιο δεν προξενεί γρίπη. Μπορεί όμως να προκαλέσει μερικές παρενέργειες όπως κούραση, χαμηλό πυρετό και ελαφρύ πόνο στο χέρι.

ΠΟΙΟΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΜΒΟΛΙΑΖΕΤΑΙ;

Οποιοσδήποτε ενδιαφέρεται να προστατευτεί από τον ιό της γρίπης.

Το εμβόλιο συνιστάται κυρίως σε άτομα άνω των 65 ετών. Ανεξάρτητα όμως από την ηλικία, είναι απαραίτητο για ΟΠΟΙΟΝΔΗΠΟΤΕ πάσχει από χρόνιες παθήσεις, ιδιαίτερα από καρδιοαναπνευστικά προβλήματα ή διαβήτη.

Στον κλειστό χώρο ενός γραφείου ΟΛΟ το προσωπικό κινδυνεύει να προσβληθεί από γρίπη.

ΠΟΙΟΣ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΜΒΟΛΙΑΖΕΤΑΙ;

Άτομα που είναι αλλεργικά στα αυγά, άτομα που υποφέρουν από οξείες εμπύρετες ασθένειες, καθώς και γυναίκες σε κατάσταση εγκυμοσύνης.

Στην περίπτωση που παίρνετε κάποιο φάρμακο ή παρουσιάσατε στο παρελθόν αντίδραση στο εμβόλιο της γρίπης, συμβουλευτείτε τον γιατρό σας.

Αν επιθυμείτε να εμβολιαστείτε την εβδομάδα που αρχίζει την 17η Οκτωβρίου, παρακαλούμε να ενημερώσετε τη διευθύντρια του προσωπικού κ. Ελένη Παπανικολάου, μέχρι την Παρασκευή 7 Οκτωβρίου. Η ακριβής ημερομηνία και ώρα θα οριστούν με βάση την ευχέρεια της νοσοκόμας, τον αριθμό των ενδιαφερομένων και τον χρόνο που εξυπηρετεί το περισσότερο προσωπικό. Αν επιθυμείτε να εμβολιαστείτε γι' αυτόν τον χειμώνα, αλλά δεν μπορείτε να είστε εκεί την ώρα που ορίστηκε, παρακαλούμε να ενημερώσετε την κ. Ελένη. Αν υπάρξει αρκετά μεγάλος αριθμός ενδιαφερομένων, μπορεί να οριστεί και άλλη ημερομηνία εμβολιασμού.

Για περισσότερες πληροφορίες, παρακαλούμε να επικοινωνήσετε με την κ. Ελένη στο εσωτερικό τηλέφωνο 5577.

προστατέψτε την ΥΓΕΙΑ σας

Η κ. Ελένη Παπανικολάου, διευθύντρια προσωπικού της ACOL, ετοίμασε το ενημερωτικό φυλλάδιο που βρίσκεται στις δύο προηγούμενες σελίδες για το προσωπικό της ACOL. Με βάση το φυλλάδιο αυτό να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Ερώτηση 1: ΓΡΙΠΗ

Ποιο από τα παρακάτω ανταποκρίνεται στο πρόγραμμα εμβολιασμού της ACOL κατά της γρίπης;

- A. Τον χειμώνα καθημερινά θα γίνονται γυμναστικές ασκήσεις.
- B. Τα εμβόλια θα γίνονται κατά τις εργάσιμες ώρες.
- Γ. Θα δοθεί μικρή προμολόγηση στους συμμετέχοντες στο πρόγραμμα.
- Δ. Ένας γιατρός θα κάνει τις ενέσεις.

Ερώτηση 2: ΓΡΙΠΗ

Γνωρίζετε ότι μπορούμε να μιλήσουμε για το **περιεχόμενο** ενός κειμένου (τι λέει το κείμενο).

Γνωρίζετε ότι μπορούμε να μιλήσουμε για το **ύφος** του (τον τρόπο που παρουσιάζεται).

Η κ. Ελένη ήθελε το ενημερωτικό αυτό φυλλάδιο να είναι γραμμένο σε φιλικό και ενθαρρυντικό **ύφος**.

Πιστεύετε ότι το πέτυχε;

Δικαιολογήστε την απάντησή σας αναφερόμενοι σε συγκεκριμένες λεπτομέρειες του τρόπου παρουσίασης των κειμένων, στο ύφος, στις εικόνες ή στα άλλα γραφιστικά.

.....

.....

.....

.....

Ερώτηση 3: ΓΡΙΠΗ

Σύμφωνα με το ενημερωτικό φυλλάδιο, αν θέλετε να προστατευτείτε από τον ιό της γρίπης, το εμβόλιο:

- A. είναι πιο αποτελεσματικό από την άσκηση και την υγιεινή διατροφή, αλλά πιο επικίνδυνο.
- B. είναι καλή ιδέα, αλλά όχι υποκατάστατο της άσκησης και της υγιεινής διατροφής.
- Γ. είναι το ίδιο αποτελεσματικό όσο η άσκηση και η υγιεινή διατροφή και λιγότερο απαιτητικό.
- Δ. είναι περιττό, εάν ασκείστε συστηματικά και ακολουθείτε υγιεινή διατροφή.

Ερώτηση 4: ΓΡΙΠΗ

Ένα σημείο του ενημερωτικού φυλλαδίου λέει:

ΠΟΙΟΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΜΒΟΛΙΑΖΕΤΑΙ;

Οποιοσδήποτε ενδιαφέρεται να προστατευτεί από τον ιό.

Μετά τη διανομή του ενημερωτικού φυλλαδίου από την κ. Ελένη, κάποιος συνάδελφός της είπε ότι η φράση “Οποιοσδήποτε ενδιαφέρεται να προστατευτεί από τον ιό”, θα έπρεπε να είχε παραλειφθεί, διότι είναι παραπλανητική.

Συμφωνείτε ότι η φράση αυτή είναι παραπλανητική και θα έπρεπε να είχε παραλειφθεί;

Εξηγήστε την απάντησή σας.

.....

.....

.....

.....

Ερώτηση 5: ΓΡΙΠΗ

Σύμφωνα με το ενημερωτικό φυλλάδιο, ποιο από τα παρακάτω μέλη του προσωπικού πρέπει επικοινωνήσει με την κ. Ελένη;

- A. Ο Στέφανος από την αποθήκη, ο οποίος δεν θέλει να εμβολιαστεί, γιατί προτιμά να στηριχτεί στη φυσική του ανοσία.
- B. Η Ιουλία από το τμήμα πωλήσεων, που θέλει να μάθει αν το πρόγραμμα εμβολιασμού είναι υποχρεωτικό.
- Γ. Η Αλίκη από το τμήμα αλληλογραφίας, που θα ήθελε να εμβολιαστεί για αυτόν τον χειμώνα, όμως θα αποκτήσει μωρό σε δυο μήνες.
- Δ. Ο Μιχάλης από το λογιστήριο, που θέλει να εμβολιαστεί, αλλά θα πάρει άδεια την εβδομάδα που αρχίζει την 17η Οκτωβρίου.

ΓΚΡΑΦΙΤΙ

Θέμα που δόθηκε στους μαθητές για το Πρόγραμμα PISA 2000

Γίνομαι έξαλλη, καθώς βλέπω ότι ο τοίχος του σχολείου καθαρίστηκε και ξαναβάφτηκε για τέταρτη φορά, για να καθαρίσει από το γκράφιτι. Η δημιουργικότητα είναι αξιοθαύμαστη, αλλά οι άνθρωποι πρέπει να βρίσκουν τρόπους να εκφράζονται, χωρίς να προκαλούν πρόσθετα προβλήματα στην κοινωνία.

Γιατί δυσφημείς τη νεολαία ζωγραφίζοντας γκράφιτι, εκεί όπου απαγορεύεται; Οι επαγγελματίες καλλιτέχνες δεν κρεμούν τους πίνακές τους στους δρόμους, έτσι δεν είναι; Απεναντίας, ψάχνουν για χρηματοδότηση και αποκτούν φήμη μέσα από νόμιμες εκθέσεις.

Κατά τη γνώμη μου τα κτήρια, οι περιφράξεις και τα παγκάκια στα πάρκα είναι έργα τέχνης από μόνα τους. Είναι στ' αλήθεια λυπηρό να χαλάς την αρχιτεκτονική τους με το γκράφιτι και επιπλέον αυτή η μέθοδος καταστρέφει το στρώμα του όζοντος. Ειλικρινά, δεν καταλαβαίνω γιατί αυτοί οι εγκληματικοί καλλιτέχνες ενοχλούνται επειδή τα "έργα" τους σβήνονται και ξανασβήνονται.

Χέλγκα

Δεν υπάρχει περιορισμός στο γούστο. Η κοινωνία μας είναι γεμάτη επικοινωνία και διαφήμιση. Λογότυποι εταιρειών, ταμπέλες μαγαζιών. Μεγάλες ενοχλητικές αφίσες στους δρόμους. Είναι όλα αυτά αποδεκτά; Συνήθως ναι. Είναι το γκράφιτι αποδεκτό; Για άλλους ναι, για άλλους όχι.

Ποιος πληρώνει τη ζημιά του γκράφιτι; Ποιος σε τελευταία ανάλυση πληρώνει το αντίτιμο των διαφημίσεων; Σωστό. Ο καταναλωτής.

Αυτοί που έχουν αναρτήσει διαφημιστικές ταμπέλες έχουν ζητήσει την άδειά σας; Όχι. Γιατί τότε αυτοί που ζωγραφίζουν γκράφιτι θα έπρεπε; Τα πάντα δεν είναι θέμα επικοινωνίας - το δικό σας όνομα και της παρέας και τα μεγάλα έργα τέχνης στους δρόμους;

Θυμηθείτε τα ριγέ και τα καρό ρούχα που εμφανίστηκαν στα μαγαζιά λίγα χρόνια πριν. Και τα ρούχα του σκι. Τα σχέδια και τα χρώματα πάρθηκαν κατευθείαν από τους ζωγραφισμένους με λουλούδια ταιμνέντιους τοίχους. Είναι αστείο αυτά τα σχέδια και τα χρώματα να είναι αποδεκτά και να δαυμάζονται, ενώ το γκράφιτι, που είναι στο ίδιο στίλ, να θεωρείται φρικτό.

Δύσκολοι καιροί για την τέχνη.

Σοφία

Οι δύο επιστολές της προηγούμενης σελίδας προέρχονται από το Διαδίκτυο (Internet) και έχουν ως θέμα το γκράφιτι. Το γκράφιτι είναι παράνομη ζωγραφική και γραφή σε τοίχους και αλλού. Αναφερθείτε στις επιστολές, για να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερώτηση 1: ΓΚΡΑΦΙΤΙ

Ο σκοπός καθεμιάς από τις παραπάνω επιστολές είναι

- A. να εξηγήσει τι είναι το γκράφιτι.
- B. να εκφράσει άποψη για το γκράφιτι.
- Γ. να δείξει πόσο δημοφιλή είναι τα γκράφιτι.
- Δ. να πει πόσο μεγάλη είναι η δαπάνη για τον καθαρισμό από το γκράφιτι.

Ερώτηση 2: ΓΚΡΑΦΙΤΙ

Γιατί η Σοφία αναφέρεται στη διαφήμιση;

.....

.....

.....

Ερώτηση 3: ΓΚΡΑΦΙΤΙ

Με ποια από τις δύο επιστολές συμφωνείτε; Εξηγήστε την απάντησή σας **με δικά σας λόγια**, αναφερόμενοι σε ό,τι έχει λεχθεί στη μία ή και στις δύο επιστολές.

.....

.....

.....

.....

Ερώτηση 4: ΓΚΡΑΦΙΤΙ

Γνωρίζετε ότι μπορούμε να μιλήσουμε για το **τι** λέει μία επιστολή (περιεχόμενο).

Γνωρίζετε ότι μπορούμε να μιλήσουμε για **τον τρόπο** που μία επιστολή είναι γραμμένη (ύφος).

Χωρίς να λάβετε υπόψη σας με ποια επιστολή συμφωνείτε, ποια νομίζετε ότι είναι η καλύτερη επιστολή; Αιτιολογήστε την απάντησή σας κάνοντας αναφορά **στον τρόπο** με τον οποίο η μία ή και οι δύο επιστολές είναι γραμμένες.

.....

.....

.....

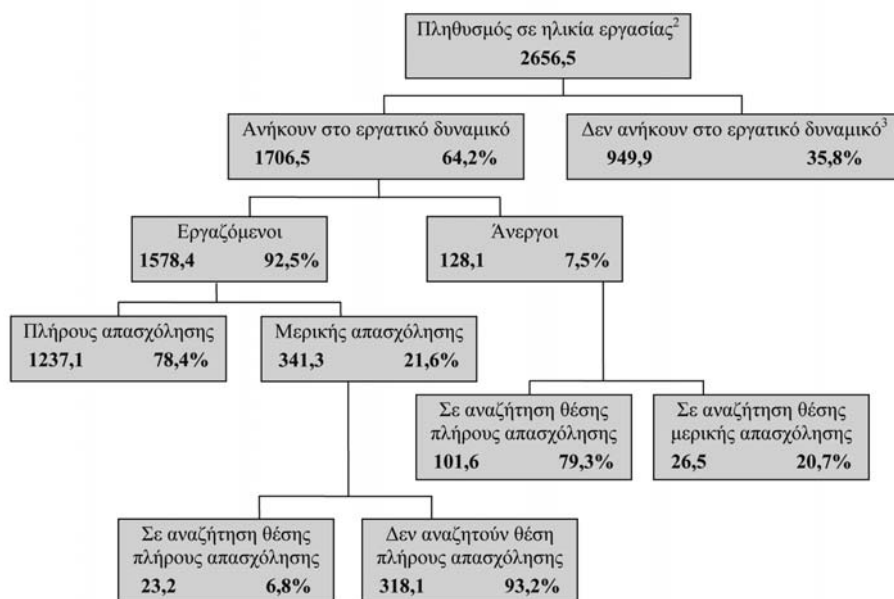
.....

ΕΡΓΑΣΙΑ

Θέμα που δόθηκε στους μαθητές για το Πρόγραμμα PISA 2000

Δομή του Εργατικού Δυναμικού στις 31 Μαρτίου 1995 (x 1000)¹

Το παρακάτω δένδροδιάγραμμα παρουσιάζει τη δομή του εργατικού δυναμικού μιας χώρας. Το 1995, ο συνολικός πληθυσμός αυτής της χώρας ήταν περίπου 3,4 εκατομμύρια κάτοικοι.

Υποσημειώσεις

1. Ο αριθμός των ατόμων εκφράζεται σε χιλιάδες (x 1000).
2. Ο πληθυσμός σε ηλικία εργασίας ορίζεται ως το σύνολο ατόμων ηλικίας 15 έως 65 ετών.
3. Τα άτομα που «δεν ανήκουν στο εργατικό δυναμικό» είναι εκείνα που δεν συμμετέχουν ενεργά στην αναζήτηση μιας θέσης εργασίας ή δεν είναι διαθέσιμα για εργασία.

Πηγή: D. Miller, Form 6 Economics, ESA Publications, Box 9453, NewMarket, Όκλαντ, Νέα Ζηλανδία, σ. 64

Να χρησιμοποιήσετε τις πληροφορίες της προηγούμενης σελίδας που αναφέρονται στο εργατικό δυναμικό μιας χώρας, για να απαντήσετε στις επόμενες ερωτήσεις.

Ερώτηση 1: ΕΡΓΑΣΙΑ

Ποιες είναι οι δύο κύριες ομάδες, στις οποίες διαιρείται ο πληθυσμός σε ηλικία εργασίας;

- A. Οι εργαζόμενοι και οι άνεργοι
- B. Τα άτομα που είναι σε ηλικία εργασίας και τα άτομα που δεν είναι σε ηλικία εργασίας.
- Γ. Οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης και οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης.
- Δ. Τα άτομα που ανήκουν στο εργατικό δυναμικό και τα άτομα που δεν ανήκουν στο εργατικό δυναμικό.

Ερώτηση 2: ΕΡΓΑΣΙΑ

Πόσα από τα άτομα σε ηλικία εργασίας δεν περιλαμβάνονται στο εργατικό δυναμικό; (Γράψτε τον αριθμό των ατόμων, όχι το ποσοστό).

.....
.....

Ερώτηση 3: ΕΡΓΑΣΙΑ

Σε ποια κατηγορία του δενδροδιαγράμματος θα εντασσόταν κάθε άτομο του παρακάτω πίνακα; Δώστε την απάντησή σας σημειώνοντας Χ στο σωστό τετράγωνο του πίνακα, όπως στο παράδειγμα.

	Ανήκουν στο ερ- γατικό δυναμικό: Εργαζό- μενοι	Ανήκουν στο ερ- γατικό δυναμικό: Άνεργοι	Δεν ανή- κουν στο εργατικό δυναμικό	Δεν περιλαμ- βάνονται σε καμία κατηγορία
–Ένας σερβιτόρος μερικής απασχόλησης, 35 ετών	☒	☐	☐	☐
–Μια γυναίκα επιχειρηματίας 43 ετών που εργάζεται 60 ώρες την εβδομάδα.	☐	☐	☐	☐
–Ένας σπουδαστής 21 ετών	☐	☐	☐	☐
–Ένας άνδρας 28 ετών που πρόσφατα πούλησε το μαγαζί του και ψάχνει για δουλειά.	☐	☐	☐	☐
–Μια γυναίκα 55 ετών που δεν εργάστηκε ποτέ ούτε θέλησε να εργαστεί έξω από το σπίτι.	☐	☐	☐	☐
–Μια γιαγιά 80 ετών που εργάζεται ακόμη μερικές ώρες την ημέρα στο οικογενειακό μπακάλικο.	☐	☐	☐	☐

Ερώτηση 4: ΕΡΓΑΣΙΑ

Ας υποθέσουμε ότι κάθε χρόνο δημοσιοποιούνται στοιχεία για το εργατικό δυναμικό σε ένα δενδροδιάγραμμα, όπως το παρακάτω. Ποια από τα στοιχεία αυτά θεωρείτε ότι μπορεί να “αλλάζουν” ή να “μην αλλάζουν” κάθε χρόνο στο δενδροδιάγραμμα; Κυκλώστε τη σωστή απάντηση, όπως στο παράδειγμα.

Στοιχεία του Δενδροδιαγράμματος	Απάντηση
Ο τίτλος που υπάρχει σε κάθε τετράγωνο (π.χ. “Εργατικό δυναμικό”)	Αλλάζουν / <u>Δεν αλλάζουν</u>
Τα ποσοστά (π.χ. “64,2%”)	Αλλάζουν / Δεν αλλάζουν
Οι αριθμοί (π.χ. “2656,5”)	Αλλάζουν / Δεν αλλάζουν
Οι υποσημειώσεις κάτω από το δενδροδιάγραμμα	Αλλάζουν / Δεν αλλάζουν

Ερώτηση 5: ΕΡΓΑΣΙΑ

Οι πληροφορίες για τη δομή του εργατικού δυναμικού παρουσιάζονται με τη μορφή δενδροδιαγράμματος, αλλά θα μπορούσαν ακόμη να παρουσιαστούν και με άλλους τρόπους, π.χ. με μια περιγραφή, με ένα κυκλικό διάγραμμα, με ένα γραφικό ή με έναν πίνακα.

Το δενδροδιάγραμμα πιθανόν επελέγη ως το πλέον κατάλληλο, για να παρουσιάσει:

- Α. την εξέλιξη μέσα στο χρόνο.
- Β. το ύψος του συνολικού πληθυσμού της χώρας.
- Γ. τις υποκατηγορίες κάθε συνόλου.
- Δ. το μέγεθος κάθε συνόλου.

BIBΛΙΟΘΗΚΗ

Θέμα που δόθηκε στους μαθητές για το Πρόγραμμα PISA 2000

	ΩΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ				
	Εθνική	ΕΛΙΑ	Γεννάδειος	Μπενάκειος	Βιβλιοθήκη της Βουλής
Κυριακή	13-17	Κλειστή	14-15	Κλειστή	14-17
Δευτέρα	11-20	11-17.30	13-20	11-17.30	10-17.30
Τρίτη	11-20	11-20	11-20	11-20	10-20
Τετάρτη	11-20	11-17	10-20	11-17	10-20
Πέμπτη	11-20	11-17.30	10-20	11-17.30	10-20
Παρασκευή	11-17	11-17	10-20	11-17	10-17.30
Σάββατο	10-13	10-13	9-13	10-13	9-13

Ερώτηση 1: BIBΛΙΟΘΗΚΗ

Τι ώρα κλείνει η Βιβλιοθήκη ΕΛΙΑ την Τετάρτη;

- A. 4 μ.μ.
- B. 5 μ.μ.
- Γ. 7 μ.μ.
- Δ. 8 μ.μ.

Ερώτηση 2: BIBΛΙΟΘΗΚΗ

Ποια βιβλιοθήκη παραμένει ανοικτή στις 6 μ.μ. κάθε Παρασκευή βράδυ;

- A. Εθνική βιβλιοθήκη
- B. Βιβλιοθήκη της Βουλής
- Γ. Γεννάδειος βιβλιοθήκη
- Δ. Μπενάκειος βιβλιοθήκη
- E. Βιβλιοθήκη ΕΛΙΑ

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΟΠΛΑ

Θέμα που δόθηκε στους μαθητές για το Πρόγραμμα PISA 2000

Ένας ύποπτος για φόνο, αρνείται τα πάντα. Επιμένει ότι δεν γνωρίζει το θύμα. Λέει ότι δεν τον συνάντησε ποτέ, ποτέ δεν τον πλησίασε ούτε τον άγγιξε... Η αστυνομία και ο δικαστής έχουν πειστεί ότι δεν λέει την αλήθεια. Αλλά πώς να το αποδείξουν;

Στον τόπο του εγκλήματος αυτοί που έκαναν την έρευνα, συγκέντρωσαν και τα πιο απίθανα αποδεικτικά στοιχεία: κλωστές από υφάσματα, τρίχες μαλλιών, δακτυλικά αποτυπώματα, γόπες τσιγάρων... Οι λίγες τρίχες μαλλιών που βρέθηκαν στο σακάκι του θύματος είναι κόκκινες. Και παραδόξως μοιάζουν με αυτές του υπόπτου. Εάν μπορούσε να αποδειχθεί ότι αυτές οι τρίχες είναι πράγματι δικές του, αυτό θα ήταν απόδειξη ότι ο ύποπτος πράγματι συνάντησε το θύμα.

Κάθε άτομο είναι μοναδικό

Οι ειδικοί ρίχτηκαν στη δουλειά. Εξετάζουν μερικά κύτταρα που βρίσκονται στη ρίζα των μαλλιών και μερικά αιμοσφαίρια του υπόπτου. Πράγματι, στον πυρήνα κάθε κυττάρου του σώματός μας υπάρχει το DNA. Τι είναι αυτό; Το DNA μοιάζει με ένα περιδέραιο φτιαγμένο από δύο στριφτές σειρές μαργαριταρίων. Φανταστείτε ότι τα μαργαριτάρια αυτά έχουν τέσσερα διαφορετικά χρώματα και ότι τα χιλιάδες χρωματιστά μαργαριτάρια είναι περασμένα με αυστηρά καθορισμένη διάταξη. Η διάταξη αυτή είναι ακριβώς η ίδια σε όλα τα κύτταρα του σώματος: στα

κύτταρα της ρίζας των μαλλιών, του μεγάλου δακτύλου του ποδιού, στα κύτταρα του συκωτιού, του στομαχιού και του αίματος. Αλλά η διάταξη που έχουν τα μαργαριτάρια ποικίλει από το ένα άτομο στο άλλο. Λόγω του μεγάλου αριθμού των μαργαριταρίων, υπάρχει ελάχιστη πιθανότητα να έχουν δύο πρόσωπα το ίδιο DNA, εκτός από τους ομοζυγωτούς διδύμους. Το DNA, μοναδικό για κάθε άτομο, αποτελεί ένα είδος γενετικής ταυτότητας.

Οι γενετιστές είναι, λοιπόν σε θέση να συγκρίνουν τη γενετική ταυτότητα του υπόπτου (που φαίνεται στο αίμα) με αυτή του ανθρώπου με τα κόκκινα μαλλιά. Αν πρόκειται για την ίδια γενετική ταυτότητα, ξέρουμε ότι πράγματι ο ύποπτος πλησίασε το θύμα που υποστηρίζει ότι δεν το συνάντησε ποτέ.

Μία μόνο απόδειξη

Σε περιπτώσεις σεξουαλικών επιθέσεων, φόνων, κλοπών ή και άλλων ακόμη εγκλημάτων, η αστυνομία καταφεύγει όλο και πιο συχνά σε γενετικές αναλύσεις. Για ποιο λόγο; Για να προσπαθήσει να αποδείξει ότι δύο πρόσωπα, ένα πρόσωπο κι ένα αντικείμενο ή δύο αντικείμενα ήρθαν σε επαφή μεταξύ τους. Η απόδειξη μιας τέτοιας επαφής είναι συχνά πολύ χρήσιμη για την έρευνα. Αλλά δεν αποτελεί αναγκαστικά και την απόδειξη διάπραξης εγκλήματος. Είναι μόνο ένα αποδεικτικό στοιχείο μεταξύ πολλών άλλων.

Anne Versaille

**Είμαστε φτιαγμένοι
από δισεκατομμύρια κύτταρα**

Κάθε ζωντανή ύπαρξη αποτελείται από πολλά κύτταρα. Ένα κύτταρο είναι αφάνταστα μικρό. Το λέμε επίσης μικροσκοπικό, γιατί μπορούμε να το δούμε μόνο με δυνατό μικροσκόπιο. Κάθε κύτταρο έχει ένα περίβλημα και έναν πυρήνα, στον οποίο βρίσκεται το DNA.

Γενετική ταυτότητα:

Το DNA αποτελείται από πολλά γονίδια, καθένα από τα οποία αποτελείται από χιλιάδες «μαργαριτάρια». Το σύνολο αυτών των γονιδίων συνθέτει τη γενετική ταυτότητα του ατόμου.

**Πώς αποκαλύπτεται η γενετική
ταυτότητα;**

Ο γενετιστής παίρνει κάποια κύτταρα από τη ρίζα των τριχών που εντοπίστηκαν πάνω στο δύμα ή από το σάλιο που έμεινε στη γόπα ενός τσιγάρου. Τα βυθίζει μέσα σε υγρό που καταστρέφει ο,τιδήποτε περιβάλλει το DNA αυτών των κυττάρων. Κατόπιν, κάνει το ίδιο με ορισμένα κύτταρα του αίματος του υπόπτου. Έπειτα το DNA ετοιμάζεται ειδικά για την ανάλυση. Τοποθετείται σε ειδικό ζελέ και στη συνέχεια διοχετεύεται ηλεκτρικό ρεύμα μέσα στο ζελέ. Ύστερα από μερικές ώρες εμφανίζονται ραβδώσεις παρόμοιες με τον γραμμωτό κώδικα που υπάρχει πάνω στα προϊόντα που αγοράζουμε, οι οποίες είναι ορατές με ειδική λάμπα. Συγκρίνουν τέλος τον γραμμωτό κώδικα του DNA του ύποπτου, με αυτόν των τριχών που βρέθηκαν πάνω στο δύμα.

Διαβάστε το άρθρο της προηγούμενης σελίδας, για να απαντήσετε στις ακόλουθες ερωτήσεις.

Ερώτηση 1: ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΟΠΛΑ

Για να εξηγήσει τη δομή του DNA, ο συγγραφέας μιλά για περιδέραιο με μαργαριτάρια. Πώς αυτά τα περιδέραια διαφέρουν από άτομο σε άτομο;

- A. Διαφέρουν στο μήκος.
- B. Η διάταξη που έχουν τα μαργαριτάρια είναι διαφορετική.
- Γ. Ο αριθμός των κολιέ είναι διαφορετικός.
- Δ. Το χρώμα των μαργαριταριών είναι διαφορετικό.

Ερώτηση 2: ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΟΠΛΑ

Σε τι χρησιμεύει το κείμενο που βρίσκεται στο πλαίσιο με τον τίτλο: “Πώς αποκαλύπτεται η γενετική ταυτότητα”;

Χρησιμεύει για να εξηγήσουμε:

- A. τι είναι το DNA.
- B. τι είναι ο γραμμωτός κώδικας που υπάρχει στα προϊόντα που αγοράζουμε.
- Γ. πώς κάνουμε ανάλυση των κυττάρων, για να βρούμε τη δομή του DNA.
- Δ. πώς μπορούμε να αποδείξουμε ότι έχει διαπραχθεί ένα έγκλημα.

Ερώτηση 3: ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΟΠΛΑ

Ποιος είναι ο κύριος στόχος του συγγραφέα;

- A. Να προειδοποιήσει.
- B. Να διασκεδάσει.
- Γ. Να πληροφορήσει.
- Δ. Να πείσει.

Ερώτηση 4: ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΟΠΛΑ

Η τελευταία φράση της εισαγωγής (στο τέλος του πρώτου γκρίζου πλαισίου) είναι: “Αλλά πώς να το αποδείξουν;”

Σύμφωνα με το άρθρο, πώς προσπαθούν οι διεξάγοντες την αστυνομική έρευνα να απαντήσουν σ’ αυτήν την ερώτηση;

- A. Ανακρίνοντας τους μάρτυρες.
- B. Κάνοντας γενετικές αναλύσεις.
- Γ. Ανακρίνοντας διεξοδικά τον ύποπτο.
- Δ. Μελετώντας εκ νέου όλα τα αποτελέσματα της έρευνας.

ΕΓΓΥΗΣΗ

Θέμα που δόθηκε στους μαθητές για το Πρόγραμμα PISA 2000

Παρακάτω βλέπετε την απόδειξη που έδωσαν στην Άννα μόλις αγόρασε την καινούρια φωτογραφική μηχανή της, και την εγγύησή της. Χρησιμοποιήστε τις πληροφορίες που υπάρχουν σ’ αυτά τα έντυπα για να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Camera Shots Βίντεο - Επισκευές

ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ 135 - 115 21 - ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 01-6458042, ΦΑΞ: 01-6458352

ΠΕΛΑΤΗΣ
ΑΝΝΑ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΙΩΑΚΕΙΜ 5
106 75 - ΑΘΗΝΑ

ΔΑΦΝΗ ΠΑΝΑΓΩΝ / ΒΙΝΤΕΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ 135 115 21 - ΑΘΗΝΑ			
ΑΠΟΔΕΙΞΗ 26802	ΗΜΕΡ. 18/10/99	ΩΡΑ: 12:10	
ΝΟ ΠΕΛΑΤΗ 195927	ΠΩΛΗΤΗΣ 24 ΓΙΛΛΗΣ	ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ 16	

ΠΡΟΪΟΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΝΟ ΣΕΙΡΑΣ	ΛΙΣΤΑ	ΠΟΙΟΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ	ΣΥΝΟΛΟ	ΕΛ
150214 33844	ROLLY FOTONEX 250 ZOOM ΤΡΙΠΟΔΟ	30910963		1	500 30	500 30	X X
ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΕΧΘΕΝΤΟΣ ΠΟΣΟ Visa/Πιστωτική Κάρτα 530 euro		PEETA		ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗ ΣΥΝΟΛΟ		530 530	

Σας ευχαριστούμε για την αγορά

ΕΓΓΥΗΣΗ ΓΙΑ ΕΝΑ ΧΡΟΝΟ:

(Χρήση προσωπική)

ΙΣΧΥΕΙ ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

BINTEO - ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ – Α.Φ.Μ. 1988 2408 884
'BINTEO - ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ' δίνει την εγγύηση στον πρώτο ιδιοκτήτη ότι η φωτογραφική μηχανή δεν παρουσιάζει κανένα ελάττωμα ούτε στα υλικά ούτε στην κατασκευή. Η παρούσα εγγύηση δεν μεταβιβάζεται.

Οι BINTEO - ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ θα κάνουν δωρεάν τη συντήρηση, την επισκευή ή την αντικατάσταση κάθε ανταλλακτικού, για το οποίο οι τεχνικοί έχουν διαπιστώσει ελάττωμα στα υλικά ή στην κατασκευή, όσο ισχύει η εγγύηση.

Αριθ. Μ 409668

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΜΗΧΑΝΗ – ΜΟΝΤΕΛΟ

Αριθ. ΣΕΙΡΑΣ:

ΟΝΟΜΑ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ: Άννα Παναγοπούλου

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Πατριάρχου Ιωακείμ 5

106 75 ΑΘΗΝΑ

ΗΜΕΡ. ΑΓΟΡΑΣ:

ΤΙΜΗ ΑΓΟΡΑΣ:

ΣΦΡΑΓΙΔΑ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ

ΠΡΟΣΟΧΗ:

Να σταλεί αμέσως. - Παρακαλώ να βάλετε γραμματόσημο.

Πρέπει να συμπληρώσετε και να στείλετε στο BINTEO – ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ αυτή την κάρτα εγγύησης μέσα σε 10 μέρες από την ημερομηνία της αγοράς.

Διεθνής κάρτα εγγύησης εκδίδεται, εφόσον ζητηθεί.

Ερώτηση 1: ΕΓΓΥΗΣΗ

Να χρησιμοποιήσετε τις πληροφορίες που υπάρχουν στην απόδειξη, για να συμπληρώσετε την κάρτα της εγγύησης, που βρίσκεται παραπάνω.

Το “όνομα” και η “διεύθυνση” του ιδιοκτήτη έχουν ήδη συμπληρωθεί.

Ερώτηση 2: ΕΓΓΥΗΣΗ

Μέσα σε πόσες μέρες πρέπει η Άννα να επιστρέψει την κάρτα εγγύησης;

.....

Ερώτηση 3: ΕΓΓΥΗΣΗ

Τι άλλο αγόρασε η Άννα, ενώ βρισκόταν στο κατάστημα;

.....

Ερώτηση 4: ΕΓΓΥΗΣΗ

Στο κάτω μέρος της απόδειξης είναι τυπωμένο “Σας ευχαριστούμε για την αγορά”. Αυτή η φράση μπορεί απλά να γράφεται για λόγους ευγένειας. Να βρείτε έναν άλλον πιθανό λόγο.

.....

.....

Ο ΔΙΚΑΙΟΣ ΔΙΚΑΣΤΗΣ

Θέμα που δόθηκε στους μαθητές για το Πρόγραμμα PISA 2000

Αφού διαβάσετε το κείμενο “Ο δίκαιος δικαστής”, να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Ο ΔΙΚΑΙΟΣ ΔΙΚΑΣΤΗΣ

Ήταν μια φορά ένας βασιλιάς στην Αλγερία που τον λέγανε Μπαουάκα και ήθελε να μάθει αν ζούσε στ’ αλήθεια σε μίαν από τις πολιτείες του, όπως τον είχαν πληροφορήσει οι άνθρωποί του, ένας δίκαιος δικαστής που έβρισκε μεμιάς το δίκιο του καθενός. Κανένας κατεργάρης, λέγανε, δεν μπορούσε να του ξεφύγει. Και καθώς ο βασιλιάς ήξερε καλύτερα από τον καθένα τι σπάνιο πράγμα είναι ένας δίκαιος δικαστής σ’ αυτό τον κόσμο, ντύθηκε έμπορος και τράβηξε για την πολιτεία, όπου ζούσε αυτός ο δικαστής.

Στις πύλες της πόλης πλησίασε τον Μπαουάκα ένας σακάτης και του ζήτησε ελεημοσύνη. Ο Μπαουάκα του ‘δωσε και έκανε να φύγει, μα ο ζητιάνος γαντζώθηκε στα ρούχα του.

“Τι θέλεις, λοιπόν;” ρώτησε ο Μπαουάκα. *“Δε σου ‘δωσα ελεημοσύνη;”*

“Μου εδώσες” του είπε ο ζητιάνος. *“Αλλά κάνε μου ακόμα μια χάρη. Πήγαινέ με καβάλα στ’ άλογό σου ως την πλατεία, γιατί σακάτης καθώς είμαι, φοβάμαι μη με ποδοπατήσουν οι καμήλες και τ’ άλογα”.*

Ο Μπαουάκα τον πήρε πίσω στο άλογό του και τον κουβάλησε ως την πλατεία. Εκεί σταμάτησε, μα ο ζητιάνος δεν κατέβηκε από το άλογο.

Ο Μπαουάκα του λέει:

“Τι κάδεσαι του λόγου σου, κατέβ’ φτάσαμε”.

Μα ο ζητιάνος του απαντάει:

“Και γιατί να κατέβω; Το άλογο είναι δικό μου. Κι αν δε θέλεις να μου το δώσεις με το καλό, πάμε στο δικαστή”.

Μαζεύτηκε κόσμος γύρω τους και παρακολουθούσε τον καβγά. Πολλοί φώναζαν:

“Τραβάτε στο δικαστή να βρείτε το δίκιο σας”.

Ο Μπαουάκα με το ζητιάνο πήγανε στο δικαστή. Στο δικαστήριο ήταν πολύς κόσμος κι ο δικαστής καλούσε τον καθένα με τη σειρά του. Πριν έρδει η σειρά του Μπαουάκα, ο δικαστής κάλεσε ένα γραμματικό κι ένα χωριάτη που δικάζονταν για μια γυναίκα. Ο χωριάτης έλεγε πως η γυναίκα ήταν δικιά του και ο γραμματικός έλεγε κι αυτός πως ήταν δικιά του. Ο δικαστής τούς άκουσε και τους δυο, σώπασε για λίγο κι ύστερα είπε:

“Αφήστε τη γυναίκα σ’ εμένα κι ελάτε αύριο να σας πω την απόφασή μου”.

Όταν βγήκανε αυτοί οι δυο, μπήκανε ένας χασάπης κι ένας που πουλούσε λάδι. Ο χασάπης ήταν γεμάτος αίματα και ο λαδάς ήταν γεμάτος λάδια. Ο χασάπης κρατούσε στα χέρια του κάτι νομίσματα, ενώ ο λαδάς έσφιγγε το χέρι του χασάπη.

Ο χασάπης είπε: *"Αγόρασα από αυτόν εδώ τον άνθρωπο λάδι, και την ώρα που έβγαλα το πουγκί μου να πληρώσω, μ' έπιασε από το χέρι και ήθελε να μου πάρει τα λεφτά. Έτσι ήρθαμε σ' εσένα. Εγώ κρατάω στο χέρι τα νομίσματα κι αυτός κρατάει εμένα από το χέρι. Μα τα λεφτά είναι δικά μου κι αυτός είναι κλέφτης"*.

Ο λαδάς πάλι είπε: *"Λέει ψέματα. Ο χασάπης ήρθε σ' εμένα ν' αγοράσει λάδι. Όταν του γέμισα ένα λαγήνι, με παρακάλεσε να του αλλάξω μια λίρα, για να πληρώσει. Έβγαλα τα χρήματα και τ' ακούμπησα στον πάγκο. Εκείνος τότε άρπαξε τα χρήματα κι ήθελε να το σκάσει. Τότε εγώ τον έπιασα από το χέρι και τον έφερα εδώ"*.

Ο δικαστής σώπασε για λίγο κι ύστερα είπε: *"Αφήστε τα λεφτά κι ελάτε αύριο"*.

Όταν ήρθε η σειρά του Μπαουάκα και του ζητιάνου, ο Μπαουάκα είπε πώς έγιναν τα πράγματα. Ο δικαστής τον άκουσε κι ύστερα ρώτησε το ζητιάνο.

Ο ζητιάνος είπε: *"Όλα αυτά είναι ψέματα. Πήγαινα καβάλα στην πόλη κι αυτός καθόταν στη γη και με παρακάλεσε να τον πάρω στο άλογο. Τον πήρα καβάλα και τον πήγα εκεί που ήθελε. Όμως αυτός δεν ήθελε να κατέβει από το άλογο και άρχισε να λέει πως το άλογο είναι δικό του. Μα αυτό είναι ψέμα"*.

Ο δικαστής σκέφτηκε και είπε: *"Αφήστε μου το άλογο κι ελάτε αύριο"*.

Την άλλη μέρα μαζεύτηκε πολύς κόσμος για ν' ακούσει ποιανού θα 'δινε δικίο ο δικαστής.

Πρώτοι πλησίασαν ο γραμματικός και ο χωριάτης.

"Πάρε τη γυναίκα σου" είπε στο γραμματικό. *"Και του χωρικού να του δώσετε πενήντα ραβδιές"*.

Ο γραμματικός πήρε τη γυναίκα του, ενώ την ίδια ώρα, μπροστά στον κόσμο, άρχισε η τιμωρία του χωρικού.

Μετά ο δικαστής κάλεσε το χασάπη:

"Τα χρήματα είναι δικά σου" είπε. Μετά έδειξε το λαδά και είπε: *"Αυτουνού δώστε του πενήντα ραβδιές"*.

Τέλος καλέσανε τον Μπαουάκα και το ζητιάνο.

"Θα γνωρίσεις το άλογό σου ανάμεσα σ' άλλα είκοσι," ρώτησε ο δικαστής τον Μπαουάκα.

"Θα το γνωρίσω".

"Κι εσύ,"

"Κι εγώ θα το γνωρίσω" είπε ο ζητιάνος.

"Ακολουθήστε με" είπε ο δικαστής στον Μπαουάκα.

Πήγανε στο στάβλο. Ο Μπαουάκα γνώρισε αμέσως το άλογό του ανάμεσα στ' άλλα είκοσι και το έδειξε στο δικαστή.

Μετά ο δικαστής κάλεσε το ζητιάνο στο στάβλο και είπε και σ' αυτόν να αναγνωρίσει το άλογό του. Ο ζητιάνος γνώρισε αμέσως το άλογο και το 'δειξε στο δικαστή.

Τότε ο δικαστής γύρισε στη θέση του και είπε στον Μπαουάκα:

"Το άλογο είναι δικό σου. Να το πάρεις. Όσο για το ζητιάνο, δώστε του πενήντα ραβδιές".

Όταν τέλειωσε το δικαστήριο, ο δικαστής τράβηξε στο σπίτι του κι ο Μπαουάκα τον ακολούθησε.

"Τι συμβαίνει λοιπόν; Μήπως δεν είσαι ευχαριστημένος με την απόφασή μου;" τον ρώτησε ο δικαστής.

"Όχι, είμαι ευχαριστημένος" είπε ο Μπαουάκα. *"Θέλω μόνο να μάθω πώς κατάλαβες πως η γυναίκα ήταν του γραμματικού κι όχι του χωρικού, πώς τα χρήματα ήταν του χασάπη κι όχι του λαδά, και πώς το άλογο ήταν δικό μου κι όχι του ζητιάνου".*

"Να πώς έμαθα για τη γυναίκα. Την κάλεσα το πρωί και της είπα: 'Βάλε μελάνι στο μελανοδοχείο μου'. Εκείνη πήρε το μελανοδοχείο, το έπλυνε και σβέλτα έβαλε μελάνι. Πάει να πει πως τη δουλειά αυτή την είχε συνηθίσει να την κάνει. Επομένως ο γραμματικός είχε δίκιο.

"Για τα χρήματα πάλι, να πώς έμαθα την αλήθεια. Εβαλα αποβραδīs τα νομίσματα σε μια κούπα με νερό και σήμερα το πρωί κοίταξα να δω αν υπήρχε λάδι. Αν τα νομίσματα ήταν του λαδά, θα είχανε λάδι από τα χέρια του τα λαδωμένα. Αλλά στο νερό δε βρέθηκε ίχνος λαδιού. Πάει να πει πως ο χασάπης είχε πει την αλήθεια.

"Για το άλογο ήταν πιο δύσκολο να μάθω την αλήθεια, γιατί ο ζητιάνος, όπως κι εσύ, αναγνώρισε αμέσως το άλογο ανάμεσα στ' άλλα είκοσι. Μα εγώ δε σας πήγα στο στάβλο για να δω αν θα γνωρίσετε το άλογο, αλλά για να δω ποιον από τους δυο θα γνωρίσει το άλογο. Όταν το πλησίασες εσύ, γύρισε το κεφάλι του και το τέντωσε προς εσένα, ενώ όταν το άγγιξε ο ζητιάνος, ζάρωσε τ' αυτιά του και σήκωσε το πόδι του. Απ' αυτό κατάλαβα πως εσύ είσαι ο πραγματικός ιδιοκτήτης του αλόγου".

Τότε ο Μπαουάκα του είπε: *"Δεν είμαι έμπορος, είμαι ο βασιλιάς Μπαουάκα. Και ήρθα εδώ, για να δω με τα μάτια μου αν είναι σωστά όσα λένε για σένα. Και είδα πως είσαι στ' αλήθεια ένας σοφός δικαστής. Ζήτησέ μου ό,τι επιθυμείς και θα το έχεις ως ανταμοιβή".*

"Δεν χρειάζομαι ανταμοιβή" απάντησε ο δικαστής. *"Είμαι ευχαριστημένος που με επαίνεσε ο βασιλιάς μου".*

Πηγή: Λέων Τολστόϊ "Ο δίκαιος δικαστής" από τη συλλογή "Διηγήματα, μύθος και παραμύθια" (μετάφραση: Πέτρος Ανταίος), εκδ. Ωκεανίδα, ISBN 960-410-011-4

Ερώτηση 1: Ο ΔΙΚΑΙΟΣ ΔΙΚΑΣΤΗΣ

Στην αρχή της αφήγησης αναφέρεται ότι ο Μπαουάκα ντύθηκε έμπορος.

Γιατί ο Μπαουάκα δεν ήθελε να τον αναγνωρίσουν;

- A. Ήθελε να δει αν θα συνέχιζαν να τον υπακούουν ακόμη και αν εμφανιζόταν ως ένας “συνηθισμένος” άνθρωπος.
- B. Σχεδίαζε να παρουσιαστεί στο δικαστήριο, μπροστά στο δικαστή, ντυμένος έμπορος.
- Γ. Του άρεσε να μεταμφιέζεται, για να μετακινείται όπως ήθελε και να κάνει φάρσες στους υπηκόους του.
- Δ. Ήθελε να δει το δικαστή να δουλεύει, όπως είχε συνηθίσει, χωρίς να επηρεάζεται από την παρουσία του βασιλιά.

Ερώτηση 2: Ο ΔΙΚΑΙΟΣ ΔΙΚΑΣΤΗΣ

Πώς κατάλαβε ο δικαστής ότι η γυναίκα ήταν σύζυγος του γραμματικού;

- A. Κοιτάζοντας το παρουσιαστικό της και βλέποντας ότι δεν έμοιαζε με γυναίκα χωρικού.
- B. Από τον τρόπο που ο γραμματικός και ο χωρικός διηγήθηκαν την δική τους εκδοχή στο δικαστή.
- Γ. Από την αντίδρασή της απέναντι στον χωρικό και τον γραμματικό.
- Δ. Δοκιμάζοντας την επιδεξιότητά της στη δουλειά που έπρεπε να κάνει για τον άντρα της.

Ερώτηση 3: Ο ΔΙΚΑΙΟΣ ΔΙΚΑΣΤΗΣ

Νομίζετε ότι ήταν δίκαιο ο δικαστής να επιβάλει την ίδια τιμωρία για όλα τα αδικήματα;

Εξηγήστε την απάντησή σας αναφέροντας τις ομοιότητες και τις διαφορές των τριών υποθέσεων της ιστορίας.

.....

.....

.....

.....

Ερώτηση 4: Ο ΔΙΚΑΙΟΣ ΔΙΚΑΣΤΗΣ

Για ποιο πράγμα, κυρίως, γίνεται λόγος σ' αυτό το κείμενο;

- A. Για σοβαρά αδικήματα
- B. Για σοφή δικαιοσύνη
- Γ. Για έναν καλό κυβερνήτη
- Δ. Για ένα έξυπνο τέχνασμα

Ερώτηση 5: Ο ΔΙΚΑΙΟΣ ΔΙΚΑΣΤΗΣ

Για την ερώτηση αυτή, πρέπει να συγκρίνετε τους νόμους και τη δικαιοσύνη της χώρας σας με τους νόμους και τη δικαιοσύνη που περιγράφονται στο κείμενο.

Να αναφέρετε μία ομοιότητα που έχουν οι νόμοι και η δικαιοσύνη της χώρας σας με τους νόμους και τη δικαιοσύνη που περιγράφονται στο κείμενο.

.....

.....

Στην ιστορία, ο δικαστής τιμωρεί με πενήντα ραβδιές όλους τους παραβάτες. Εκτός από το είδος της τιμωρίας, να αναφέρετε μία ακόμα διαφορά που έχουν οι νόμοι και η δικαιοσύνη της χώρας σας με τους νόμους και τη δικαιοσύνη που περιγράφονται στο κείμενο.

.....

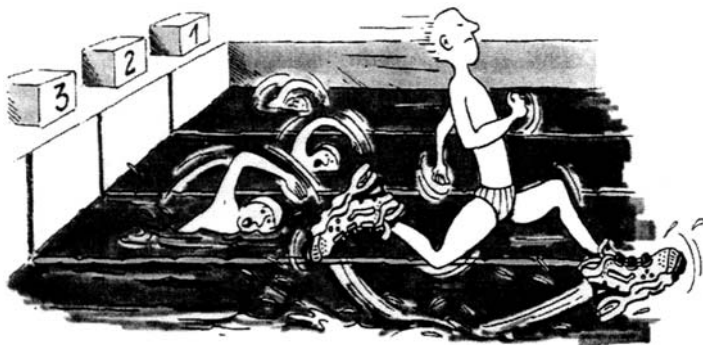
Ερώτηση 6: Ο ΔΙΚΑΙΟΣ ΔΙΚΑΣΤΗΣ

Ποια από τις ακόλουθες εκφράσεις χαρακτηρίζει καλύτερα το κείμενο;

- A. Ένας λαϊκός μύθος
- B. Μια ταξιδιωτική ιστορία
- Γ. Μια ιστορική έκθεση
- Δ. Μια τραγωδία
- Ε. Μια κωμωδία

ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΠΑΠΟΥΤΣΙΑ

Θέμα που δόθηκε στους μαθητές για το Πρόγραμμα PISA 2000

Επί 14 χρόνια το Αθλητικό Ιατρικό Κέντρο της Λυόν (Γαλλία) μελέτησε τις κακώσεις των νεαρών που γυμνάζονται και των επαγγελματιών αθλητών. Η μελέτη κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο καλύτερος δρόμος είναι η πρόληψη... και τα σωστά παπούτσια.

Χτυπήματα, πεσίματα φθορές...

18% των παικτών, ηλικίας 8 έως 12 ετών, έχουν ήδη τραύματα στις φτέρνες. Οι χόνδροι στον αστράγαλο του ποδοσφαιριστή δεν απορροφούν καλά τους κραδασμούς. Το 25% των επαγγελματιών έχουν αντιληφθεί ότι αυτό είναι ένα ευαίσθητο σημείο. Μπορεί επίσης να τραυματιστεί ανεπανόρθωτα ο χόνδρος της ευαίσθητης άρθρωσης του γονάτου και, αν δεν ληφθεί μέριμνα από την παι-

δική ηλικία (10-12 χρόνων), μπορεί να δημιουργηθεί πρώιμη οστεοαρθρίτιδα. Και οι αρθρώσεις της λεκάνης διατρέχουν τον ίδιο κίνδυνο και με την επιβάρυνση της κούρασης, οι παίκτες κινδυνεύουν από κατάγματα, αποτέλεσμα πτώσεων ή συγκρούσεων.

Επίσης, σύμφωνα με την ίδια μελέτη, οι ποδοσφαιριστές που εξακολουθούν να παίζουν για περισσότερο από δέκα χρόνια, παρουσιάζουν οστεώδεις αποφύσεις στην κνή-

μη ή στη φτέρνα. Πρόκειται για το ονομαζόμενο "πέλμα του ποδοσφαιριστή", παραμόρφωση που προέρχεται από παπούτσια με σόλες και στηρίγματα των αστραγάλων που είναι πολύ μαλακά.

Τα αθλητικά παπούτσια προστατεύουν, στηρίζουν, σταθεροποιούν, απορροφούν τους κραδασμούς

Αν το παπούτσι είναι πολύ σκληρό, εμποδίζει την κίνηση. Αν είναι πολύ μαλακό, αυξάνει τον κίνδυνο για τραυματισμούς και για στρα-

μπουλήγματα. Ένα καλό αθλητικό παπούτσι πρέπει να πληροί τέσσερις προϋποθέσεις:

Πρώτον, πρέπει να παρέχει *εξωτερική προστασία*, να προσφέρει αντίσταση στα χτυπήματα της μπάλας ή άλλου παίκτη, να αντιμετωπίζει την ανωμαλία του εδάφους και να διατηρεί το πέλμα ζεστό και στεγνό, ακόμη και όταν έχει παγωνιά ή βρέχει.

Πρέπει να *υποστηρίζει το πόδι* και ιδιαίτερα την άρθρωση του αστράγαλου, για να αποφευχθούν διαστρέμ-

ματα, πρήξιμο και άλλα προβλήματα, τα οποία μπορούν να επηρεάσουν ακόμη και το γόνατο.

Πρέπει επίσης να παρέχει στον παίκτη *ευστάθεια*. Ο παίκτης δεν πρέπει να γλιστράει σε βρεγμένο έδαφος ή να παραπατάει σε επιφάνεια που είναι πάρα πολύ στεγνή.

Τέλος, πρέπει να *απορροφά τους κραδασμούς*, ιδιαίτερα εκείνους τους οποίους δέχονται οι παίκτες του μπάσκετ και του βόλεϊ που πηδούν συνεχώς.

Στεγνά πόδια

Για να αποφευχθούν μικρά αλλά οδυνηρά προβλήματα, όπως φουσκάλες και σκασίματα ή "πέλμα του αθλητή" (μυκητιάσεις), το παπούτσι πρέπει να επιτρέπει την εξατμισμό του ιδρώτα και να εμποδίζει την είσοδο της εξωτερικής υγρασίας. Το ιδανικό υλικό γι' αυτόν τον σκοπό είναι το δέρμα, που μπορεί επίσης να είναι αδιαβροχοποιημένο, ώστε να εμποδίζει το παπούτσι να μουσκέψει με την πρώτη βροχή.

Πηγή: Revue ID (16), 1-15 Ιουνίου 1997

Χρησιμοποιήστε το άρθρο που προηγήθηκε για να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερώτηση 1: ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΠΑΠΟΥΤΣΙΑ

Τι θέλει να δείξει ο συγγραφέας σ' αυτό το κείμενο;

- A. Ότι η ποιότητα πολλών αθλητικών παπουτσιών έχει βελτιωθεί πολύ.
- B. Ότι είναι καλύτερα να μην παίζει κανείς ποδόσφαιρο, αν έχει ηλικία μικρότερη των 12 ετών.
- Γ. Ότι οι νέοι υποφέρουν όλο και περισσότερο από τραυματισμούς, λόγω της κακής φυσικής τους κατάστασης.
- Δ. Ότι είναι πολύ σημαντικό για τους νεαρούς αθλητές να φορούν καλά αθλητικά παπούτσια.

Ερώτηση 2: ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΠΑΠΟΥΤΣΙΑ

Σύμφωνα με το άρθρο, γιατί πρέπει τα αθλητικά παπούτσια να μην είναι πολύ σκληρά;

.....

Ερώτηση 3: ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΠΑΠΟΥΤΣΙΑ

Μια φράση του άρθρου λέει “Ένα καλό αθλητικό παπούτσι πρέπει να πληροί τέσσερις προϋποθέσεις”.

Ποιες είναι οι προϋποθέσεις αυτές;

.....
.....
.....
.....

Ερώτηση 4: ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΠΑΠΟΥΤΣΙΑ

Η πρόταση που ακολουθεί βρίσκεται προς το τέλος του παραπάνω άρθρου και εδώ παρουσιάζεται σε δύο μέρη:

“Για να αποφευχθούν μικρά αλλά οδυνηρά προβλήματα, όπως φουσκάλες και σκασίματα ή “πέλμα του αθλητή” (μυκητιάσεις)”. *(πρώτο μέρος)*

“...το παπούτσι πρέπει να επιτρέπει την εξατμισμό του ιδρώτα και να εμποδίζει την είσοδο εξωτερικής υγρασίας”. *(δεύτερο μέρος)*

Ποια είναι η σχέση μεταξύ του πρώτου και του δεύτερου μέρους της φράσης;

Το δεύτερο μέρος:

- A. αντιτίθεται στο πρώτο μέρος.
- B. επαναλαμβάνει το πρώτο μέρος.
- Γ. διευκρινίζει το πρόβλημα που περιγράφεται στο πρώτο μέρος.
- Δ. δίνει λύση στο πρόβλημα που περιγράφεται στο πρώτο μέρος.

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΣΤΗ ΣΟΚΟΛΑΤΑ

Θέμα που δόθηκε στους μαθητές για το Πρόγραμμα PISA 2000

Αφού διαβάσετε το κείμενο, να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Γνωρίζετε ότι το 1996 ξοδέψαμε για σοκολάτες σχεδόν το ίδιο ποσό που ξόδεψε η Κυβέρνησή μας για διεθνή βοήθεια σε φτωχές χώρες;

Μήπως υπάρχει κάποιο λάθος στις προτεραιότητές μας;

Τι θα κάνετε εσείς για αυτό;

Ναι, εσείς.

Άρνολντ Τζάγκο,
Μιλντούρα

Πηγή: The Age, Τρίτη 1 Απριλίου 1997

Ερώτηση 1: ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΣΤΗ ΣΟΚΟΛΑΤΑ

Ο σκοπός του Άρνολντ Τζάγκο σ' αυτό το γράμμα είναι να προκαλέσει:

- A. ενοχή
- B. διασκέδαση
- Γ. φόβο
- Δ. ικανοποίηση

Ερώτηση 2: ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΣΤΗ ΣΟΚΟΛΑΤΑ

Κατά τη γνώμη σας, τι είδους αντιδράσεις ή ενέργειες ήθελε να προκαλέσει με την επιστολή του ο Άρνολντ Τζάγκο;

.....

.....

.....

Η ΒΙΑ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Θέμα που δόθηκε στους μαθητές για το Πρόγραμμα PISA 2000

ΟΙ ΓΟΝΕΙΣ ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΑ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Σύμφωνα με δημοσκόπηση του Υπουργείου Παιδείας, που ανακοινώθηκε την Τετάρτη, μόνον ένας στους τρεις γονείς που ρωτήθηκαν είναι ενήμερος για τα βίαια περιστατικά στα οποία εμπλέκονται τα παιδιά τους.

Η δημοσκόπηση έγινε στο διάστημα από το Δεκέμβριο του 1994 ως τον Ιανουάριο του 1995, σε 19.000 περίπου γονείς, δασκάλους και παιδιά των Δημοτικών, των Γυμνασίων και των Λυκείων, όπου καταγράφηκαν περιστατικά βίας.

Η δημοσκόπηση, η πρώτη του είδους της, που διεξήχθη από το Υπουργείο, αφορούσε μαθητές από την Τετάρτη τάξη και πάνω. Σύμφωνα με την έρευνα, 22% των παιδιών του Δημοτικού σχολείου που ρωτήθηκαν είπαν ότι έχουν πέσει θύματα βίας, σε σύγκριση με το 13% των παιδιών του Γυμνασίου και το 4% των μαθητών του Λυκείου.

Από την άλλη πλευρά, περίπου 26% των παιδιών του Δημοτικού σχολείου παρδέχτηκαν ότι έχουν ασκήσει βία σε άλλους, με το ποσοστό αυτό να μειώνεται στο 20% για τα παιδιά του Γυμνασίου και στο 6% για τους μαθητές του Λυκείου.

Μεταξύ αυτών που απάντησαν ότι προκάλεσαν βίαια επεισόδια, σε ποσοστό 39 έως 65%, είπαν ότι και οι ίδιοι υπήρξαν θύματα τέτοιων καταστάσεων.

Η δημοσκόπηση έδειξε ότι 37% των γονέων των παιδιών του Δημοτικού σχολείου ήταν ενήμεροι για την κακοποίηση που είχαν υποστεί τα παιδιά τους. Το ποσοστό ήταν 34% για τους γονείς των παιδιών του Γυμνασίου και 18% για τους γονείς των μαθητών του Λυκείου.

Από τους γονείς που ήταν ενήμεροι, 14% μέχρι 18% είπαν ότι το έμαθαν από τους δασκάλους. Σύμφωνα με τη δημοσκόπηση, μόνο 3 έως 4% ενημερώθηκαν από τα παιδιά τους.

Η έρευνα έδειξε επίσης ότι 42% των δασκάλων του Δημοτικού σχολείου δεν γνωρίζουν για τη βία στο σχολείο τους. Η αναλογία τέτοιων δασκάλων ήταν 29% στο Γυμνάσιο και 69% στο Λύκειο.

Ερωτηθέντες για την αιτία της βίας, 85% περίπου των δασκάλων ανέφεραν την έλλειψη αγωγής από το σπίτι. Πολλοί γονείς ανέφεραν ως κύρια αιτία την έλλειψη αίσθησης δικαιοσύνης και συμπόνιας ανάμεσα στα παιδιά.

Ένας εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας είπε ότι τα πορίσματα δείχνουν ότι γονείς και δάσκαλοι θα έπρεπε να είχαν στενότερη επαφή με τα παιδιά, για να προλαμβάνουν τέτοιες καταστάσεις.

Η βία στο χώρο του σχολείου έγινε μείζον θέμα στην Ιαπωνία, αφού ένας 13χρονος, ο Κιγιωτέρου Οκούκι, κρεμάστηκε στο Νίκιο, τη Νομαρχία του Αίχι, στα τέλη του 1994, αφήνοντας ένα σημείωμα που έλεγε ότι οι συμμαθητές του τον είχαν κατ' επανάληψη βουτήξει σ' ένα κοντινό ποτάμι και του αποσπούσαν χρήματα.

Η αυτοκτονία αυτή παρακίνησε το Υπουργείο Παιδείας να εκδώσει μια αναφορά για τη βία στο σχολείο, το Μάρτιο του 1995, πιέζοντας τους δασκάλους να απαγορεύσουν στους ταραξίες να έρχονται στο σχολείο.

Πηγή: The Japan Times Ltd., Τόκιο, 23 Μαΐου 1996

Το άρθρο της προηγούμενης σελίδας δημοσιεύτηκε σε γαπωνέζικη εφημερίδα του 1996. Να αναφερθείτε σ' αυτό, για να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερώτηση 1: Η ΒΙΑ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Γιατί το άρθρο αναφέρει το θάνατο του Κιγιότερου Οκούχι;

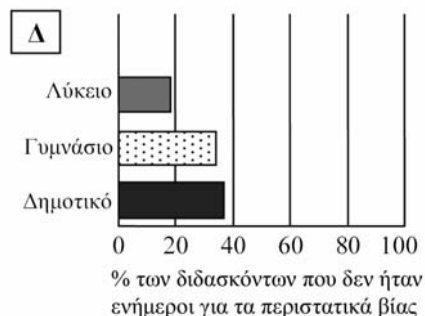
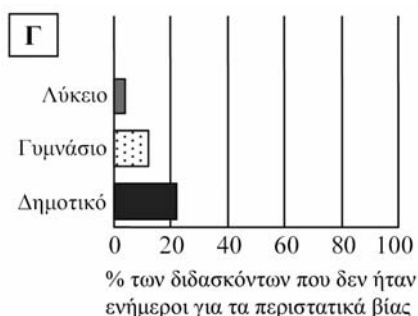
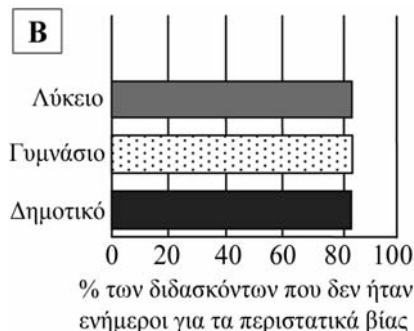
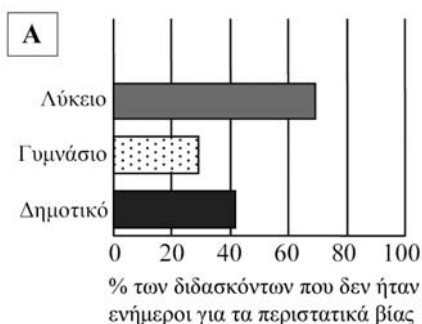
.....

.....

Ερώτηση 2: Η ΒΙΑ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Ποιο είναι το ποσοστό των διδασκόντων σε κάθε τύπο σχολείου που δεν είναι ενήμεροι ότι οι μαθητές τους είχαν πέσει θύματα βίας;

Κυκλώστε το σχήμα (Α, Β, Γ ή Δ) το οποίο αντιπροσωπεύει καλύτερα αυτά τα τρία ποσοστά.

ΤΟ ΔΩΡΟ

Θέμα που δόθηκε στους μαθητές για το Πρόγραμμα PISA 2000

Πόσες μέρες, αναρωτιόταν, έμεινε καθισμένη κοιτάζοντας το θολό κρύο νερό να ανεβαίνει σιγά σιγά και να καταπίνει τη στεριά; Μόλις που θυμόταν πότε άρχισε να βρέχει, μια βροχή που ερχόταν νότια του βάλτου και χτυπούσε με δύναμη το σπίτι της. Μετά, το ποτάμι άρχισε να φουσκώνει αργά αργά, κάποια στιγμή σταμάτησε, για να αρχίσει πάλι να φουσκώνει. Ωρα με την ώρα, η βροχή γέμιζε τα ρυάκια, τα χαντάκια και πλημμύριζε τα χαμηλά μέρη. Ενώ κοιμόταν, τη νύχτα η βροχή κατέκλυσε το δρόμο, την περικύκλωσε αφήνοντάς την μόνη, η βάρκα της χάθηκε, το σπίτι της σαν να βρήκε στο ανάχωμα. Τώρα τα νερά έγλειφαν τις αλειμμένες με πίσσα σανίδες των υποστυλωμάτων και συνέχιζαν να ανεβαίνουν.

Όσο έφτανε το μάτι της, μέχρι τις κορυφές των δένδρων, εκεί όπου πριν βρισκόταν η απέναντι όχθη του ποταμού, ο βάλτος δεν ήταν παρά μία απέραντη έρημη έκταση νερού που την μαστίγωνε η βροχή και όσο για το ποτάμι, είχε εξαφανιστεί μέσα στην απεραντοσύνη του βάλτου. Το σπίτι, που το ισόγειό του έμοιαζε με πλοίο, ήταν φτιαγμένο για να αντέχει σε μια τέτοια πλημμύρα, αν τυχόν ποτέ συνέβαινε, μα τώρα πια είχε παλιώσει. Ίσως οι σανίδες στο κάτω μέρος να είχαν μισοσαπίσει, ίσως το χοντρό σχοινί, που έδενε το σπίτι της στην υπεραιωνόβια βελανιδιά να υποχωρούσε και το ρεύμα να παράσερνε το σπίτι της, όπως είχε παρασύρει τη βάρκα της.

Κανένας δεν μπορούσε πια να πλησιάσει. Μπορούσε να φωνάξει, αλλά δε θα χρησίμευε σε τίποτα, κανένας δε θα την άκουγε. Τριγύρω από το βάλτο κάποιοι πάλευαν να σώσουν ό,τι μπορούσαν, την ίδια τους τη ζωή. Είδε ένα ολόκληρο σπίτι να παρασύρεται, να γλιστρά τόσο σιωπηλά, που ένιωθε σαν να παρακολουθούσε κηδεία. Βλέποντάς το, θυμήθηκε σε ποιον ανήκε. Ήταν οδυνηρό να το βλέπει να παρασύρεται έτσι. Οι ιδιοκτήτες του είχαν μάλλον καταφύγει σε ψηλότερα μέρη. Αργότερα, όταν έπεσε το σκοτάδι και η βροχή έγινε πιο έντονη, άκουσε την κραυγή ενός πούμα.

Το σπίτι τώρα φαινόταν να σκιρτά γύρω της σαν να ήταν ζωντανό. Έσκυψε να πιάσει τη λάμπα που γλίστρησε από το κομοδίνο και την έβαλε ανάμεσα στα πόδια της, για να τη στηρίξει καλύτερα. Τότε ακριβώς, τρίζοντας και αγκομαχώντας, το σπίτι ξεριζώθηκε από το χώμα και άρχισε να επιπλέει χορεύοντας στα νερά σαν φελός και να παρασύρεται από το ρεύμα του ποταμού. Η γυναίκα γαντζώθηκε στην άκρη του κρεβατιού. Το σπίτι, που ταρακουνιόταν απ' όλες τις μεριές, κατάφερε να σταματήσει κάπου. Έπειτα από ένα τράνταγμα και από ένα παραπονιάρικο τρίξιμο των γερασμένων μαδεριών, επικράτησε ησυχία. Σιγά σιγά το ρεύμα

- 40 σταμάτησε να σπρώχνει και το σπίτι κινήθηκε προς τα πίσω με τριγμούς και πάλι μπροστά μέχρι το ανάχωμα. Η γυναίκα κράτησε την ανάσα της και έμεινε καθιστή για αρκετά λεπτά, αισθανόμενη το αργό κούνημα του σπιτιού. Το σκοτάδι έπεσε και η βροχή συνέχιζε ασταμάτητα. Με το κεφάλι ακουμπισμένο στο χέρι της, αποκοιμήθηκε γαντζωμένη στο
- 45 κρεβάτι.
- Το ουρλιαχτό την ξύπνησε μέσα στη νύχτα, ένας θόρυβος που έκρυβε μεγάλη αγωνία την έκανε να σηκωθεί, πριν καλά καλά ξυπνήσει. Μέσα στο σκοτάδι χτύπησε στο κρεβάτι. Η κραυγή ερχόταν απ' έξω, από το ποτάμι, και αυτή άκουγε κάτι να κινείται, κάτι μεγάλο να κάνει ένα θόρυβο
- 50 σαν να ξύνει κάτι. Ίσως ήταν κάποιο άλλο σπίτι. Μετά κάτι ακούμπησε τα πλάγια του σπιτιού. Ήταν ένα δένδρο. Η γυναίκα αφουγκράστηκε το θόρυβο από τα κλαδιά και τα φύλλα που παρασύρονταν από το ρεύμα και μετά πάλι τη βροχή και τον παφλασμό του νερού, θορύβους τόσο συ-νεχείς που δεν ξεχώριζαν πια από τη σιωπή. Ζαρωμένη στο κρεβάτι της,
- 55 είχε σχεδόν αποκοιμηθεί, όταν ξαφνικά ένα δεύτερο ουρλιαχτό ακούστηκε τόσο κοντά αυτή τη φορά, σαν να προερχόταν μέσα από το δωμάτιο. Με ορθάνοιχτα μάτια μέσα στο σκοτάδι, σύρθηκε στην άλλη άκρη του κρεβατιού μέχρι να αγγίξει το ψυχρό μέταλλο της караμπίνας. Έπειτα, κουρνιασμένη στο μαξιλάρι της, κράτησε το όπλο ανάμεσα στα γόνατά
- 60 της. "Ποιος είναι;" φώναξε.
- Ένα άλλο ουρλιαχτό αδύναμο και λιγότερο διαπεραστικό, ήταν η απάντηση, πριν ξαναβασιλέψει η σιωπή. Ζάρωσε στο κρεβάτι της. Ό,τι και να ήταν αυτό το πλάσμα, μπορούσε να το ακούει να κινείται γύρω από τη βεράντα. Τα σανίδια έτριζαν και άκουγε τον θόρυβο αντικειμένων που
- 65 αναποδογύριζαν. Ακούστηκε ένα ξύσιμο στον τοίχο, σαν να ήθελε κάποιος να τον ρίξει, για να μπει. Κατάλαβε τότε περί τίνος επρόκειτο: ήταν ένα μεγάλο αιλουροειδές, το οποίο βρισκόταν στο ξεριζωμένο δένδρο που έπεσε πριν στο σπίτι της. Ένα δώρο που είχε έλθει με την πλημμύρα.
- 70 Ασυναίσθητα, έπιασε με το ένα της χέρι το πρόσωπο και το λαιμό της, που είχε στεγνώσει. Η караμπίνα παραλίγο να της πέσει από τα γόνατα. Ποτέ στη ζωή της δεν είχε ξαναδεί πούμα: είχε ακούσει από άλλους να μιλάνε γι' αυτό, είχε ακούσει τις κραυγές τους από μακριά, που έμοιαζαν με κραυγές πόνου. Το αιλουροειδές βάλθηκε πάλι να ξύνει τον τοίχο
- 75 σπρώχνοντας το παράθυρο που ήταν κοντά στην πόρτα. Όσο είχε το νου της στο παράθυρο και το αιλουροειδές παρέμενε στριμωγμένο με-ταξύ τοίχου και νερού, δεν κινδύνευε από τίποτα. Έξω, το ζώο είχε σταματήσει να ξύνει με τα νύχια του την εξωτερική σκουριασμένη σίτα του παραθύρου. Πού και πού, μόνο, βογκούσε ή βρυχιόταν.
- 80 Όταν επιτέλους ένα χλωμό φως διαπέρασε τη βροχή σαν μια σκιά στο σκοτάδι, η γυναίκα ήταν ακόμα καθισμένη στο κρεβάτι, ξυλιασμένη από το κρύο. Τα χέρια της, συνηθισμένα να κωπηλατούν στο ποτάμι, πονούσαν, επειδή είχαν μείνει ακίνητα κρατώντας την караμπίνα. Δεν τολμούσε να κουνηθεί, γιατί φοβόταν μήπως ο θόρυβος ξαναζωντανέψει το

85 αйлουροειδές. Πετρωμένη, κουνιόταν μόνο με το ρυθμό του σπιτιού. Η βροχή συνέχιζε να πέφτει σαν να μην επρόκειτο ποτέ να σταματήσει. Μέσα από το γκρίζο φως κατάφερε να διακρίνει την επιφάνεια του νερού που σκιρτούσε από τη βροχή και μακριά, στο βάθος, το αχνό σχήμα της κορυφής των δένδρων που ξεπρόβαλλαν από το νερό. Το αйлουροειδές

90 έμενε ακίνητο. Ίσως να είχε φύγει. Αφήνοντας το όπλο, η γυναίκα γλίστρησε από το κρεβάτι και πλησίασε αδόρυβα το παράθυρο. Το πούμα ήταν ακόμα εκεί, μαζεμένο στην άκρη της βεράντας, παρατηρώντας την υπεραιωνόβια βελανιδιά, εκεί που ήταν δεμένο το σπίτι, σαν να ήθελε να δει αν θα τα κατάφερνε να πηδή-

95 ξει σε κάποιο κλαδί που προεξείχε. Δεν φαινόταν τόσο τρομακτικό. Τώρα η γυναίκα μπορούσε να το δει, να δει τη γούνα του με το βρεγμένο πυκνό τρίχωμα, το αδυνατισμένο του σώμα και τα πλευρά του που ξεχώριζαν από κάτω. Θα ήταν εύκολο να το πυροβολήσει, εκεί όπου ήταν καθισμένο με τη μακριά ουρά του να σκουπίζει το έδαφος. Έκανε προς

100 τα πίσω, για να πάρει το όπλο, όταν το πούμα γύρισε προς τη μεριά της. Χωρίς προειδοποίηση, χωρίς τέντωμα ή ένταση μυών, πήδηξε προς το παράθυρο και έσπασε το τζάμι. Η γυναίκα έπεσε προς τα πίσω, πνίγοντας μια κραυγή, άρπαξε το όπλο και πυροβόλησε προς το παράθυρο, αλλά αστόχησε. Δεν έβλεπε πια το ζώο που είχε αρχίσει να περπατά

105 πάνω κάτω, αλλά μπορούσε να διακρίνει το κεφάλι του και την καμπύλη της πλάτης του, καθώς περνούσε μπροστά από το παράθυρο. Τρέμοντας, η γυναίκα ξαναγύρισε στο κρεβάτι και ξάπλωσε. Ο μονότονος και αδιάκοπος θόρυβος του ποταμού και της βροχής, το διαπεραστικό κρύο, την πείσμωναν. Σημάδεψε το παράθυρο και ετοίμασε το όπλο.

110 Έπειτα σηκώθηκε ξανά, για να κοιτάξει. Το πούμα είχε αποκοιμηθεί με το κεφάλι στηριγμένο στα πόδια, σαν γάτα. Για πρώτη φορά από τότε που άρχισε να βρέχει, αισθάνθηκε την επιθυμία να κλάψει για τον εαυτό της, για όλους, για όλα όσα άγγιξε η πλημμύρα. Γλίστρησε προς το κρεβάτι και τυλίχτηκε με το πάπλωμα. Θα έπρεπε να είχε φύγει, όταν μπο-

115 ρούσε, όταν οι δρόμοι ήταν ακόμα ανοικτοί, πριν ακόμα παραсурθεί η βάρκα της. Καθώς ταλαντευόταν μία μπροστά και μία πίσω στον ρυθμό των δονήσεων του σπιτιού, ένα σφίξιμο στο στομάχι τής θύμιζε ότι δεν είχε φάει και δεν θυμόταν από πότε ήταν νηστική. Πεινούσε πολύ, όπως και το αйлουροειδές.

120 Τρύπωσε στην κουζίνα, άναψε φωτιά με μερικά κομμάτια ξύλου που είχαν απομείνει. Αν αυτή η κρίσιμη κατάσταση συνεχιζόταν, τότε θα έκαίγε την καρέκλα, ίσως ακόμα και το τραπέζι. Αρπάζοντας το τελευταίο κομμάτι καπνιστού κρέατος που κρεμόταν από το ταβάνι, το έκοψε σε χοντρές φέτες και τις έβαλε στο τηγάνι. Η τσίκνα του κρέατος τη ζάλισε.

125 Είχαν απομείνει μερικά μπαγιάτικα μπισκότα και θα μπορούσε να κάνει καφέ. Όσο για νερό, υπήρχε άφθονο. Καθώς ετοιμαζόταν να φάει, είχε ξεχάσει την ύπαρξη του πούμα, ως τη στιγμή που αυτό άρχισε να βογκάει. Πεινούσε και αυτό. "Άσε με να φάω"

130 τού φώναζε "αργότερα θα ασχοληθώ μαζί σου" και χαμογέλασε πονηρά. Καθώς ετοιμαζόταν να κρεμάσει το υπόλοιπο κρέας στο καρφί, το πού-
 μα έβγαλε ένα βαθύ βρυχηθμό και παραλίγο να της πέσει το κρέας. Όταν τελείωσε το φαγητό, ξαναγύρισε στο κρεβάτι και ξαναπήρε την
 135 καραμπίνα. Το σπίτι τώρα είχε ανέβει τόσο ψηλά, που δεν ακουμπούσε στο ανάχωμα, όταν το ρεύμα του ποταμού το έσπρωχνε προς τα εκεί. Το φαγητό την είχε ζεστάνει. Μπορούσε να απαλλαγεί από το ζώο, όσο το
 φως διαπερνούσε ακόμα τη βροχή. Γλίστρησε αργά προς το παράθυρο. Το πούμα ήταν ακόμα εκεί και είχε αρχίσει να κινείται γύρω γύρω στη
 βεράντα. Το κοίταξε επίμονα χωρίς να φοβηθεί. Επειτα, χωρίς να σκε-
 140 φτεί αυτό που έκανε, άφησε το όπλο, έκανε το γύρο του κρεβατιού και πήγε στην κουζίνα. Το πούμα πηγαινοερχόταν ανήσυχο. Η γυναίκα ξε-
 κρέμασε το κρέας που είχε απομείνει, διέσχισε το δωμάτιο που κλυδω-
 νιζόταν, για να πλησιάσει το παράθυρο και το πέταξε έξω από το σπα-
 σμένο τζάμι. Από την άλλη πλευρά ακούστηκε μια κραυγή πείνας και κάτι
 145 σαν ηλεκτρισμός διαπέρασε το ζώο και τη γυναίκα. Εκπληκτη από αυτό που μόλις έκανε, επέστρεψε στο κρεβάτι της. Άκουγε το πούμα να κατα-
 σπαράζει το κρέας, το σπίτι κουνιόταν γύρω της. Όταν ξύπνησε ξανά, κατάλαβε αμέσως ότι όλα είχαν αλλάξει. Η βροχή
 είχε σταματήσει. Προσπάθησε να αισθανθεί το κούνημα του σπιτιού, αλλά
 150 το σπίτι της δεν ταλαντευόταν πια πάνω στο νερό. Άνοιξε την πόρτα και είδε μέσα από τη σκισμένη σίτα έναν κόσμο εντελώς διαφορετικό. Το σπίτι της είχε αράξει πάνω στο ανάχωμα, εκεί όπου ήταν πάντα. Με-
 ρικά βήματα πιο πέρα, το ποτάμι κυλούσε ορμητικά, αλλά δεν κάλυπτε πια τον χώρο μεταξύ του σπιτιού και της γέρικης βελανιδιάς. Το πού-
 155 μα είχε εξαφανιστεί. Τα ίχνη βημάτων που ξεκινούσαν από την αυλή με κατεύθυνση τη βελανιδιά και το βάλτο, ήδη εξαφανίζονταν στη μαλακή λάσπη. Και εκεί στη βεράντα, βρισκόταν φαγωμένο ως το κόκκαλο ό,τι απέμεινε από το κρέας.

Πηγή: Louis Dollarhide, "The Gift" in *Mississippi Writers: Reflections of Childhood and Youth*, Volume I. Edited by Dorothy Abbott, University Press of Mississippi, 1985.

Με βάση όσα διαβάσατε στην προηγούμενη ιστορία, να απαντήσετε στις επόμενες ερωτήσεις. (Οι αριθμοί στο αριστερό περιθώριο του κειμένου μπορούν να σας βοηθήσουν να βρείτε τα σημεία στα οποία αναφέρονται οι ερωτήσεις.)

Ερώτηση 1: ΤΟ ΔΩΡΟ

Ακολουθεί διάλογος δύο προσώπων που διάβασαν το κείμενο “Το δώρο”.

Βρείτε μέσα στο κείμενο τα στοιχεία που ο κάθε συνομιλητής θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει, για να αιτιολογήσει την άποψή του.

Συνομιλητής 1

.....

Συνομιλητής 2

.....

Ερώτηση 2: ΤΟ ΔΩΡΟ

Σε ποια θέση βρίσκεται η γυναίκα στην αρχή της αφήγησης;

- A. Είναι πάρα πολύ αδύναμη, για να εγκαταλείψει το σπίτι της έπειτα από πολλές μέρες χωρίς τροφή.
- B. Υπερασπίζεται τον εαυτό της από το άγριο ζώο.
- Γ. Το σπίτι της περικυκλώθηκε από τα νερά της πλημμύρας.
- Δ. Ένα ποτάμι που ξεχείλισε, παρέσυρε το σπίτι της.

Ερώτηση 3: ΤΟ ΔΩΡΟ

Ακολουθούν κάποιες από τις πρώτες αναφορές στο πούμα.

“Το ουρλιαχτό την ξύπνησε μέσα στη νύχτα, ένας θόρυβος που έκρυβε μεγάλη αγωνία...” (σειρά 46)

“Ένα άλλο ουρλιαχτό αδύναμο και λιγότερο διαπεραστικό, ήταν η απάντησή...” (σειρά 61)

“... είχε ακούσει τις κραυγές τους από μακριά, που έμοιαζαν με κραυγές πόνου” (σειρά 73)

Λαμβάνοντας υπόψη τι συνέβη στη συνέχεια της ιστορίας, γιατί κατά την άποψή σας ο συγγραφέας αποφάσισε να παρουσιάσει το πούμα με τέτοιου είδους περιγραφές;

.....

.....

.....

.....

Ερώτηση 4: ΤΟ ΔΩΡΟ

“Τότε ακριβώς τρίζοντας και αγκομαχώντας το σπίτι ξεριζώθηκε...” (σειρά 33)

Τι συνέβη στο σπίτι σ’ αυτό το σημείο της αφήγησης;

- A. Το σπίτι κατέρρευσε.
- B. Το σπίτι άρχισε να επιπλέει.
- Γ. Το σπίτι συγκρούστηκε με τη βελανιδιά.
- Δ. Το σπίτι βούλιαξε στο βάθος του ποταμού.

Ερώτηση 5: ΤΟ ΔΩΡΟ

Σύμφωνα με το κείμενο, τι έκανε τη γυναίκα να ταΐσει το πούμα;

.....

.....

.....

Ερώτηση 6: ΤΟ ΔΩΡΟ

Όταν η γυναίκα λέει: *“αργότερα θα ασχοληθώ μαζί σου”* (σειρά 129), θέλει να πει ότι:

- A. Είναι σίγουρη ότι το αιλουροειδές δεν θα της κάνει κακό.
- B. Προσπαθεί να τρομάξει το αιλουροειδές.
- Γ. Προτίθεται να πυροβολήσει το αιλουροειδές.
- Δ. Έχει την πρόθεση να ταΐσει το αιλουροειδές.

Ερώτηση 7: ΤΟ ΔΩΡΟ

Πιστεύετε ότι η τελευταία πρόταση του κειμένου “Το δώρο” αποτελεί ένα κατάλληλο τέλος για την ιστορία;

Αιτιολογήστε την απάντησή σας εξηγώντας πώς η τελευταία πρόταση συνδέεται με το περιεχόμενο της ιστορίας.

.....

.....

.....

.....

ΜΕΛΙΣΣΕΣ

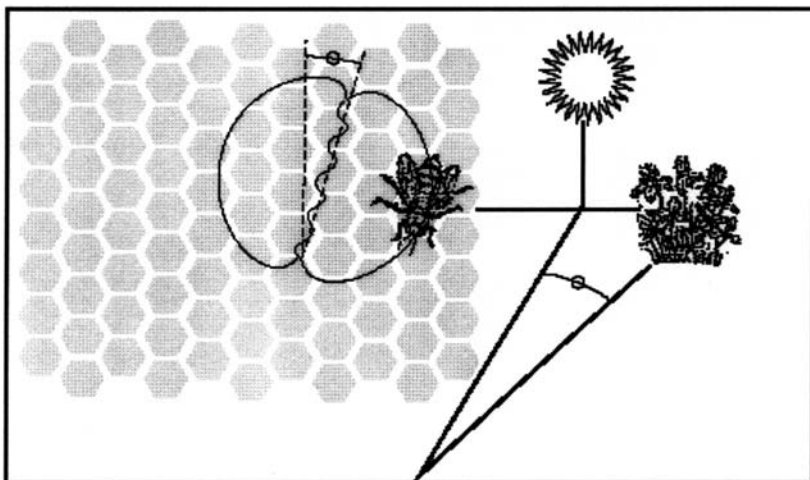
**Θέμα που δόθηκε στους μαθητές για το Πρόγραμμα PISA 2000
και προσαρμόστηκε από την Ομάδα PISA του Κ.Ε.Ε.**

Οι πληροφορίες που ακολουθούν προέρχονται από ένα έντυπο για τις μέλισσες. Να αναφερθείτε σ' αυτές τις πληροφορίες, για να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις.

Η ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΟΥ ΝΕΚΤΑΡΟΣ

Οι μέλισσες επιβιώνουν χάρη στο μέλι που παράγουν. Αποτελεί τη βασική τροφή τους. Εάν υπάρχουν 60.000 μέλισσες σε μια κυψέλη, περίπου το ένα τρίτο απ' αυτές ασχολείται με τη συλλογή του νέκταρος, το οποίο στη συνέχεια μετατρέπεται σε μέλι από τις εργάτριες. Ένας μικρός αριθμός μελισσών είναι προμηθεύτριες ή ανιχνεύτριες. Εντοπίζουν μια πηγή νέκταρος και κατόπιν επιστρέφουν για να δείξουν στις άλλες μέλισσες πού βρίσκεται.

Οι ανιχνεύτριες κάνουν γνωστό στις άλλες μέλισσες πού βρίσκεται η πηγή του νέκταρος εκτελώντας ένα χορό, που τους δίνει πληροφορίες για την κατεύθυνση που πρέπει να πάρουν και την απόσταση που πρέπει να διανύσουν. Στο χορό αυτό οι μέλισσες κουνούν την κοιλιά τους απ' τη μια πλευρά στην άλλη, ενώ ταυτόχρονα διαγράφουν κύκλους σε σχήμα 8. Ο χορός ακολουθεί το σχήμα που παρουσιάζεται στην παρακάτω εικόνα.

Η εικόνα δείχνει μια μέλισσα που χορεύει στο εσωτερικό της κυψέλης πάνω στην κάθετη επιφάνεια της κηρύδρας. Εάν ο κεντρικός άξονας του σχήματος 8 δείχνει προς τα επάνω, σημαίνει ότι οι μέλισσες μπορούν να βρουν την τροφή πετώντας προς την κατεύθυνση του ήλιου. Εάν ο κεντρικός άξονας του σχήματος 8 κλίνει προς τα δεξιά, η τροφή βρίσκεται προς τα δεξιά του ήλιου.

Η απόσταση της τροφής από την κυψέλη φαίνεται από το χρόνο που η μέλισσα κουνάει την κοιλιά της. Εάν η τροφή βρίσκεται κοντά, η μέλισσα κουνά την κοιλιά της για μικρό χρονικό διάστημα, ενώ αν βρίσκεται μακριά κουνά την κοιλιά της για μεγάλο.

Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΜΕΛΙΟΥ

Όταν οι μέλισσες φτάνουν στην κυψέλη με το νέκταρ, το παραδίνουν στις εργάτριες. Οι εργάτριες απλώνουν το νέκταρ παντού με τις προβοσκίδες τους και το εκθέτουν στο ζεστό ξηρό αέρα της κυψέλης. Τη στιγμή της συλλογής του, το νέκταρ περιέχει ζάχαρη και ιχνοστοιχεία ανακατεμένα με νερό σε αναλογία περίπου 80%. Μετά από δέκα ως είκοσι λεπτά, όταν το περισσότερο νερό έχει εξατμιστεί, οι εργάτριες τοποθετούν το νέκταρ σε μια κυψελίδα της κηρύδρας, όπου η εξαύτμιση συνεχίζεται. Μετά από τρεις μέρες, το μέλι στις κυψελίδες περιέχει περίπου 20% νερό. Σ' αυτό το στάδιο, οι μέλισσες καλύπτουν τις κυψελίδες με το κερί που παράγουν.

Οι μέλισσες μιας κυψέλης συνήθως μαζεύουν μέλι από το ίδιο είδος λουλουδιών και από την ίδια περιοχή. Μερικές από τις κύριες πηγές νέκταρος είναι τα οπωροφόρα δένδρα, τα τριφύλλια και τα ανθισμένα δέντρα.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

<i>εργάτρια</i>	η μέλισσα που εργάζεται μέσα στην κυψέλη
<i>προβοσκίδα</i>	μέρος του στόματος του εντόμου

Πηγή: “Hum Sweet Hum”. National Foundation for Educational Research, 1993.

Ερώτηση 1: ΜΕΛΙΣΣΕΣ

Ποιος είναι ο σκοπός του χορού των μελισσών;

- A. Να γιορτάσουν την επιτυχημένη παραγωγή μελιού.
- B. Να δείξουν το είδος του φυτού που βρήκαν οι ανιχνεύτριες μέλισσες.
- Γ. Να γιορτάσουν τη γέννηση μιας καινούριας βασίλισσας.
- Δ. Να δείξουν πού βρήκαν τροφή οι ανιχνεύτριες μέλισσες.

Ερώτηση 2: ΜΕΛΙΣΣΕΣ

Ποια είναι η βασική διαφορά ανάμεσα στο νέκταρ και το μέλι;

- A. Η αναλογία νερού.
- B. Η αναλογία ζάχαρης και ιχνοστοιχείων.
- Γ. Το είδος φυτού, από το οποίο συλλέγονται.
- Δ. Το είδος της μέλισσας, η οποία τα επεξεργάζεται.

Ερώτηση 3: ΜΕΛΙΣΣΕΣ

Όταν χορεύει η μέλισσα, τι ακριβώς κάνει, για να δείξει πόσο απέχει η τροφή από την κυψέλη;

.....
.....

ΝΕΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

Θέμα που δόθηκε στους μαθητές για το Πρόγραμμα PISA 2000

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Η Τεχνολογία δημιουργεί την ανάγκη για νέους κανόνες

Η επιστήμη έχει τον τρόπο να προηγείται του νόμου και της ηθικής. Αυτό συνέβη με δραματικό τρόπο το 1945 με την ατομική βόμβα, και συμβαίνει και τώρα, με τις τεχνικές που έχουν σαν στόχο να υπερνικήσουν τη στείριότητα και να δημιουργήσουν ζωή.

Οι περισσότεροι από μάς χάρηκαν με την οικογένεια Μπράουν στην Αγγλία, όταν γεννήθηκε η Λουίζα, το πρώτο παιδί του σωλήνα. Και μας προξένησαν κατάπληξη και άλλες πρωτιές - πολύ πρόσφατα οι γεννήσεις υγιών μωρών που είχαν καταψυχθεί ως έμβρυα και περιέμεναν την κατάλληλη στιγμή, για να γίνει η εμφύτευσή τους στη μέλλουσα μητέρα.

Υπάρχουν δύο τέτοια κατεψυγμένα έμβρυα στην Αυστραλία που προκάλεσαν θύελλα νομικών και ηθικών ερωτημάτων. Τα έμβρυα προορίζονταν να εμφυτευτούν στη μήτρα της Έλσα Ρίος, συζύγου του Μάριο Ρίος. Μια προηγούμενη προσπάθεια εμφύτευσης εμβρύου είχε αποτύχει και οι Ρίος ήθελαν να δοκιμάσουν μία ακόμα φορά να γίνουν γονείς. Αλλά πριν προσπαθήσουν δεύτερη φορά, σκοτώθηκαν σε αεροπορικό δυστύχημα.

Τι θα έπρεπε να κάνει το αυστραλιανό νοσοκομείο με τα κατεψυγμένα έμβρυα; Μπορούσαν να τα εμφυτεύσουν σε κάποιαν άλλη; Υπήρχαν αρκετές εδελόντριες. Είχαν τα έμβρυα κληρονομικά

δικαιώματα στη μεγάλη περιουσία των Ρίος; Ή έπρεπε να καταστραφούν; Οι Ρίος, όπως είναι ευνόητο, δεν είχαν κάνει καμιά πρόβλεψη για το μέλλον των εμβρύων.

Οι Αυστραλοί συγκρότησαν μια επιτροπή για να μελετήσει το θέμα. Την περασμένη εβδομάδα η επιτροπή δημοσίευε το πόρισμά της. Τα μέλη της έκριναν ότι τα έμβρυα έπρεπε να αποψυχθούν, διότι η δωρεά των εμβρύων σε κάποιους άλλους θα απαιτούσε τη συγκατάθεση των "δοτών" και τέτοια συγκατάθεση δεν είχε δοθεί. Τα μέλη της επιτροπής αποφάσισαν ακόμη ότι τα έμβρυα στην τωρινή τους κατάσταση δεν είχαν ζωή ή δικαιώματα και επομένως μπορούσαν να καταστραφούν.

Τα μέλη της επιτροπής είχαν συνειδητοποιήσει ότι βάδιζαν σε ολισθηρό νομικό και ηθικό πεδίο. Κατά συνέπεια, απαιτήσαν τριών μηνών προθεσμία για την αντίδραση του κοινού στην πρότασή τους. Αν ακολουθούσε μεγάλη κατακραυγή στην πρόταση για την καταστροφή των εμβρύων, η επιτροπή θα αναθεωρούσε την πρότασή της.

Τώρα, τα ζευγάρια τα οποία εγγράφονται στο νοσοκομείο του Σίδνεϊ Κουίν Βικτόρια για πρόγραμμα τεχνητής γονιμοποίησης, πρέπει να διευκρινίζουν τι θα ήθελαν να γίνει με τα έμβρυα στην περίπτωση που κάτι τους συμβεί.

Αυτό εξασφαλίζει ότι δεν θα ξανασυμβεί κάτι παρόμοιο με αυτό που συνέβη στην περίπτωση των Ρίος. Αλλά τι θα γίνει με άλλα πολύπλοκα προβλήματα; Πρόσφατα στη Γαλλία μια γυναίκα έπρεπε να πάει στο δικαστήριο, για να της επιτραπεί να γεννήσει ένα παιδί από το κατεψυγμένο σπέρμα του συζύγου της που είχε πεθάνει. Πώς θα ήταν δυνατόν να αντιμετωπιστεί ένα τέτοιο αίτημα; Τι θα πρέπει να γίνει, αν μια δανεική μητέρα σπάσει το συμβόλαιό της και αρνηθεί να δώσει το παιδί που υποσχέθηκε να γεν-

νήσει για κάποια άλλη γυναίκα;

Μέχρι σήμερα, η κοινωνία μας απέτυχε να θεσπίσει εφαρμόσιμους νόμους, για να περιορίσει την καταστροφική δύναμη της ατομικής ενέργειας. Θερίζουμε τη συγκομιδή αυτής της αποτυχίας. Οι δυνατότητες να γίνει κατάχρηση της επιστήμης με σκοπό την επίσπευση ή την καθυστέρηση της τεκνοποίησης είναι πολλαπλές. Πρέπει να τεθούν ηθικά και νομικά όρια, πριν να είναι πολύ αργά.

Πηγή: International Adult Literacy Survey (IALS)

Να χρησιμοποιήσετε το άρθρο με τίτλο “Η Τεχνολογία δημιουργεί την ανάγκη για νέους κανόνες”, για να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Ερώτηση 1: ΝΕΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

Να υπογραμμίσετε την πρόταση που εξηγεί τι έκαναν οι Αυστραλοί, για να αποφασίσουν τι θα απογίνουν τα κατεψυγμένα έμβρυα του ζευγαριού που σκοτώθηκε σε αεροπορικό δυστύχημα.

Ερώτηση 2: ΝΕΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

Να αναφέρετε δύο παραδείγματα από το κύριο άρθρο που δείχνουν πώς οι νέες τεχνολογίες, όπως αυτές που χρησιμοποιούνται για την εμφύτευση κατεψυγμένων εμβρύων, δημιουργούν την ανάγκη να τεθούν νέοι κανόνες.

.....

.....

.....

.....

ΘΕΑΤΡΙΚΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

A. Παναρέτου

1. Ο ρόλος του σκηνογράφου και του ενδυματολόγου

Το έργο του σκηνογράφου και του ενδυματολόγου έχει στόχο να υπογραμμίσει και να κάνει πιο ευανάγνωστο το νόημα ενός θεατρικού έργου μέσα από οπτικά σύμβολα. Τα σύμβολα αυτά μπορεί να μην έχουν καμιά σχέση με τη ρεαλιστική πραγματικότητα ή με την εποχή που περιγράφει το έργο. Ωστόσο, ακόμα κι όταν τα κοστούμια ενός έργου είναι ρεαλιστικά και πιστά στη μόδα της εποχής, ο σκοπός του ενδυματολόγου δεν είναι να ντύσει τον ηθοποιό μ' ένα ρούχο που "του πάει", αλλά να τονίσει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά (θετικά ή αρνητικά) που αυτός εκπροσωπεί, προκειμένου να γίνει πιο ανάγλυφος ο ρόλος του μέσα στο έργο και πιο ευανάγνωστη η ιδέα που θέλει να μεταδώσει το έργο.

Παράλληλα, τόσο ο σκηνογράφος όσο και ο ενδυματολόγος φροντίζουν να υπάρχει συνεχώς πάνω στη σκηνή ένα ολοκληρωμένο αισθητικό σύνολο, υπολογίζοντας το οπτικό βάρος του κάθε στοιχείου, την υφή, το χρώμα, και την ποιότητα των υλικών, την ένταση των χρωμάτων και των τόνων κτλ. Έτσι αιχμαλωτίζεται το μάτι του θεατή στα σημεία που ο σκηνογράφος ή ο ενδυματολόγος θέλει να τονίσει...

I. Μανωλεδάκης, σκηνογράφος - ενδυματολόγος

Πηγή: ΕΚΦΡΑΣΗ-ΕΚΘΕΣΗ, τεύχος Α', Ενιαίο Λύκειο, σελ. 196

Ερώτηση 1: ΘΕΑΤΡΙΚΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Ποιους από τους παρακάτω παράγοντες πρέπει να λάβει υπόψη ο ενδυματολόγος, προκειμένου να σχεδιάσει κατάλληλα κοστούμια για τους ηθοποιούς σε μια θεατρική παράσταση;

Παράγοντες	Ναι / Όχι
1. Εποχή που εκτυλίσσεται το έργο	Ναι / Όχι
2. Προσωπικότητα των ηθοποιών	Ναι / Όχι
3. Ιδέα που θέλει να περάσει μέσα από το έργο	Ναι / Όχι
4. Ηλικία των ηρώων	Ναι / Όχι
5. Κοινωνική κατάσταση των ηρώων	Ναι / Όχι
6. Διάρκεια εμφάνισης των ηρώων στη σκηνή	Ναι / Όχι
7. Στοιχεία του χαρακτήρα των ηρώων που υποδύονται οι ηθοποιοί	Ναι / Όχι

Ερώτηση 2: ΘΕΑΤΡΙΚΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Η υπόθεση του έργου εκτυλίσσεται τον 19ο αιώνα.

Στη στήλη Α του πίνακα που ακολουθεί, αναφέρονται οι θεατρικοί συντελεστές που θα προετοιμάσουν την παράσταση.

Να γράψετε στην αντίστοιχη θέση της Β στήλης δυο τουλάχιστον λέξεις ή προτάσεις του κειμένου 2 που ακολουθεί, από τις οποίες καθένας τους αντλεί άμεσα ή έμμεσα χρήσιμες πληροφορίες για την εργασία του.

2. Σκηνοθετικές οδηγίες για το ανέβασμα του θεατρικού έργου

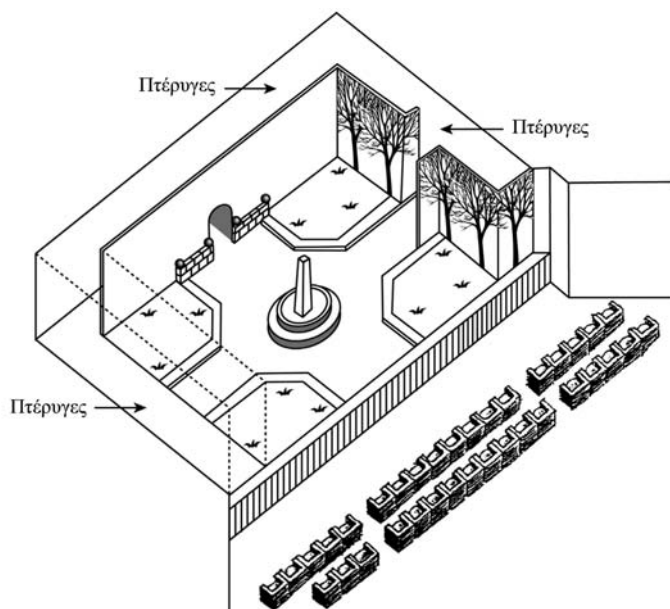
"Η νύχτα έχει πέσει για τα καλά. Η δούκισσα, πολύ γερασμένη, στέκεται στον κήπο της εξοχικής κατοικίας της. Ακουμπάει σε έναν οβελίσκο που βρίσκεται στη μέση του κήπου. Δεν ακούγεται παρά μόνο ο αέρας στα τεράστια δένδρα του κήπου και το θρόισμα των φύλλων. Ακούγεται χλιμίντρισμα αλόγου. Η δούκισσα τυλίγει το σάλι γύρω της και με βήμα αργό, αλλά αποφασιστικό, κατευθύνεται προς το μέρος του νεαρού πρίγκιπα που έχει ήδη ξεπεζέψει και στέκεται στη σκιά των δένδρων, φορώντας τη στολή του κυνηγού. Στο χέρι του κρατάει ένα γράμμα."

(προσαρμογή από θέμα
που δόθηκε στους μαθητές
για το Πρόγραμμα PISA 2000)

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
Θεατρικά επαγγέλματα	Εργασία για το συγκεκριμένο έργο
Σκηνοθέτης	
Ενδυματολόγος	
Σκηνογράφος	
Τεχνικός ήχου	
Ηλεκτρολόγος	
Φροντιστής	

Ερώτηση 3: ΘΕΑΤΡΙΚΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Καλείστε ως σκηνοθέτες να τοποθετήσετε τους ηθοποιούς στη σκηνή. Με βάση τις σκηνοθετικές οδηγίες του κειμένου 2, σημειώστε στο παρακάτω σχέδιο της σκηνής ένα Α, για να δείξετε περίπου το μέρος όπου βρίσκεται η δούκισσα πριν από την άφιξη του πρίγκιπα, και ένα Β, για να δείξετε το μέρος όπου στέκεται ο πρίγκιπας όταν κατεβαίνει από το άλογό του.

Ερώτηση 4: ΘΕΑΤΡΙΚΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Ακολουθεί διάλογος δύο μαθητών που συζητούν για τον ρόλο του ενδυματολόγου.

Ποια επιχειρήματα θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει ο συνομιλητής 2, για να αιτιολογήσει την άποψή του;

Ο ΠΑΠΑΛΑΝΓΚΙ

Κ. Γιαννακοπούλου

Αφού διαβάσετε το κείμενο, να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

Ο Παπαλάνγκι¹ κατοικεί σαν το μύδι σ' ένα σκληρό καβούκι. Ζει ανάμεσα σε πέτρες, όπως η σκολόπεντρα² μέσα στις ρωγμές της πετρωμένης λάβας. Πέτρες είναι γύρω του, δίπλα του και πάνω του. Η καλύβα του μοιάζει μ' ένα όρδιο μπουύλο από πέτρα. Ένα μπουύλο με πολλά συρτάρια και πολλές τρύπες.

Από ένα μόνο σημείο μπορεί κανείς να μπει και να βγει στο πέτρινο καβούκι. Το σημείο αυτό ο Παπαλάνγκι το ονομάζει είσοδο, όταν μπαίνει στην καλύβα, και έξοδο όταν βγαίνει παρόλο που και τα δύο είναι ένα και το ίδιο πράγμα. Στο σημείο αυτό, λοιπόν, υπάρχει μια μεγάλη σανίδα που πρέπει κανείς να τη σπρώξει με δύναμη για να μπορέσει να μπει στην καλύβα. Ακόμη όμως βρίσκεται στην αρχή και θα πρέπει να σπρώξει πολλές ακόμη σανίδες, ώσπου να βρεθεί πραγματικά μέσα στην καλύβα.

Στις καλύβες τώρα συμβαίνει να κατοικούν περισσότεροι άνθρωποι απ' όσοι ζουν σ' ένα μόνο χωριό της Σαμόας και γι' αυτό πρέπει κανείς να ξέρει ακριβώς το όνομα της Άιγκα που θέλει να επισκεφτεί. Γιατί κάθε Άιγκα³ έχει για τον εαυτό της ένα ιδιαίτερο μέρος του πέτρινου μπουύλου ή επάνω ή κάτω ή στο κέντρο, αριστερά ή δεξιά ή στη μέση. Και μία Άιγκα συχνά δεν ξέρει τίποτα απολύτως για τις άλλες, λες και δεν τους χωρίζει μόνο ένας πέτρινος τοίχος, αλλά είναι σαν να βρίσκονται ανάμεσα τους η Μανόνο, η Απολίμα και η Σαβράι⁴ και πολλές θάλασσες. Συχνά δεν ξέρουν τα ονόματά τους, κι αν συναντηθούν στην τρύπα της εισόδου, χαιρετιούνται μόλις και μετά βίας ή μπουρμουρίζουν μέσα από τα δόντια τους κάτι στον άλλον σαν κάτι εχθρικά έντομα. Σαν να τους εξοργίζει το ότι είναι υποχρεωμένοι να ζουν τόσο κοντά ο ένας στον άλλον.

Αν τώρα η Άιγκα μένει επάνω, κάτω ακριβώς από τη στέγη της καλύβας, θα πρέπει κανείς να σκαρφαλώσει σε πολλά κλαδιά, ζιγκ-ζαγκ ή στριφογυριστά, μέχρι να φτάσει στο σημείο όπου είναι γραμμένο στον τοίχο το όνομα της Άιγκα. [...] Αυτή κοιτάζει μέσα από μια μικρή, στρογγυλή τρύπα μήπως είναι κανένας εχθρός, κι αν είναι δεν ανοίγει. Αν όμως αναγνωρίσει το φίλο, ξε-

¹ Ο Παπαλάνγκι = ο λευκός

² Η σκολόπεντρα = η σαρανταποδαρούσα

³ Η οικογένεια

⁴ Τρία νησιά που ανήκουν στην ομάδα των νησιών της Σαμόας.

σφαλίζει αμέσως τη μεγάλη σανίδα, που είναι καλά σφαισμένη με αλυσίδα, και την τραβά προς το μέρος της, έτσι ώστε να μπορεί ο ξένος να μπει μέσα από τη σχισμάδα στην πραγματική καλύβα.

Η πραγματική καλύβα τώρα είναι χωρισμένη με πολλούς πέτρινους όρδισους τοίχους, και σπρώχνοντας πολλές σανίδες, προχωρά κανείς από μπαούλο σε μπαούλο, ενώ αυτά γίνονται όλο και μικρότερα. Κάθε μπαούλο -που ο Παπαλάνγκι το ονομάζει δωμάτιο- έχει μια τρύπα, αν είναι μεγαλύτερο, έχει δύο ή περισσότερες, απ' όπου μπαίνει φως. Οι τρύπες αυτές είναι σκεπασμένες με γυαλί, που μπορεί κανείς να το απομακρύνει, όταν θέλει να μπει στα μπαούλα φρέσκος αέρας, πράγμα που είναι απαραίτητο. Υπάρχουν όμως και πολλά μπαούλα χωρίς τρύπα για το φως και τον αέρα.

Ένας Σαμοανός σύντομα θα έσκαγε μέσα σ' ένα τέτοιο μπαούλο, γιατί από πουθενά δεν μπαίνει φρέσκο αεράκι, όπως συμβαίνει σε κάθε καλύβα της Σαμόας. Επίσης και οι μυρωδιές του μαγειρείου ζητούν διέξοδο. Συνήθως όμως ο αέρας που μπαίνει απέξω δεν είναι πολύ καλύτερος και δύσκολα καταλαβαίνει κανείς πώς ένας άνθρωπος καταφέρνει εδώ να επιζήσει και πώς δε γίνεται από τη νοσταλγία πουλί, πώς δεν του φυτρώνουν φτερούγες, ώστε να μπορέσει να πετάξει μακριά, εκεί όπου είναι ο αέρας και ο ήλιος. Ο Παπαλάνγκι όμως αγαπά τα πέτρινα μπαούλα του και δεν αντιλαμβάνεται πια την καταστροφικότητά τους.

Κάθε μπαούλο τώρα έχει έναν ιδιαίτερο σκοπό. Το μεγαλύτερο και το φωτεινότερο είναι για τις Φόνες⁵ της οικογένειας ή για να δέχεται επισκέψεις, ένα άλλο είναι για τον ύπνο. Εδώ έχει απλωμένα τα στρώματα, δηλαδή αυτά είναι πάνω σ' ένα ξύλινο πλαίσιο με μακριά πόδια για να μπορεί να περνά ο αέρας από κάτω τους. Ένα τρίτο μπαούλο είναι για τα γεύματα και για να κάνουν σύννεφα καπνού, ένα τέταρτο για τις προμήθειες τροφίμων, στο πέμπτο μαγειρεύουν και στο τελευταίο και το μικρότερο πλένονται. Αυτό είναι και το πιο ωραίο. Οι τοίχοι είναι σκεπασμένοι με μεγάλους καθρέφτες, το πάτωμα είναι στρωμένο με χρωματιστές πέτρες και μες στη μέση βρίσκεται μια μεγάλη πιατέλα από μέταλλο ή πέτρα, μέσα στην οποία τρέχει λιασμένο και άλιαστο νερό. Σ' αυτή την πιατέλα, που είναι τόσο μεγάλη, μεγαλύτερη ακόμη και από τον τάφο ενός φυλάρχου, μπαίνει κανείς για να καθαριστεί και να ξεπλύνει από τη σώμα του την πολλή σκόνη των πέτρινων μπαούλων. Φυσικά υπάρχουν και καλύβες με περισσότερα μπαούλα. Υπάρχουν μάλιστα καλύβες όπου το κάθε παιδί έχει το δικό του μπαούλο, καθώς και κάθε υπηρέτης του Παπαλάνγκι, ακόμη και τα σκυλιά του και τ' άλογά του.[...]

Με αυτό τον τρόπο ζουν στην Ευρώπη τόσοι άνθρωποι, όσα είναι τα φοινικόδεντρα που φυτρώνουν στη Σαμόα και ακόμη περισσότεροι μάλιστα. Μερικοί θα νοσταλγούν ίσως πολύ το δάσος και τον ήλιο και το άφθονο

⁵ Φόνος: συναντήσεις, δεξιότητες

φως αυτό ωστόσο θεωρείται γενικά αρρώστια, που θα πρέπει κανείς να καταπολεμήσει μέσα του. Αν κάποιος δεν είναι ευχαριστημένος μ' αυτή την πετροζωή, οι άλλοι λένε ότι πρόκειται για έναν αφύσικο άνθρωπο, που θα πει αυτός δεν ξέρει τι έχει ορίσει ο θεός για τον άνθρωπο.

Πηγή: ΕΚΦΡΑΣΗ-ΕΚΘΕΣΗ, τεύχος Α', Ενιαίο Λύκειο, σελ. 155-159: Ο Παπαλάνγκι, από το βιβλίο "Οι λόγοι του φυλάρχου απ' το νησί Τιαβέα του Νότιου Ειρηνικού", εκδ. Ύψιλον / βιβλία, σελ. 30-33

Ερώτηση 1: Ο ΠΑΠΑΛΑΝΓΚΙ

Τι παρομοιάζει με μπαούλο ο φύλαρχος Τουνιάβι; Κυκλώστε την σωστή απάντηση.

- Α. Κάθε δωμάτιο των Παπαλάνγκι
- Β. Συγκρότημα σπιτιών των Ευρωπαίων
- Γ. Την καλύβα του
- Δ. Το σπίτι και τα δωμάτια των Ευρωπαίων

Ερώτηση 2: Ο ΠΑΠΑΛΑΝΓΚΙ

Ποιο είναι το θέμα του κειμένου;

.....
.....

Ερώτηση 3: Ο ΠΑΠΑΛΑΝΓΚΙ

Ακολουθεί διάλογος δύο προσώπων που διάβασαν το κείμενο.

Βρείτε μέσα στο κείμενο τα στοιχεία που ο κάθε συνομιλητής θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει, για να αιτιολογήσει την άποψή του.

.....

.....

.....

Ερώτηση 4: Ο ΠΑΠΑΛΑΝΓΚΙ

Αντιστοιχίστε τα όμοια στοιχεία των δύο στηλών. Κάποιες λέξεις της αριστερής στήλης αντιστοιχούν σε περισσότερες από μία λέξεις της δεξιάς στήλης.

A. μπαούλο	1. όροφοι
B. συρτάρια	2. παράθυρα
Γ. τρύπες	3. πολυκατοικία
Δ. καβούκι	4. ζεστό νερό
E. πιατέλα	5. κλιμακοστάσιο
ΣΤ. λιασμένο νερό	6. μπανιέρα
Z. κλαδιά	7. πόρτα εισόδου
H. μεγάλη σανίδα	8. δωμάτιο
	9. διαμέρισμα πολυκατοικίας

Η ΝΑΥΜΑΧΙΑ ΣΤΗ ΣΑΛΑΜΙΝΑ

Γ. Γιαννικόπουλος

Αφού διαβάσετε το κείμενο, να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

Ηροδότου Ιστορία

(βιβλ. Η', παράγρ. 87-88)

87. Για τους άλλους, τούτους ή εκείνους, δεν μπορώ να πω με ακρίβεια πώς γνωρίζονταν ο καθένας από τους βαρβάρους ή τους Έλληνες. Με την Αρτεμισία όμως έγινε τούτο, που έκανε να την εκτιμήσει ακόμα περισσότερο ο βασιλιάς. Όταν η παράταξη του βασιλιά έφθασε σε μεγάλη σύγχυση, αυτή την ώρα το πλοίο της Αρτεμισίας το κυνηγούσε ένα αττικό. Μη μπορώντας να ξεφύγει - γιατί μπροστά ήταν άλλα φιλικά πλοία, ενώ η ίδια ήταν προς το μέρος των εχθρών - αποφάσισε να κάνει το εξής που το έκανε και της βγήκε σε καλό: καθώς την κυνηγούσε το αττικό πλοίο, εμβολίζει ορμητικά ένα φιλικό πλοίο καλυνδίτικο, που ήταν μέσα κι ο βασιλιάς των Καλυνδίων Δαμασίδης. Είχε φιλονικήσει μαζί του, όταν ήταν στον Ελλήσποντο; Δεν μπορώ να πω. Ούτε αν έπραξε έτσι από προμελέτη ούτε αν ήταν συγκυρία που βρέθηκε το πλοίο κατά τύχη μπροστά της. Κι όταν το εμβόλισε και το βούλιαξε, με την καλή της τύχη πέτυχε διπλό κέρδος: ο τριήραρχος του αθηναϊκού πλοίου, επειδή την είδε να εμβολίζει το πλοίο με βαρβάρους, νομίζοντας πως το πλοίο της Αρτεμισίας ήταν ελληνικό ή πλοίο που αυτομόλησε από τους βαρβάρους και τώρα τους χτυπούσε, την παράτησε και στράφηκε σ' άλλα.

88. Με τέτοιο τρόπο από το ένα μέρος της έτυχε να μπορέσει να διαφύγει και να μη χαθεί και από το άλλο έγινε μ' αυτήν τούτο: ενώ προξένησε ζημιά, από αυτή τη ζημιά κέρδισε μεγαλύτερη εκτίμηση από τον Ξέρξη. Λένε δηλαδή ότι ο βασιλιάς που κοιτάζε πρόσεξε το πλοίο που έκανε τον εμβολισμό και κάποιος από τους παρόντες του είπε κύριε, βλέπεις πόσο σπουδαία αγωνίζεται η Αρτεμισία, ώστε βούλιαξε και εχθρικό πλοίο; Ο βασιλιάς ρώτησε αν το κατόρθωμα ήταν αληθινά της Αρτεμισίας και αυτοί του το βεβαίωσαν, επειδή ήξεραν πολύ καλά το σήμα του πλοίου της και ότι το πλοίο που βυθίστηκε ήταν εχθρικό. Και όλα τα άλλα, όπως είπαμε, της βγήκαν σε καλό, καθώς επίσης και από το ότι από το καλυνδίτικο πλοίο δε σώθηκε κανένας για να την κατηγορήσει. Όταν τ' άκουσε αυτά ο Ξέρξης, λένε πως είπε "Οι άντρες μου έγιναν γυναίκες και οι γυναίκες άντρες". Αυτά λένε πως είπε ο Ξέρξης.

Πηγή: ΕΚΦΡΑΣΗ-ΕΚΘΕΣΗ, τεύχος Α', Ενιαίο Λύκειο, σελ. 234

Ερώτηση 1: Η ΝΑΥΜΑΧΙΑ ΣΤΗ ΣΑΛΑΜΙΝΑ

Σημειώστε, βάζοντας σε κύκλο τη λέξη “σωστό” ή “λάθος”, ποιες από τις ακόλουθες προτάσεις αποδίδουν σωστά πληροφορίες μέσα από το κείμενο.

Πληροφορία	Σωστό / Λάθος
Στη ναυμαχία της Σαλαμίνας η Αρτεμισία αγωνιζόταν με το πλοίο της εναντίον των Ελλήνων.	Σωστό / Λάθος
Κατά τη διάρκεια της ναυμαχίας η Αρτεμισία βούλιαξε ένα περσικό πλοίο.	Σωστό / Λάθος
Ο Πέρσης βασιλιάς, ο Ξέρξης, εξοργίστηκε με την ανικανότητα της Αρτεμισίας.	Σωστό / Λάθος
Ο τριήραρχος του αττικού πλοίου που κυνηγούσε την Αρτεμισία νόμιζε ότι αυτή είχε αυτομολήσει από τους βαρβάρους και την άφησε.	Σωστό / Λάθος
Ο βασιλιάς των Καλυνδίων, Δαμασίθυμος, βοήθησε το πλοίο της Αρτεμισίας να διαφύγει το διεμβολισμό από τα αττικά πλοία.	Σωστό / Λάθος
Ο Ξέρξης και η ακολουθία του δεν μπορούσαν να ξεχωρίσουν τα περσικά από τα ελληνικά πλοία την ώρα της ναυμαχίας.	Σωστό / Λάθος
Ο Ξέρξης απογοητεύτηκε πολύ από τους άνδρες που πολεμούσαν πάνω στα δικά του πλοία.	Σωστό / Λάθος
Οι περισσότεροι άνδρες του καλυνδίτικου πλοίου που βούλιαξε σώθηκαν.	Σωστό / Λάθος

Ερώτηση 2: Η ΝΑΥΜΑΧΙΑ ΣΤΗ ΣΑΛΑΜΙΝΑ

Ποιο είναι το κεντρικό πρόσωπο του επεισοδίου στο οποίο αναφέρεται το απόσπασμα από την Ιστορία του Ηροδότου;

- A. Ο βασιλιάς των Περσών Ξέρξης
- B. Ο βασιλιάς των Καλυνδίων Δαμασίθυμος
- Γ. Η Αρτεμισία
- Δ. Ο τριήραρχος του αθηναϊκού πλοίου

Να αιτιολογήσετε σύντομα την επιλογή σας:

.....

.....

Ερώτηση 3: Η ΝΑΥΜΑΧΙΑ ΣΤΗ ΣΑΛΑΜΙΝΑ

“Κι όταν το εμβόλισε και το βούλιαξε, με την καλή της τύχη πέτυχε διπλό κέρδος”. Εξηγήστε σύντομα ποιο ήταν το διπλό κέρδος της Αρτεμισίας.

.....

.....

.....

Ερώτηση 4: Η ΝΑΥΜΑΧΙΑ ΣΤΗ ΣΑΛΑΜΙΝΑ

Η παραπάνω αφήγηση του Ηροδότου αναφέρεται στη ναυμαχία της Σαλαμίνας. Ποια εικόνα του περσικού στόλου μας δίνει ο ιστορικός σ’ αυτό το χρονικό σημείο της ναυμαχίας, αν κρίνει κανείς από το παράδειγμα της Αρτεμισίας, και πόσο αξιόπιστη τη θεωρείτε;

.....

.....

.....

Ερώτηση 5: Η NAYMAXIA ΣΤΗ ΣΑΛΑΜΙΝΑ

Οι ακόλουθες προτάσεις καταγράφουν ενέργειες προσώπων που συμμετείχαν ή παρακολουθούσαν τη ναυμαχία. Σημειώστε με ποια χρονική ακολουθία έγιναν αυτές οι ενέργειες, αρχίζοντας από αυτήν που προηγήθηκε.

- α. Από το καλυνδίτικο πλοίο δε σώθηκε κανένας.
- β. Ο τριήραρχος του αθηναϊκού πλοίου πίστεψε πως η Αρτεμισία αυτομόλησε.
- γ. Η παράταξη του βασιλιά έφθασε σε μεγάλη σύγχυση.
- δ. Ο Ξέρξης τότε αναφώνησε: “Οι άντρες μου έγιναν γυναίκες και οι γυναίκες άντρες”.
- ε. Ο βασιλιάς των Καλυνδίων Δαμασίθυμος μαχόταν με ένα δικό του πλοίο υπέρ του βασιλιά.
- στ. Οι ακόλουθοι του Ξέρξη τον διαβεβαίωσαν ότι η Αρτεμισία βούλιαξε ένα εχθρικό πλοίο.
- ζ. Η Αρτεμισία στην προσπάθειά της να ξεφύγει εμβολίζει ένα φιλικό πλοίο.
- η. Ένα αθηναϊκό πλοίο κυνηγά την Αρτεμισία.
- θ. Ο Ξέρξης παρακολουθούσε τη ναυμαχία από ένα πολύ ψηλό σημείο της ακτής.
- ι. Η αθηναϊκή τριήρης παράτησε την Αρτεμισία και στράφηκε σ’ άλλα περσικά πλοία.

Ερώτηση 6: Η ΝΑΥΜΑΧΙΑ ΣΤΗ ΣΑΛΑΜΙΝΑ

“Όταν η παράταξη του βασιλιά έφθασε σε μεγάλη σύγχυση, αυτή την ώρα το πλοίο της Αρτεμισίας το κυνηγούσε ένα αττικό. ...καθώς την κυνηγούσε το αττικό πλοίο, εμβολίζει ορμητικά ένα φιλικό πλοίο καλυνδίτικο, που ήταν μέσα κι ο βασιλιάς των Καλυνδίων Δαμασίθυμος. Είχε φιλονικήσει μαζί του, όταν ήταν στον Ελλήσποντο.”

Το απόσπασμα αναφέρεται σε ενέργειες των αντιπάλων κατά τη διάρκεια της ναυμαχίας.

Σε ποιες από τις παραπάνω ενέργειες δίνεται το χαρακτηριστικό της διάρκειας, ποιες αναφέρονται ως τελειωμένες (ολοκληρωμένες) και σε τι εξυπηρετεί το συγγραφέα αυτή η επιλογή;

.....

.....

.....

.....

ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΕΦΗΒΩΝ

II. Παπαστράτου

Αφού διαβάσετε τα αποσπάσματα των συνεντεύξεων, να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

1. Εφηβεία είναι η ηλικία που τρέμεις να ζήσεις την κάθε αποτυχία. Κι αυτό είναι δύσκολο, παρ' όλο που ξέρουμε ότι εκείνο που μας κάνει να μεγαλώνουμε και να ωριμάζουμε είναι οι δυσκολίες. (Δημήτρης, 15 ετών)
2. Η εφηβεία είναι μεγάλη ευτυχία. Υπάρχουν μερικοί που μπλοκάρονται. Εγώ το βρίσκω υπέροχο να μπορούμε να κάνουμε ένα σωρό πράγματα, όπως οι μεγάλοι. Δεν έχουμε όμως καμιά ευθύνη. Πρέπει να πω ότι οι γονείς μου είναι άνετοι και θα ήθελα να κρατήσει αυτό. (Μαρία, 14 ετών)
3. Απαίσιος, νιώθω απαίσιος, με σπυράκια, φρίκη. Μου φαίνεται πως όλοι με κοιτούν. Δεν ξέρω πια τι στυλ να βρω, για να είμαι καλύτερος ή για να κρυφτώ. Δεν ξέρω, ελπίζω ότι όλα θα περάσουν και γρήγορα, γιατί φτάνει... Οι γονείς λένε - τέλος πάντων, η μητέρα μου - όλα θα περάσουν, περιμένοντας όμως κάτι τέτοιο, εκεί να δεις άγχος! (Φώτης, 14 ετών)
4. Οι ενήλικοι... Τα όνειρά τους είναι σβησμένα ή δεν έχουν τη δύναμη να τα πραγματοποιήσουν. Τα λόγια τους με φοβίζουν, γιατί πολύ συχνά μιλούν μόνο με το μυαλό τους και όχι με την καρδιά τους. Όταν όμως ξεσπούν, δεν ξέρουν από μέτρο... Κι εμείς, οι έφηβοι, αγωνιζόμαστε με λύσσα, παρά την αδυναμία μας, ν' αλλάξουμε κάτι σ' αυτό τον πλανήτη, που σιγά-σιγά φθίνει... (Δέσποινα, 16 ετών)

Πηγή: ΕΚΦΡΑΣΗ ΕΚΘΕΣΗ, τεύχος Α', Ενιαίο Λύκειο, σελ. 126-127

Ερώτηση 1: ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΕΦΗΒΩΝ

Ποιος από τους παρακάτω γενικούς τίτλους θα ταίριαζε περισσότερο σε όλα τα αποσπάσματα των συνεντεύξεων που μόλις διαβάσατε;

- Α. Το πορτραίτο του ιδανικού εφήβου
- Β. Εφηβεία: η πιο ευτυχισμένη περίοδος της ζωής
- Γ. Η ξενοιασιά και τα πάθη της εφηβείας
- Δ. Κίνδυνοι που αντιμετωπίζουν οι έφηβοι

Ερώτηση 2: MARTYΡΙΕΣ ΕΦΗΒΩΝ

Ποιος από τους τέσσερις εφήβους αναφέρεται στις ψυχολογικές επιπτώσεις των σωματικών αλλαγών που συντελούνται κατά τη διάρκεια της εφηβείας;

- A. Η Μαρία
- B. Η Δέσποινα
- Γ. Ο Φώτης
- Δ. Ο Δημήτρης

Ερώτηση 3: MARTYΡΙΕΣ ΕΦΗΒΩΝ

α) Ποιος από τους τέσσερις εφήβους εκφράζει επικριτική άποψη για τους ενήλικες;

.....

β) Συμφωνείτε ή διαφωνείτε με αυτή την άποψη; Να παραθέσετε σύντομα τα επιχειρήματά σας.

.....

.....

Ερώτηση 4: MARTYΡΙΕΣ ΕΦΗΒΩΝ

Να παραθέσετε τρεις λέξεις ή φράσεις μέσα από τα κείμενα που να δείχνουν τη συναισθηματική φόρτιση των εφήβων για το ζήτημα που τους απασχολεί.

.....

.....

.....

Ερώτηση 5: ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΕΦΗΒΩΝ

Με βάση τα κείμενα, ποιοι από τους τέσσερις εφήβους θα μπορούσαν να διατυπώσουν τις παρακάτω σκέψεις;

Να συμπληρώσετε τον πίνακα με το όνομα του / της εφήβου που ταιριάζει σε κάθε περίπτωση. Μια από τις προτάσεις δεν αντιστοιχεί σε κανέναν από τους τέσσερις.

Δεν αναγνωρίζω πια τον εαυτό μου. Θα ήθελα ν' ανοίξει η γη να με καταπιεί!	
Η εφηβεία είναι μια ανέμελη και χαρούμενη ηλικία.	
Νοσταλγώ συνεχώς την παιδική μου ηλικία.	
Η πορεία προς την ωριμότητα είναι δύσκολη.	
Αρνούμαι να δεχτώ τον κόσμο που έφτιαξαν οι μεγάλοι.	

Η ΠΑΡΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΑΕΤΟΥ

Ρ. Πυροβολάκη

Αφού διαβάσετε το κείμενο, να απαντήσετε τις ερωτήσεις που ακολουθούν:

Η παραβολή του αετού

Μια φορά κι έναν καιρό ένας άνθρωπος πήγε στο δάσος κι έψαχνε να βρει κανένα πουλί της προκοπής. Τελικά έπιασε ένα αετόπουλο. Το πήρε στο σπίτι του και το 'βαλε ανάμεσα στις κότες, στις πάπιες, στα γαλόπουλα, και μόλο που ήταν αετόπουλο το τάιζε με το ίδιο φαί που τάιζε και τ' άλλα πουλιά.

Περάσανε πέντε χρόνια. Μια μέρα τον επισκέφθηκε ένας φυσιοδίφης. Εκεί που περπατούσαν στον κήπο του είπε: "Αυτό το πουλί δεν είναι κοτόπουλο. Αετός είναι!". "Το ξέρω, απάντησε ο ιδιοκτήτης του αετού, αλλά τον έχω εξασκήσει να συμπεριφέρεται σαν κοτόπουλο. Δεν είναι πια αετός. Έγινε κοτόπουλο, αν και οι φτερούγες του από τη μια άκρη στην άλλη έχουν μήκος τέσσερα μέτρα".

"Όχι", του λέει ο φυσιοδίφης, "εξακολουθεί να είναι αετός, έχει την καρδιά ενός αετού και θα τον κάνω να πετάξει στον ουρανό".

"Είναι κοτόπουλο και δε θα πετάξει ποτέ", ξαναλέει ο ιδιοκτήτης του.

Συμφώνησαν τότε να κάνουν ένα πείραμα. Ο φυσιοδίφης πήρε τον αετό, τον σήκωσε ψηλά, του είπε επιτακτικά:

"Αετέ, είσαι αετός, ανήκεις στον ουρανό, δεν ανήκεις σ' αυτή τη γη, άνοιξε τα φτερά σου, πέταξε".

Ο αετός γύρισε από δω, γύρισε από κει και ύστερα βλέποντας τις κότες που τρώγανε πήδηξε κάτω. Και ο ιδιοκτήτης:

"Δε σου 'λεγα πως είναι κοτόπουλο";

"Όχι, επέμενε ο φυσιοδίφης, είναι αετός. Δώσ' του ακόμη μια ευκαιρία αύριο".

Την άλλη μέρα σηκώθηκε νωρίς και πήρε τον αετό έξω από την πόλη, μακριά από τα σπίτια, στα ριζά ενός ψηλού βουνού. Ο ήλιος, που μόλις γεννιότανε, έβαφε χρυσαφιά την κορφή του βουνού κι έκανε όλα τα βράχια να λάμπουνε μέσα σ' εκείνο τ' όμορφο πρωινό.

Ο φυσιοδίφης σήκωσε τον αετό και είπε:

"Αετέ, είσαι αετός, ανήκεις στον ουρανό, δεν ανήκεις σ' αυτή τη γη, άνοιξε τα φτερά σου, πέταξε".

Ο αετός κοίταξε γύρω και τρεμούλιασε, λες κι έμπαινε μέσα του καινούρια ζωή. Δεν πέταξε όμως. Ο φυσιοδίφης τον έκανε να κοιτάζει κατά τον ήλιο.

Ξαφνικά άπλωσε τα φτερά του και με μια αετίσια κραυγή πέταξε πάρα πολύ ψηλά και δεν ξαναγύρισε πια. Έμεινε ένας αετός, μόλο που θελήσανε να τον υποτάξουνε και να τον κάνουνε κοτόπουλο.

Λαέ μου της Αφρικής, πλαστήκαμε κατ' εικόνα του Θεού, οι άνθρωποι όμως δέλησαν να μας κάνουν να πιστεύουμε πως είμαστε κοτόπουλα, και το πιστεύουμε ακόμα. Όμως είμαστε αετοί. Απλώστε τα φτερά σας και πετάξτε! Μην ευχαριστιέστε με το φαί που δίνουν στα κοτόπουλα.

Τζέιμς Άγκρεϊ, Αφρικανικές ιστορίες

Πηγή: ΕΚΦΡΑΣΗ ΕΚΘΕΣΗ, τεύχος Α', Ενιαίο Λύκειο, σελ. 203-205

Ερώτηση 1: Η ΠΑΡΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΑΕΤΟΥ

Ο ομιλητής της τελευταίας παραγράφου αφηγείται στο ακροατήριό του μια ιστορία. Η ιστορία αυτή μάς μιλάει:

- Α. Για την αδικία να τρώει ένας αετός την τροφή άλλων πτηνών.
- Β. Για τα κοτόπουλα που δεν θα γίνουν ποτέ αετοί.
- Γ. Για έναν αετό που, αν και έμαθε να συμπεριφέρεται σαν κοτόπουλο, κάποτε άνοιξε τα φτερά του και πέταξε.
- Δ. Για τον ιδιοκτήτη ενός αετού που τον θαύμαζε, γιατί οι φτερούγες του είχαν μήκος τέσσερα μέτρα.

Ερώτηση 2: Η ΠΑΡΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΑΕΤΟΥ

Διαβάζοντας προσεκτικά την τελευταία παράγραφο του κειμένου, να επιλέξετε ποιες από τις ακόλουθες προτάσεις είναι σωστές και ποιες είναι λάθος.

Ο ομιλητής της τελευταίας παραγράφου:	Σωστό / Λάθος
A. Αναλογεί στο φυσιοδίφη της ιστορίας που αφηγείται.	Σωστό / Λάθος
B. Πιστεύει ότι μερικοί άνθρωποι είναι πλασμένοι να μοιάζουν με κοτόπουλα και μερικοί άλλοι με αετούς.	Σωστό / Λάθος
Γ. Διατυπώνει την άποψη ότι κάποιοι προσπαθούν να κρατούν υποταγμένους τους λαούς της Αφρικής.	Σωστό / Λάθος
Δ. Υποστηρίζει ότι το θέλημα του Θεού είναι κάποιοι άνθρωποι να είναι υποταγμένοι και κάποιοι όχι.	Σωστό / Λάθος

Ερώτηση 3: Η ΠΑΡΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΑΕΤΟΥ

Στην παραβολή που διαβάσατε, ένας αετός ζει σ' έναν κήπο μαζί με κοτόπουλα, πάπιες και γαλόπουλα. Για ποιους λόγους νομίζετε ότι ο αετός ξέχασε την αετίσια φύση του;

.....

.....

.....

Ερώτηση 4: Η ΠΑΡΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΑΕΤΟΥ

Για ποιο σκοπό ο αφηγητής χρησιμοποιεί τη συγκεκριμένη παραβολή; Τι επιδιώκει να επιτύχει;

.....

.....

.....

Γ. Οδηγίες για τη Βαθμολόγηση
των Θεμάτων του Αλφαριθμητισμού
- Γλωσσικού Γραμματισμού

Ο οδηγός βαθμολόγησης περιλαμβάνει κάτω από τον αριθμό της κάθε ερώτησης τα εξής:

- Συνοπτική παρουσίαση του τύπου της ερώτησης.
- Χαρακτηρισμό των απαντήσεων σε «Σωστό», «Λάθος» και σε μερικές περιπτώσεις «Μερικώς Σωστό». Ο χαρακτηρισμός αυτός συνοδεύεται από μια σύντομη περιγραφή του τύπου της απάντησης που αντιστοιχεί στον κάθε κωδικό.
- Παραδείγματα απαντήσεων στον κάθε κωδικό. Τα παραδείγματα αυτά επισημαίνονται με κουκίδες και διαφορετική γραμματοσειρά και συνιστούν ένα μικρό δείγμα των πιθανών απαντήσεων των μαθητών.

ΛΙΜΝΗ ΤΣΑΝΤ

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 1

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ανάπτυξη ερμηνείας: συνδυασμός πληροφοριών του κειμένου και της γραφικής παράστασης

Σωστό

Κωδικός 1: Δύο μέτρα περίπου

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 2

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ανάκληση πληροφορίας

Σωστό

Κωδικός 1: 11000 (ή κατά προσέγγιση μεταξύ 10500 και 12000 ή άλλη ένδειξη, όπου φαίνεται ότι ο μαθητής έβγαλε συμπεράσματα από την κλίμακα).

- 11000
- 11000 π.Χ.
- 10500 π.Χ.
- Αμέσως πριν από το 10000 π.Χ.
- Περίπου το 12000 π.Χ.
- Περίπου το 11000 π.Χ.

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις, συμπεριλαμβανομένου ενός βέλους στο σημείο εκκίνησης της γραφικής παράστασης.

- 10000 π.Χ. [Απέτυχε να βγάλει συμπεράσματα από την κλίμακα].

- 20000 π.Χ.
- 8000 π.Χ. [Κοίταξε σε λάθος σχήμα].
- ~~11000~~ π.Χ. 4000 π.Χ. [Να αγνοήσετε σβησμένη απάντηση].
- 0

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 3

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Προβληματισμός επί της μορφής του κειμένου:
αιτιολόγηση επιλογής του συγγραφέα

Σωστό

Κωδικός 1: Αναφέρει την επανεμφάνιση της λίμνης. Σημείωση: η απάντηση μπορεί να πάρει Κωδικό 1, ακόμα και αν η προηγούμενη απάντηση είναι λανθασμένη.

- Η Λίμνη Τσαντ επανεμφανίστηκε το 11000 π.Χ., αφού είχε εξαφανιστεί τελείως γύρω στο 20000 π.Χ.
- Η Λίμνη εξαφανίστηκε κατά τη διάρκεια της εποχής των παγετώνων και επανεμφανίστηκε περίπου εκείνη την εποχή.
- Επανεμφανίστηκε τότε.
- Γύρω στο 11000 π.Χ. επανήλθε.
- Μετά η λίμνη επανεμφανίστηκε, αφού είχε εξαφανιστεί για 9.000 χρόνια.

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

- Τότε άρχισαν να εμφανίζονται τα ζώα.
- Το 11000 π.Χ. είναι η εποχή που οι άνθρωποι άρχισαν να κάνουν βραχογραφίες.
- Το 11000 π.Χ. η λίμνη εμφανίστηκε (για πρώτη φορά).
- Γιατί κατά την περίοδο αυτή, η λίμνη Τσαντ ήταν αποξηραμένη.
- Γιατί από εκεί αρχίζει να ανεβαίνει η καμπύλη στη γραφική παράσταση.

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 4

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ερμηνεία κειμένου: κατανόηση μιας ιδέας που εννοείται στον πίνακα

Σωστό

Κωδικός 1: Α. Τα ζώα της βραχογραφίας ζούσαν στην περιοχή την εποχή που σχεδιάστηκαν.

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 5

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ερμηνεία κειμένου: συνδυασμός πληροφοριών που περιέχονται σε δύο μη συνεχή κείμενα

Σωστό

Κωδικός 1: Μετά τη σταδιακή υποχώρηση της στάθμης της Λίμνης Τσαντ που διήρκεσε για περισσότερο από 1.000 χρόνια.

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΓΡΙΠΗ

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 1

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ανάκληση πληροφοριών: αναζήτηση στο κείμενο πληροφορίας που αναφέρεται με σαφήνεια

Σωστό

Κωδικός 1: Β. Τα εμβόλια θα γίνονται κατά τις εργάσιμες ώρες.

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 2

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Προβληματισμός επί της μορφής του κειμένου: προσδιορισμός χαρακτηριστικών που συνδέονται με το ύφος και το σκοπό του κειμένου

Σωστό

Κωδικός 2: Αναφέρεται με σαφήνεια στο κείμενο και συνδέει το ύφος με τον στόχο του κειμένου, προβάλλοντας το φιλικό στοιχείο και το στοιχείο της ενθάρρυνσης. Η απάντηση πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα στοιχεία:

- (1) να αναφέρεται σε ένα από τα στοιχεία του κειμένου (μορφή του κειμένου, ύφος, εικόνες, άλλα γραφικά ή άλλη παρόμοια λεπτομέρεια) και/ή
- (2) να χρησιμοποιεί όρους αξιολογικούς άλλους από το «φιλικό» ή «ενθαρρυντικό». (Παρατήρηση: γενικοί χαρακτηρισμοί όπως «ενδιαφέρον», «ευκολοδιάβαστο», «κατανοητό» ή «ξεκάθαρο» δεν θεωρούνται κατάλληλοι).

Η άποψη του μαθητή για το αν η Ελένη πέτυχε ή όχι, μπορεί να αναφέρεται καθαρά ή να υπονοείται.

- Όχι, ήταν κακή ιδέα να τοποθετηθεί η εικόνα μιας σύριγγας στην αρχή του κειμένου. Είναι τρομακτικό *[Αναφέρεται σε ένα συγκεκριμένο στοιχείο της ανακοίνωσης: σε μια από τις εικόνες (1). Χρησιμοποιεί δικό του αξιολογικό όρο «τρομακτικό» (2)]*.
- Ναι, οι εικόνες διακόπτουν το κείμενο και κάνουν την ανάγνωσή του ευκολότερη *[Περιγράφει ένα χαρακτηριστικό της μορφής του κειμένου (1)]*.
- Η εικόνα του ιού που μοιάζει με πρόσωπο κινουμένων σχεδίων, είναι φιλική *[Αναφέρεται σε ένα χαρακτηριστικό μιας από τις εικόνες: «μοιάζει με πρόσωπο κινουμένων σχεδίων» (1)]*.
- Όχι, οι εικόνες είναι παιδιάστικες και ακατάλληλες *[Χρησιμοποιεί δικά του λόγια («παιδιάστικες», «ακατάλληλες») (2)]*.
- Ναι, το ύφος του κειμένου είναι χαλαρό και ανεπίσημο *[Χρησιμοποιεί δικά του λόγια («χαλαρό», «ανεπίσημο») (2)]*.
- Ναι, το ύφος του κειμένου είναι εγκάρδιο και ελκυστικό *[Χρησιμοποιεί δικά του λόγια για να αξιολογήσει το ύφος του κειμένου (2)]*.
- Το κείμενο είναι μεγάλο. Ο κόσμος δεν θα ασχοληθεί να το διαβάσει *[Αναφέρεται σε ένα χαρακτηριστικό σχετικό με την παρουσίαση: όγκος του κειμένου (1). Χρησιμοποιεί δικούς του όρους αξιολόγησης (2)]*.
- Δεν πιέζει τους ανθρώπους να κάνουν το εμβόλιο και αυτό τους ενθαρρύνει *[Έμμεση αναφορά στον τρόπο έκφρασης (2)]*.
- Όχι, το ύφος του κειμένου είναι πολύ επίσημο *[Συζητήσιμη απάντηση, αλλά αποδεκτή επιλογή προσωπικών κριτηρίων αξιολόγησης «επίσημο» (2)]*

Μερικώς σωστό

Κωδικός 1: Αναφέρεται στο κείμενο και συνδέει το στόχο της ανακοίνωσης με την πληροφορία και το περιεχόμενο (όχι με το ύφος). Η γνώμη του μαθητή για το αν η Ελένη πέτυχε ή όχι, μπορεί να εκφραστεί καθαρά ή να υπονοηθεί.

- Όχι, με κανένα τρόπο ένα μήνυμα σχετικό με ένεση, δεν θα μπορούσε να είναι φιλικό και ενθαρρυντικό.
- Ναι, το πέτυχε. Προτείνει διάφορες λύσεις και κανονίζει τις ημερομηνίες για τον εμβολιασμό. Προσθέτει επίσης συμβουλές για την υγεία.

Λάθος

Κωδικός 0: Απάντηση ασαφής ή ανεπαρκής.

- Ναι, φαίνεται καλή ιδέα.
- Ναι, είναι φιλικό και ενθαρρυντικό.
- Όχι, δεν πείθει.
- Ναι, οι εικόνες είναι ενθαρρυντικές και το ύφος του κειμένου είναι επίσης αποδεκτό [*Με το «οι εικόνες είναι ενθαρρυντικές» ξαναχρησιμοποιεί τους όρους της ερώτησης. «Το ύφος της ανακοίνωσης είναι αποδεκτό» είναι πολύ ασαφές*].
- Ναι, το πετυχαίνει, είναι ευκολοδιάβαστο και ξεκάθαρο [*Οι όροι που χρησιμοποιούνται είναι πολύ αόριστοι*].
- Ναι, νομίζω πως το πετυχαίνει καλά. Διάλεξε εικόνες και έγραψε ένα ενδιαφέρον κείμενο [*Οι εικόνες δεν αξιολογούνται και το «ενδιαφέρον κείμενο» είναι πολύ ασαφές*].

Απάντηση που μαρτυρεί λανθασμένη κατανόηση του κειμένου ή απάντηση εκτός θέματος.

- Ναι, όλοι πρέπει να κάνουν το εμβόλιο [*Εκτός θέματος και λανθασμένη*].
- Όχι, οι εικόνες δεν ταιριάζουν με το μήνυμα [*Λανθασμένη απάντηση*].
- Ναι, διότι θέλει να ανησυχήσουν οι άνθρωποι μήπως κολλήσουν γρίπη [*Σε ασυμφωνία με την ιδέα ότι το μήνυμα είναι «φιλικό και ενθαρρυντικό»*].
- Είναι καλό μα δεν είναι παρά μόνο μία άποψη [*Εκτός θέματος*].
- Ναι, δίνει σύντομες πληροφορίες για το τι πρέπει να γίνει για να σταματήσει η γρίπη [*Εκτός θέματος: αναφέρεται στο περιεχόμενο πολύ αόριστα*].
- Ναι, μα μεταφέρει μόνο γεγονότα [*Εκτός θέματος*].
- Ναι, γιατί περισσότεροι άνθρωποι πρέπει να κάνουν το εμβόλιο [*Δίνει γενική γνώμη πάνω στο θέμα του εμβολιασμού, χωρίς να αναφέρεται στο ύφος του κειμένου ή σε λεπτομέρειες του περιεχομένου*].
- Ναι, γιατί κανείς δεν θέλει να αρρωστήσει. Όλοι θέλουν να είναι υγιείς [*Εκτός θέματος*].

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 3

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ανάπτυξη ερμηνείας: συνδυασμός στοιχείων που προέρχονται από διάφορα σημεία του κειμένου

Σωστό

Κωδικός 1: Β. Είναι καλή ιδέα, αλλά όχι υποκατάστατο της άσκησης και της υγιεινής διατροφής.

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 4

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Προβληματισμός επί του περιεχομένου του κειμένου: αξιολόγηση της καταλληλότητας ενός τμήματος του κειμένου σε σχέση με το γενικό νόημα και σκοπό

Σωστό

Κωδικός 2: Αξιολογεί το απόσπασμα του κειμένου σε σχέση με τον όρο «παραπλανητική», δείχνοντας ότι υπάρχει μια δυνητική αντίφαση (μεταξύ των: «Ποιος πρέπει να εμβολιάζεται; Οποιοσδήποτε...» και «Ποιος δεν πρέπει να εμβολιάζεται»). Εξηγεί ή όχι ποια είναι η αντίφαση. Η συμφωνία ή η διαφωνία εκφράζεται άμεσα ή έμμεσα.

- Ναι, διότι θα ήταν ίσως επικίνδυνο για κάποιους ανθρώπους να εμβολιαστούν (π.χ. οι γυναίκες σε ενδιαφέρουσα) [Περιγράφει την αντίφαση].
- Όχι, διότι αρκεί κάποιος να διαβάσει κάμποσες γραμμές, για να καταλάβει ότι είναι καλύτερο για κάποιους ανθρώπους να μην εμβολιαστούν, όμως γενικά η κ. Παπανικολάου επιθυμεί να εμβολιαστούν οι άνθρωποι.

- Ναι, διότι λέει «οποιοσδήποτε» μπορεί να εμβολιαστεί και πιο κάτω λέει ποιοι άνθρωποι δεν θα έπρεπε να εμβολιαστούν [*Αναγνωρίζει την αντίφαση*].
- Αυτή η φράση υποδεικνύει ότι όλοι πρέπει να εμβολιαστούν, πράγμα που δεν ισχύει [*Περιγράφει σύντομα την αντίφαση*].
- Ναι, μέχρις ενός σημείου! Να πει ίσως: «Οποιοσδήποτε που θέλει να προστατευθεί από τη γρίπη και δεν υποφέρει από καμία αρρώστια ή τα συμπτώματα που αναφέρονται παρακάτω» [*Με την επαναδιατύπωση αναγνωρίζεται η αντίφαση*].

Αξιολογεί το απόσπασμα του κειμένου σε σχέση με τον όρο «παραπλανητική», δείχνοντας ότι η φράση ίσως είναι υπερβολική (δεν είναι απαραίτητο όλος ο κόσμος να εμβολιαστεί, ή το εμβόλιο δεν προστατεύει απόλυτα). Μπορεί να εξηγήσει ή όχι την υπερβολή. Η συμφωνία ή η διαφωνία μπορεί να εκφραστεί άμεσα ή έμμεσα.

- Αυτή η φράση πρέπει να αφαιρεθεί, διότι το εμβόλιο δεν εγγυάται ότι δεν θα πάθουμε γρίπη.
- Δεν συμφωνώ να αφαιρεθεί, αν και δίνει την εντύπωση ότι σίγουρα θα πάθουμε γρίπη αν δεν εμβολιαστούμε.
- Το εμβόλιο δεν παρέχει απόλυτη προστασία.
- Πρέπει να αφαιρεθεί, διότι δεν παθαίνουν όλοι γρίπη, κυρίως όταν βρίσκονται σε καλή φυσική κατάσταση.
- Ναι, συμφωνώ, διότι αυτή η φράση δίνει την εντύπωση ότι το εμβόλιο είναι πιο αποτελεσματικό απ' ό,τι στην πραγματικότητα [*Ενέχει την ιδέα της υπερβολής, αν και δεν την προσδιορίζει*].

Μερικώς σωστό

Κωδικός 1: Αξιολογεί το απόσπασμα χωρίς να αναφερθεί στην έκφραση «παραπλανητική»:

- (1) Δείχνει ότι το κείμενο είναι δυνατό, αποτελεσματικό, ενθαρρυντικό, χωρίς να σημειώνει πιθανή αντίφαση ή κάποιο σημείο που να είναι παραπλανητικό.
 - (2) Δείχνει ότι η φράση «Οποιοσδήποτε ενδιαφέρεται να προστατευθεί από τον ιό» είναι πλεονασμός, επειδή εκφράζει το προφανές.
- Καλό είναι που γράφτηκε, διότι θα μπορούσε να ενθαρρύνει τον κόσμο. [1]

- Πρέπει να παραμείνει, διότι τονίζει το μήνυμα. [1]
- Νομίζω ότι θα μπορούσαν να έχουν παραλειφθεί αυτές οι λέξεις, διότι εννοείται ότι όλος ο κόσμος θέλει να προστατευθεί από τον ιό, ακόμα και χωρίς εμβόλιο. [2]

Λάθος

Κωδικός 0: Απάντηση αόριστη ή ανεπαρκής ή που επαναλαμβάνει τη λέξη «παραπλανητική» χωρίς άλλη εξήγηση.

- Η φράση πρέπει να μείνει. Είναι καλή [Χωρίς εξήγηση].
- Θα έπρεπε να μπει μια άλλη εικόνα αντί γι' αυτόν τον τίτλο [Χωρίς εξήγηση].
- Ναι, αυτή η φράση είναι παραπλανητική και θα μπορούσε να προκαλέσει προβλήματα [Χωρίς εξήγηση].

Απάντηση που φανερώνει λανθασμένη κατανόηση του κειμένου ή απάντηση εκτός θέματος.

- Δεν θα έπρεπε να μπει, διότι ο καθένας έχει το δικαίωμα να αποφασίσει μόνος του [Λανθασμένη ερμηνεία του ύφους του κειμένου: δεν πρόκειται για διαταγή].
- Νομίζω ότι θα έπρεπε να βάζουν πάντα τις λέξεις «της γρίπης» μετά «τον ιό», διότι εκείνοι που θα έριχναν μόνο μια ματιά θα μπορούσαν να νομίσουν ότι πρόκειται για κάποιον άλλο ιό από εκείνο της γρίπης [Δίνει μια απίθανη εξήγηση του «είναι παραπλανητική»].
- Ναι, οι άνθρωποι θα ενδιαφερόντουσαν, αλλά ίσως να φρόντωναν τις ενέσεις [Εκτός θέματος].

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 5

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Προβληματισμός επί του περιεχομένου του κειμένου: συνδυασμός διαφορετικών κριτηρίων που δίνονται σε διάφορα σημεία του κειμένου

Σωστό

Κωδικός 1: Δ. Ο Μιχάλης από το λογιστήριο που θέλει να εμβολιαστεί, αλλά θα πάρει άδεια την εβδομάδα που αρχίζει την 17η Οκτωβρίου.

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΓΚΡΑΦΙΤΙ

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 1

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Γενική κατανόηση του κειμένου: Αναγνώριση του σκοπού του κειμένου

Σωστό

Κωδικός 1: Β. Να εκφράσει άποψη για το γκράφιτι.

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 2

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ανάπτυξη ερμηνείας: Εξαγωγή συμπεράσματος κατόπιν συσχετισμού στοιχείων

Σωστό

Κωδικός 1: Αναγνωρίζει τη σύγκριση ανάμεσα στη διαφήμιση και στα γκράφιτι. Η απάντηση παρουσιάζει την ιδέα ότι η διαφήμιση είναι μια νόμιμη μορφή γκράφιτι.

- Για να δείξει ότι η διαφήμιση μπορεί να είναι εξίσου «επιθετική» με τα γκράφιτι.
- Γιατί μερικοί άνθρωποι θεωρούν ότι η διαφήμιση είναι τόσο άσχημη όσο και η ζωγραφική με σπρέι.
- Λέει ότι η διαφήμιση δεν είναι παρά μια νόμιμη μορφή γκράφιτι.
- Θεωρεί ότι η διαφήμιση είναι σαν τα γκράφιτι.
- Γιατί δεν μας ζητούν την άδειά μας πριν να εγκαταστήσουν τις διαφημιστικές ταμπέλες [*Η σύγκριση μεταξύ διαφήμισης και γκράφιτι υποδηλώνεται*].
- Γιατί οι διαφημιστικές αφίσες τοποθετούνται στο περιβάλλον μας χωρίς την άδειά μας, ακριβώς όπως και τα γκράφιτι.

- Διότι οι διαφημιστικές αφίσες είναι όπως τα γκράφιτι *[Σύντομη απάντηση. Ο μαθητής αναγνωρίζει την ομοιότητα χωρίς να την αναπτύξει]*.
- Διότι αυτή είναι μια άλλη μορφή αφισοκόλλησης.
- Διότι οι διαφημιστές κολλούν αφίσες στους τοίχους και εκείνη πιστεύει ότι είναι όπως τα γκράφιτι.
- Γιατί και τα δύο τοποθετούνται πάνω στους τοίχους.
- Γιατί και τα δύο αυτά πράγματα είναι εξίσου όμορφα ή άσχημα να τα βλέπει κανείς.
- Αναφέρεται στη διαφήμιση, επειδή αυτή είναι αποδεκτή, σε αντίθεση με τα γκράφιτι *[Η ομοιότητα μεταξύ του γκράφιτι και της διαφήμισης υποδηλώνεται με την αναφορά στη διαφορετική στάση που κρατά ο κόσμος απέναντί της]*.

Αναγνωρίζει το γεγονός ότι η αναφορά στη διαφήμιση είναι τρόπος υπεράσπισης των γκράφιτι.

- Για να καταλάβουμε πως τελικά τα γκράφιτι είναι θεμιτά.

Λάθος

Κωδικός 0: Απάντηση ασαφής ή ανεπαρκής

- Είναι ένας τρόπος να παρουσιάσει τη δική της άποψη.
- Γιατί έτσι ήθελε να κάνει, το αναφέρει σαν παράδειγμα.
- Είναι μια στρατηγική.
- Λογότυποι επιχειρήσεων, επωνυμίες καταστημάτων

Απαντήσεις που δείχνουν λανθασμένη κατανόηση του κειμένου ή εκτός θέματος.

- Περιγράφει τα γκράφιτι.
- Γιατί οι άνθρωποι φτιάχνουν γκράφιτι επάνω τους.
- Τα γκράφιτι είναι ένα είδος διαφήμισης.
- Γιατί τα γκράφιτι είναι διαφημίσεις για κάποιο συγκεκριμένο άτομο ή για μια ομάδα *[Εδώ η σύγκριση ακολουθεί λανθασμένη κατεύθυνση ότι δηλαδή «τα γκράφιτι είναι μορφή διαφήμισης»]*.

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 3

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Προβληματισμός επί του περιεχομένου του κειμένου: Αιτιολόγηση προσωπικής άποψης

Σωστό

Κωδικός 1: Αιτιολογεί την άποψή του αναφερόμενος στο περιεχόμενο του ενός ή και των δύο γραμμάτων. Η απάντηση μπορεί να αναφέρεται είτε στη γενική άποψη του γράφοντος για το γκράφιτι (δηλαδή υπέρ ή κατά) είτε σε κάποια λεπτομέρεια της επιχειρηματολογίας του. Η ερμηνεία της άποψης του γράφοντος πρέπει να είναι πειστική. Η εξήγηση μπορεί να λάβει τη μορφή παράφρασης ενός τμήματος του κειμένου, αλλά δεν πρέπει να είναι αυτούσια μεταφορά ολόκληρου ή σχεδόν ολόκληρου του κειμένου.

- Συμφωνώ με τη Χέλγκα. Τα γκράφιτι είναι παράνομα, γι' αυτό θεωρούνται πράξεις βανδαλισμού.
- Με τη Σοφία. Μου φαίνεται ότι είναι υποκριτικό από τη μια μεριά να επιβάλλουμε πρόστιμα στους κατασκευαστές των γκράφιτι και από την άλλη να κερδίζουμε χρήματα μιμούμενοι τις δημιουργίες τους.
- Κατά κάποιον τρόπο συμφωνώ και με τις δύο. Πιστεύω ότι πρέπει να απαγορεύεται να ζωγραφίζουν πάνω στους τοίχους των δημόσιων χώρων, αλλά θα έπρεπε να δίνεται στους ανθρώπους η ευκαιρία να εκφραστούν αλλιώς.
- Με της Σοφίας, επειδή δίνει σημασία στην τέχνη.
- Συμφωνώ και με τις δυο. Τα γκράφιτι δεν είναι καλά, αλλά και η διαφήμιση δεν είναι καλύτερη, ας μην είμαστε λοιπόν υποκριτές.
- Με τη Χέλγκα, γιατί ούτε εμένα μου αρέσουν πολύ τα γκράφιτι, αλλά καταλαβαίνω και την άποψη της Σοφίας που δεν θέλει να καταδικάσει τους ανθρώπους που κάνουν αυτό που πιστεύουν.
- Με τη Σοφία. Η αλήθεια είναι ότι τα σχέδια και τα χρώματα που είναι δανεισμένα από τα γκράφιτι τα βλέπουμε στα εμπορικά καταστήματα και γίνονται αποδεκτά από ανθρώπους που θεωρούν τα γκράφιτι απαίσια.

Λάθος

Κωδικός 0: Αιτιολογεί την άποψή του επαναλαμβάνοντας αυτούσια μέρος του κειμένου (με ή χωρίς εισαγωγικά).

- Με τη Χέλγκα, γιατί συμφωνώ με την ιδέα ότι οι άνθρωποι θα έπρεπε να βρίσκουν τρόπους να εκφράζονται χωρίς να προκαλούν πρόσθετα προβλήματα στην κοινωνία.
- Με τη Χέλγκα. Γιατί να δυσφημείς τη νεολαία;

Απάντηση ασαφής ή ανεπαρκής.

- Με τη Σοφία, επειδή νομίζω ότι το γράμμα της Χέλγκα δεν περιέχει επιχειρήματα που να στηρίζουν την άποψή της (ενώ η Σοφία κάνει μια σύγκριση με τη διαφήμιση κλπ.) *[Η απάντηση αναφέρεται στο ύψος ή στην ποιότητα των επιχειρηματιών]*.
- Της Χέλγκα, γιατί δίνει περισσότερες λεπτομέρειες *[Η απάντηση αναφέρεται στην ποιότητα των επιχειρηματιών]*.
- Συμφωνώ με τη Χέλγκα *[Χωρίς τεκμηρίωση της άποψής του]*.
- Με της Χέλγκα, γιατί πιστεύω αυτά που λέει *[Χωρίς τεκμηρίωση της άποψής του]*.
- Και με τις δυο, γιατί μπορώ να καταλάβω την άποψη της Χέλγκα. Αλλά και η Σοφία έχει δίκιο εξίσου *[Η άποψη δεν στηρίζεται σε κάποια αιτιολόγηση]*.

Παρερμηνεύει τα κείμενα ή δίνει απάντηση εκτός θέματος.

- Συμφωνώ πιο πολύ με τη Χέλγκα. Η Σοφία δεν φαίνεται σίγουρη για τις απόψεις της.
- Με το γράμμα της Χέλγκα, γιατί πιστεύει ότι ορισμένοι έχουν ταλέντο *[Κακή ερμηνεία της άποψης της Χέλγκα]*.

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 4

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Προβληματισμός επί της μορφής του κειμένου:
αξιολόγηση των δύο επιστολών

Σωστό

Κωδικός 1: Εξηγεί την άποψη του κάνοντας αναφορά στο ύφος ή στη μορφή της μιας από τις επιστολές ή και των δύο. Αναφέρεται σε κριτήρια όπως το ύφος, η δομή των επιχειρημάτων, η δύναμή τους, ο τόνος, οι γλωσσικές επιλογές και οι στρατηγικές που χρησιμοποιούνται προκειμένου να πειστεί ο αναγνώστης. Εκφράσεις όπως «καλύτερα επιχειρήματα» πρέπει να είναι αιτιολογημένες.

- Με της Χέλγκα. Έδωσε πολλές πλευρές του θέματος που πρέπει να λάβουμε υπόψη μας και θυμίζει τις ζημιές που προκαλούνται στο περιβάλλον από τους δημιουργούς των γκράφιτι, πράγμα που το θεωρώ πολύ σημαντικό.
- Η επιστολή της Χέλγκα είναι αποτελεσματική γιατί απευθύνεται κατευθείαν στους δημιουργούς των γκράφιτι.
- Νομίζω ότι η επιστολή της Χέλγκα ήταν η καλύτερη. Της Σοφίας μού φάνηκε κάπως προκατειλημμένη.
- Νομίζω ότι η επιχειρηματολογία της Σοφίας είναι πολύ καλή, αλλά η επιστολή της Χέλγκα είναι καλύτερα δομημένη.
- Η Σοφία, γιατί δεν έβαλε στο στόχαστρο κανέναν [*Αυτή η εξήγηση είναι αποδεκτή, αν την εκλάβουμε ως «δεν επιτίθεται σε κανέναν»*].
- Μου αρέσει η επιστολή της Χέλγκα. Παραθέτει τις απόψεις της με μεγάλη βεβαιότητα.

Λάθος

Κωδικός 0: Εκφέρει μια κρίση δείχνοντας απλά ότι συμφωνεί ή διαφωνεί με την άποψη της επιστολογράφου ή αρκείται στο να παραφράσει το περιεχόμενο.

- Με της Χέλγκα. Συμφωνώ με όλα όσα λέει.
- Η καλύτερη επιστολή είναι της Χέλγκα. Τα γκράφιτι είναι δαπανηρά και άχρηστα, όπως ακριβώς το λέει.

- Η επιστολή της Σοφίας είναι η καλύτερη.
- Η επιστολή της Σοφίας είναι η πιο ευκολοδιάβαστη.
- Η Χέλγκα έχει καλύτερα επιχειρήματα.

Απάντηση που δείχνει λανθασμένη κατανόηση του κειμένου ή απάντηση εκτός θέματος.

- Η επιστολή της Χέλγκα είναι πιο καλογραμμένη. Αναπτύσσει το θέμα σημείο προς σημείο και εν συνεχεία, πάνω σ' αυτή τη βάση καταλήγει σ' ένα λογικό συμπέρασμα.
- Η επιστολή της Σοφίας, γιατί διατηρεί την άποψή της μέχρι το τέλος.

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΕΡΓΑΣΙΑ

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 1

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Κατανόηση κειμένου: αναγνώριση της βασικής οργανωτικής αρχής που διέπει μια σειρά από πληροφορίες

Σωστό

Κωδικός 1: Δ. Τα άτομα που ανήκουν στο εργατικό δυναμικό και τα άτομα που δεν ανήκουν στο εργατικό δυναμικό

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 2

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ανάπτυξη ερμηνείας: συνδυασμός δύο πληροφοριών που αναφέρονται με σαφήνεια στο κείμενο

Σωστό

Κωδικός 2: Η απάντηση δείχνει ότι ο μαθητής έχει συνδυάσει τον αριθμό που δίνεται στο δενδροδιάγραμμα και το «x 1000» που αναφέρεται στον τίτλο και στην υποσημείωση (να γίνουν δεκτές οι προσεγγίσεις μεταξύ 949.000 και 950.000 με αριθμούς ή λέξεις). Να γίνουν επίσης δεκτοί οι αριθμοί 900.000 ή ένα εκατομμύριο (σε λέξεις ή αριθμούς) αν συνοδεύονται με κάποια ένδειξη ότι δεν πρόκειται για τον ακριβή αριθμό.

- 949.900
- κάτι λιγότερο από εννιακόσιες πενήντα χιλιάδες
- 950.000
- 949,9 χιλιάδες
- περίπου ένα εκατομμύριο

- περίπου 900 χιλιάδες
- 949,9 • 1000
- 949.900
- 949(000)

Μερικώς σωστό

Κωδικός 1: Η απάντηση δείχνει ότι ο μαθητής έχει εντοπίσει τον αριθμό στο δενδροδιάγραμμα, αλλά το «x 1000» που αναφέρεται στον τίτλο και στην υποσημείωση δεν έχει ληφθεί υπόψη. Απαντά 949,9 με λέξεις ή αριθμούς. Δεκτές οι προσεγγίσεις, ανάλογες αυτών του κωδικού 2.

- 949,9
- 94.900
- σχεδόν χίλιοι
- κάτι λιγότερο από 950
- περίπου 900
- κάτι λιγότερο από 1000

Λάθος

Κωδικός 0: Οποιαδήποτε άλλη απάντηση

- 35,8%
- 7,50%

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 3

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Προβληματισμός επί του περιεχομένου του κειμένου: εφαρμογή κριτηρίων που δίνονται από το κείμενο

	Ανήκουν στο εργατικό δυναμικό: Εργαζόμε- νοι	Ανήκουν στο εργατικό δυναμικό: Άνεργοι	Δεν ανήκουν στο εργατικό δυναμικό	Δεν περιλαμ- βάνονται σε καμία κατηγορία
-Ένας σερβιτόρος μερικής απασχόλησης, 35 ετών	☒			
-Μια γυναίκα επιχειρηματίας 43 ετών που εργάζεται 60 ώρες την εβδομάδα	☒			
-Ένας σπουδαστής 21 ετών			☒	
-Ένας άνδρας 28 ετών που πρόσφατα πούλησε το μαγαζί του και ψάχνει για δουλειά.		☒		
-Μια γυναίκα 55 ετών που δεν εργάστηκε ποτέ ούτε θέλησε να εργαστεί έξω από το σπίτι.			☒	
-Μια γιαγιά 80 ετών που εργάζεται ακόμη μερικές ώρες την ημέρα στο οικογενειακό μπακάλικο.				☒

Σωστό

Κωδικός 2: 5 σωστές απαντήσεις

Μερικώς σωστό

Κωδικός 1: 3 ή 4 σωστές απαντήσεις

Λάθος

Κωδικός 0: 2 ή λιγότερες σωστές απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 4

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Προβληματισμός επί του περιεχομένου του κειμένου: κατανόηση της σημασίας διαφόρων στοιχείων ενός διαγράμματος

Στοιχεία του Δενδροδιαγράμματος	Απάντηση
Η ορολογία που υπάρχει σε κάθε τετραγωνάκι (π.χ. «Εργατικό δυναμικό»)	Δεν αλλάζουν
Τα ποσοστά (π.χ. «64,2%»)	Αλλάζουν
Οι αριθμοί (π.χ. «2656,5»)	Αλλάζουν
Οι υποσημειώσεις κάτω από το δενδροδιάγραμμα	Δεν αλλάζουν

Σωστό

Κωδικός 1: 3 σωστές απαντήσεις

Λάθος

Κωδικός 0: 2 ή λιγότερες σωστές απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 5

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Προβληματισμός επί της μορφής του κειμένου: αναγνώριση πλεονεκτημάτων ενός συγκεκριμένου τρόπου παρουσίασης για την επίτευξη του σκοπού του κειμένου

Σωστό

Κωδικός 1: Γ. τις κατηγορίες κάθε συνόλου

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 1

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ανάκληση πληροφορίας

Σωστό

Κωδικός 1: 5 μ.μ. / 5 ακριβώς

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 2

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ανάκληση πληροφορίας

Σωστό

Κωδικός 1: Γ. Γεννάδειος βιβλιοθήκη

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΟΠΛΑ

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 1

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ανάκληση πληροφορίας που αναφέρεται με σαφήνεια στο κείμενο

Σωστό

Κωδικός 1: Β. Η διάταξη που έχουν τα μαργαριτάρια είναι διαφορετική.

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 2

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ανάπτυξη ερμηνείας: εξαγωγή συμπεράσματος

Σωστό

Κωδικός 1: Γ. πώς κάνουμε ανάλυση των κυττάρων, για να βρούμε τη δομή του DNA.

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 3

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ευρύτερη κατανόηση: αναγνώριση του γενικού σκοπού του κειμένου

Σωστό

Κωδικός 1: Γ. Να πληροφορήσει.

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 4

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ανάπτυξη ερμηνείας: εξαγωγή συμπεράσματος

Σωστό

Κωδικός 1: Β. Κάνοντας γενετικές αναλύσεις.

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΕΓΓΥΗΣΗ

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 1 Α (ΜΟΝΤΕΛΟ)

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ανάκληση πληροφοριών από μια άλλη πηγή για τη συμπλήρωση ενός εντύπου

Σωστό

- Κωδικός 1: Αναγνωρίζει σωστά το μοντέλο της φωτογραφικής μηχανής.
- Rolly Fotonex 250 zoom
 - Rolly Fotonex
 - Fotonex

Λάθος

- Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις
- Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 2

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ανάκληση πληροφορίας που αναφέρεται με σαφήνεια στο κείμενο

Σωστό

- Κωδικός 1: Αναφέρει το διάστημα των 10 ημερών.
- δέκα μέρες
 - δέκα μέρες από την ημερομηνία αγοράς

Λάθος

- Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις
- Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 3

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ανάκληση πληροφορίας

Σωστό

Κωδικός 1: Ένα τρίποδο

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 4

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Προβληματισμός επί της μορφής του κειμένου

Σωστό

Κωδικός 1: Αναφέρει ότι πρόκειται για μια εμπορική σχέση.

- Κερδίζουν πελάτες με το να είναι ευγενικοί.
- Για να δημιουργήσει καλή σχέση με τον πελάτη.
- Για να αγοράσεις πάλι από αυτούς.

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

- Είναι ευγενικοί.
- Είναι ευχαριστημένοι που αγόρασαν τη φωτογραφική μηχανή από το μαγαζί τους.
- Θέλουν να αισθάνεστε ξεχωριστοί.
- Δείχνει στους πελάτες ότι τους εκτιμούν.

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

Ο ΔΙΚΑΙΟΣ ΔΙΚΑΣΤΗΣ

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 1

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ανάπτυξη ερμηνείας: εξαγωγή συμπεράσματος για τα κίνητρα και τις προθέσεις ενός προσώπου

Σωστό

Κωδικός 1: Δ. Ήθελε να δει το δικαστή να δουλεύει, όπως είχε συνηθίσει, χωρίς να επηρεάζεται από την παρουσία του βασιλιά.

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 2

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ανάκληση πληροφοριών: συσχετισμός με συνώνυμες λέξεις ή φράσεις

Σωστό

Κωδικός 1: Δ. Δοκιμάζοντας την επιδεξιότητά της στη δουλειά που έπρεπε να κάνει για τον άντρα της.

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 3

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Προβληματισμός επί του περιεχομένου του κειμένου: εξετάζεται η νοητική απόδοση των όσων συμβαίνουν στο κείμενο σε αντιπαράβολή με πεποιθήσεις που βασίζονται σε προηγούμενες γνώσεις

Σωστό

Κωδικός 3: Αξιολογεί αν είναι δίκαιες οι τιμωρίες με βάση την ομοιότητα ή τη διαφορά των αδικημάτων. Δείχνει ότι έχει κατανοήσει σωστά τα αδικήματα.

- Όχι, το να κλέψει κάποιος τη γυναίκα ενός άλλου είναι πολύ πιο σοβαρό παράπτωμα από το να κλέψει τα χρήματα ή τα άλογά τους.
- Και οι τρεις ένοχοι επιχείρησαν να εξαπατήσουν κάποιον και είπαν ψέματα. Είναι λοιπόν δίκαιο να τιμωρηθούν με τον ίδιο τρόπο.
- Είναι δύσκολο να απαντήσει κανείς. Ο χωρικός, ο έμπορος του λαδιού και ο ζητιάνος προσπάθησαν και οι τρεις να κλέψουν κάτι. Από την άλλη όμως τα πράγματα που ήθελαν να κλέψουν δεν είχαν την ίδια αξία.

Μερικώς σωστό

Κωδικός 2: Δείχνει ότι έχει καταλάβει σωστά τα αδικήματα και/ή τις τιμωρίες χωρίς να κάνει αξιολόγηση.

- Ο δικαστής επέβαλε πενήντα ραβδιές στους τρεις ένοχους. Είχαν αντίστοιχα κλέψει μια γυναίκα, χρήματα και ένα άλογο.

Δείχνει ότι παρανόησε τις τιμωρίες ή τα αδικήματα.

- Νομίζω ότι η περίπτωση του χωρικού και του γραμματικού ήταν διαφορετικές από τις άλλες δύο· έμοιαζε περισσότερο με διαζύγιο, ενώ οι δύο άλλες περιπτώσεις ήταν κλοπές. Ο χωρικός δεν έπρεπε να τιμωρηθεί.

Κωδικός 1: Κρίνει μόνο την ποινή αυτή καθεαυτή, δηλαδή, ο μαθητής απαντά σαν να ήταν η ερώτηση «πενήντα ραβδιές είναι μια δίκαιη τιμωρία;»

- Όχι, πενήντα ραβδιές είναι μια τιμωρία πάρα πολύ αυστηρή γι' αυτά τα τρία αδικήματα.
- Ναι, οι αυστηρές τιμωρίες είναι αναγκαίες, γιατί έτσι οι εγκληματίες δεν θα κάνουν ξανά το ίδιο.
- Όχι, δεν πιστεύω ότι οι τιμωρίες ήταν αρκετά αυστηρές.
- Ήταν πάρα πολύ αυστηρός.

Λάθος

Κωδικός 0: Απαντήσεις άσχετες ή αόριστες, χωρίς εξήγηση ή με ανεπαρκή εξήγηση ή με τρόπο που δεν συνάδει προς το περιεχόμενο της ιστορίας.

- Ναι, νομίζω ότι ήταν δίκαιο.

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 4

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Κατανόηση του κυρίου θέματος της ιστορίας

Σωστό

Κωδικός 1: Β. Για σοφή δικαιοσύνη

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 5

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Προβληματισμός επί του περιεχομένου του κειμένου: σύγκριση ανάμεσα σε έννοιες του κειμένου και σε προσωπικές γνώσεις ή εμπειρίες

Σωστό

Κωδικός 1: Αναφέρει μια ομοιότητα. Δείχνει ότι κατάλαβε σωστά το κείμενο. Η σύγκριση με ένα χαρακτηριστικό του εθνικού νομικού συστήματος δηλώνεται ή υπονοείται. Ακριβής γνώση του εθνικού νομικού συστήματος δεν είναι απαραίτητη. Να λάβετε υπόψη τη γνώση για τους νόμους που περιμένουμε να έχει ένας δεκαπεντάχρονος.

- Οι κρίσεις έγιναν με βάση αποδεικτικά στοιχεία.
- Τα δύο μέρη έχουν δικαίωμα να δώσουν την δική τους εκδοχή για τα πράγματα.
- Οι άνθρωποι που ψεύδονται ή κάνουν αδικήματα τιμωρούνται.
- Υπάρχει ισότητα απέναντι στο νόμο (για τον οποιοδήποτε).
- Ένας δικαστής προεδρεύει στο δικαστήριο.
- Επέβαλε την ίδια τιμωρία για παρόμοια αδικήματα.

Αναφέρει μια διαφορά. Δείχνει ότι κατάλαβε σωστά το κείμενο. Η σύγκριση με ένα από τα χαρακτηριστικά του εθνικού νομικού συστήματος ή δηλώνεται καθαρά ή συμπεραίνεται εύκολα. Ακριβής γνώση του εθνικού νομικού συστήματος δεν είναι απαραίτητη. (Για παράδειγμα «δεν υπάρχουν ένορκοι», μπορεί να γίνει αποδεκτό ως μία διαφορά, παρότι σε μερικά σύγχρονα δικαστήρια δεν υπάρχουν ένορκοι).

- Δεν υπάρχουν δικηγόροι.
- Ο δικαστής κάνει τη δική του έρευνα.
- Η απόφαση βγαίνει πολύ γρήγορα, ενώ στα σύγχρονα δικαστήρια, οι υποθέσεις συνήθως καθυστερούν εβδομάδες.
- Δεν υπάρχουν ένορκοι.
- Δεν φαίνεται να υπάρχει δυνατότητα έφεσης.
- Η τιμωρία είναι περισσότερο αυστηρή.
- Η ίδια τιμωρία επιβάλλεται χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το παράπτωμα.

Λάθος

- Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις, ασαφείς ή εκτός θέματος
- Υπάρχει ένας δίκαιος δικαστής μέσα στο κείμενο.
 - Δεν διακρίνει το δίκαιο από το άδικο.
 - Ακόμη και οι σημαντικοί αρχηγοί μπορούν να πάνε στο δικαστήριο.
 - Η τιμωρία
 - Είναι εκτός εποχής.
- Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 6

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Αναγνώριση του είδους του κειμένου

Σωστό

- Κωδικός 1: Α. Ένας λαϊκός μύθος

Λάθος

- Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις
- Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΠΑΠΟΥΤΣΙΑ

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 1

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Κατανόηση κειμένου

Σωστό

Κωδικός 1: Δ. Ότι είναι πολύ σημαντικό για τους νεαρούς αθλητές να φορούν καλά αθλητικά παπούτσια.

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 2

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ανάκληση πληροφοριών: επιλογή πληροφορίας που διατυπώνεται με σαφήνεια στο κείμενο

Σωστό

Κωδικός 1: Αναφέρεται στο γεγονός ότι αυτό περιορίζει τις κινήσεις.

- Περιορίζουν τις κινήσεις.
- Εμποδίζουν το τρέξιμο.

Λάθος

Κωδικός 0: Απάντηση που δείχνει λανθασμένη κατανόηση του κειμένου ή απάντηση εκτός θέματος.

- Για να αποφευχθούν οι τραυματισμοί.
- Δεν μπορούν να στηρίζουν το πόδι.
- Γιατί πρέπει να στηρίζεται το πόδι και ο αστράγαλος.

Δίνει ανεπαρκή ή αόριστη απάντηση.

- Διαφορετικά δεν είναι κατάλληλα.

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 3

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ανάκληση πληροφοριών

Σωστό

Κωδικός 1: Αναφέρεται στις τέσσερις προϋποθέσεις που αναγράφονται με πλάγια γράμματα στο κείμενο. Η απάντηση θεωρείται σωστή εάν παραθέτει τα λόγια του κειμένου, παραφράζει ή αναπτύσσει τις προϋποθέσεις, οι οποίες μπορεί να αναφέρονται με οποιαδήποτε σειρά. Οι τέσσερις προϋποθέσεις είναι:

(1) Να παρέχουν εξωτερική προστασία.

(2) Να υποστηρίζουν το πέλμα.

(3) Να παρέχουν ευστάθεια.

(4) Να απορροφούν τους κραδασμούς.

- Εξωτερική προστασία (1)

Να υποστηρίζουν το πόδι (2)

Καλή ευστάθεια (3)

Να απορροφούν τους κραδασμούς (4)

- Πρέπει να παρέχουν εξωτερική προστασία, να υποστηρίζουν το πόδι, να παρέχουν καλή ευστάθεια στον παίκτη, και να απορροφούν τα κτυπήματα.

- Προστατεύουν, υποστηρίζουν, παρέχουν ευστάθεια, απορροφούν κραδασμούς.

Λάθος

Κωδικός 0: Οποιαδήποτε άλλη απάντηση

1. Να προστατεύουν από τα χτυπήματα της μπάλας ή των ποδιών.

2. Να ανθίστανται στις ανομοιομορφίες του εδάφους.

3. Να κρατούν το πόδι ζεστό και στεγνό.

4. Να υποστηρίζουν το πόδι [Σε αυτή την απάντηση τα τρία πρώτα σημεία είναι όλα τμήματα της προϋπόθεσης 1 (Να παρέχουν εξωτερική προστασία)].

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 4

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ανάπτυξη ερμηνείας: αναγνώριση της λογικής σχέσης που υπάρχει ανάμεσα σε δύο μέρη όπου λείπει η συνδετική λέξη

Σωστό

Κωδικός 1: Δ. δίνει λύση στο πρόβλημα που περιγράφεται στο πρώτο μέρος.

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΣΤΗ ΣΟΚΟΛΑΤΑ

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 1

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Αναγνώριση του σκοπού του συγγραφέα

Σωστό

Κωδικός 1: Α. ενοχή

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 2

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Προβληματισμός επί του περιεχομένου του κειμένου

Σωστό

Κωδικός 2: Η Κυβέρνηση / ο κόσμος θα έπρεπε να ξοδεύει περισσότερα για τη διεθνή βοήθεια.

- Οι άνθρωποι να προσφέρουν περισσότερα χρήματα για τη διεθνή βοήθεια.
- Να προσφέρουν χρήματα για φιλανθρωπίες.
- Οι άνθρωποι θα έπρεπε να ξοδεύουν λιγότερα για σοκολάτες και περισσότερα για τους φτωχούς.

: Η Κυβέρνηση / ο κόσμος θα έπρεπε να αλλάξει τις προτεραιότητές του ή να συνειδητοποιήσει τις πραγματικές προτεραιότητες.

- Αλλάζουμε τις προτεραιότητές μας.
- Θα ήθελε οι άνθρωποι να είναι περισσότερο συνειδητοποιημένοι στο πώς να χρησιμοποιούν τους πόρους που διαθέτουν.

Αναγνωρίζει τη στρατηγική του συγγραφέα να κάνει τον αναγνώστη να αισθανθεί ένοχος.

- Νιώθω ενοχή / ντροπή.

Μερικώς σωστό

Κωδικός 1: Να ξεδεύετε λιγότερα για σοκολάτες / να γίνετε λιγότερο λαίμαργοι.

- Μην αγοράζετε πια σοκολάτες.
- Σταματήστε να αγοράζετε άχρηστο φαγητό.

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις αόριστες ή εκτός θέματος

- Θα ήθελε να πέσει η Κυβέρνηση.
- Θα ήθελε να πουν οι άνθρωποι: «Θα δώσω όλα μου τα χρήματα σε φιλανθρωπίες».
- Τίποτα
- Δεν συμφωνώ με τον Άρνολντ Τζάγκο.
- Συμφωνώ μαζί του.

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

Η ΒΙΑ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 1

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Συσχετισμός μιας επιμέρους πληροφορίας με το γενικό νόημα του κειμένου

Σωστό

Κωδικός 1: Συσχετίζει το περιστατικό της αυτοκτονίας με την ανησυχία του κοινού και/ή τη δημοσκόπηση. Η σύνδεση μπορεί να αναφέρεται άμεσα ή να εννοείται.

- Για να εξηγήσει γιατί έγινε η δημοσκόπηση.
- Για να δώσει το λόγο για τον οποίο οι άνθρωποι ενδιαφέρονται τόσο για τη βία στην Ιαπωνία.
- Ήταν ένα αγόρι που αυτοκτόνησε γιατί υπήρξε θύμα βίας.
- Για να δείξει μέχρι πού μπορεί να φτάσει η βία στα σχολεία.

Λάθος

Κωδικός 0: Ασαφής ή ανακριβής απάντηση

- Ήταν ένας Γιαπωνέζος μαθητής.
- Υπάρχουν πολλές περιπτώσεις όπως αυτή σ' όλο τον κόσμο.
- Θέλει να δημιουργήσει εντυπώσεις.

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 2

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ανάπτυξη ερμηνείας: αναγνώριση πληροφοριών που δίνονται σε γραφική παράσταση και σε κείμενο

Σωστό

Κωδικός 1: Κυκλώνει το Α (το γράμμα Α ή την αντίστοιχη γραφική παράσταση).

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΤΟ ΔΩΡΟ

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 1 Α (Συνομιλητής 1 – «άκαρδη και σκληρή»)

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Προβληματισμός επί του περιεχομένου του κειμένου: υποστήριξη επιχειρημάτων με βάση πληροφορίες του κειμένου

Σωστό

Κωδικός 1: Παρέχει στοιχεία από το κείμενο, για να υποστηρίξει την ιδέα ότι η γυναίκα είναι άκαρδη και σκληρή. Μπορεί να αναφέρεται στην πρόθεσή της να πυροβολήσει το πούμα ή στο γεγονός ότι πυροβόλησε πραγματικά εναντίον του. Μπορεί να χρησιμοποιήσει αποσπάσματα από το κείμενο ή να εκφραστεί με δικά του λόγια.

- Προσπαθεί να σκοτώσει το πούμα.
- Είναι σκληρή, εφ' όσον το πρώτο πράγμα που σκέφτηκε ήταν να σκοτώσει το πούμα.
- Γελάει όταν σκέφτεται ότι θα σκοτώσει το αιλουροειδές.
- Ενώ τρώει, γελάει ακούγοντας το πούμα να μουγκρίζει.
- Άρπαξε το όπλο και πυροβόλησε προς το παράθυρο [*Απόσπασμα του κειμένου*].

Λάθος

Κωδικός 0: Απάντηση αόριστη και ανεπαρκής

- Δεν αγαπά το πούμα.

Απάντηση που φανερώνει λανθασμένη κατανόηση ή απάντηση απίθανη ή εκτός θέματος.

- Είναι σκληρή, διότι αφήνει το αιλουροειδές έξω [*Είναι απίθανο να ενεργήσει διαφορετικά εξαιτίας του κινδύνου που το πούμα αντιπροσωπεύει στην αφήγηση*].
- Το αγόρι νομίζει ότι η γυναίκα έπρεπε να δείξει περισσότερο σίκο [*Εξηγεί αυτό που λέει το αγόρι στον διάλογο, αντί να αναφερθεί στην αφήγηση*].

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 1 Β (Συνομιλητής 2 – «συμπονετική»)

Κωδικός 1: Προτείνει στοιχεία του κειμένου, για να υποστηρίξει την ιδέα ότι η γυναίκα είναι συμπονετική. Μπορεί να αναφέρεται στην πράξη της να ταΐσει το πούμα ή στη συμπόνια της προς το πούμα. Μπορεί να χρησιμοποιήσει φράσεις του κειμένου ή να χρησιμοποιήσει δικά του λόγια.

- Είναι γενναιόδωρη εφόσον μοιράζεται την τροφή της με το αιλουροειδές.
- Του δίνει κρέας.
- Ξεκρέμασε το κρέας που είχε απομείνει και το πέταξε έξω από το σπασμένο τζάμι [*Απόσπασμα του κειμένου*].
- Όταν ακούει το πούμα για πρώτη φορά, σκέπτεται ότι είναι ένας ήχος θλιβερός, και όχι τρομακτικός [*Ενδειξη ότι η γυναίκα είναι ικανή να αισθανθεί συμπόνια για το πούμα*].
- Το κείμενο λέει: «Είχε ανάγκη να κλάψει για τον εαυτό της, για όλους, για όλα όσα άγγιξε η πλημμύρα [*Παραθέτει ένα απόσπασμα, όπου φαίνεται το γενικότερο συναίσθημα συμπόνιας*].

Λάθος

Κωδικός 0: Απάντηση αόριστη ή ανεπαρκής

- Ενεργεί με συμπόνια.
- Είναι καλή.

Απάντηση που φανερώνει λανθασμένη κατανόηση ή απάντηση εκτός θέματος.

- Σκέφτεται ότι η γυναίκα είναι ένα πρόσωπο αξιαγάπητο [*Εκτός θέματος: εξηγεί αυτό που λέει το κορίτσι στον διάλογο, αντί να αναφερθεί στην αφήγηση*].

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 2

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Γενική κατανόηση κειμένου: προσδιορισμός του γενικού πλαισίου του κειμένου

Σωστό

Κωδικός 1: Το σπίτι της περικυκλώθηκε από τα νερά της πλημμύρας.

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 3

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Προβληματισμός επί της μορφής του κειμένου: κατανόηση σημασιολογικών αποχρώσεων της γλώσσας

Σωστό

Κωδικός 2: Δείχνει ότι οι περιγραφές αυτές στοχεύουν να προκαλέσουν τον οίκτο. Η αναφορά στην πρόθεση του συγγραφέα ή στην εντύπωση που προξενεί στον αναγνώστη μπορεί να είναι σαφής ή να υπονοείται. Η αναφορά σε επεισόδια της αφήγησης, ομοίως, μπορεί να είναι σαφής ή να υπονοείται. Η απάντηση μπορεί να:

- (1) δείχνει τη σχέση ανάμεσα στο πούμα και στη γυναίκα (ή ανάμεσα στο πούμα και στους ανθρώπους γενικά) όσον αφορά τον πόνο.
- (2) μας προετοιμάζει για τη συμπονετική στάση της γυναίκας απέναντι στο πούμα στη συνέχεια της αφήγησης.
- (3) παρουσιάζει το πούμα ως αντικείμενο συμπόνιας.
 - Οι κραυγές του πούμα είναι σχεδόν ανθρώπινες, συνεπώς είναι σαν τη γυναίκα, και αισθανόμαστε οίκτο και για τους δυο [Σαφής αναφορά στο σύνδεσμο ανάμεσα στο πούμα και

στη γυναίκα / στους ανθρώπους. (1) Σαφής αναφορά στην εντύπωση που προξενεί στον αναγνώστη].

- Αυτό μας κάνει να συνειδητοποιήσουμε αμέσως ότι και το ποίμα είναι επίσης θύμα της πλημμύρας [Έμμεση αναφορά στο σύνδεσμο ανάμεσα στο ποίμα και στους ανθρώπους που εκφράζεται με το «επίσης». (1) Σαφής αναφορά στην εντύπωση που προξενεί στον αναγνώστη].
- Η γυναίκα φαίνεται να αισθάνεται λύπη ακούγοντάς το, πριν ακόμα καταλάβει περί τίνος πρόκειται [Συνδέει αυτές τις περιγραφές με τη μεταγενέστερη συμπονετική συμπεριφορά της γυναίκας (2), χωρίς σαφή αναφορά στην πρόθεση ή στο αποτέλεσμα].
- Αισθανόμαστε λύπη για το ποίμα [Ορθή κατανόηση του νοήματος των περιγραφών. (3) Σαφής αναφορά στην εντύπωση που προξενεί στον αναγνώστη].
- Δείχνει λυπημένο και τρομαγμένο [Ορθή κατανόηση του νοήματος των περιγραφών (3), με έμμεση αναφορά στις προθέσεις του συγγραφέα].

Μερικώς σωστό

Κωδικός 1: Αναφέρεται σε πιθανές προθέσεις του συγγραφέα (ή σε εντυπώσεις που προκαλούνται στον αναγνώστη), όχι όμως στον οίκτο. Η αναφορά στην πρόθεση του συγγραφέα ή στην εντύπωση που προκαλεί στον αναγνώστη μπορεί να είναι σαφής ή να υπονοείται. Αναφορές σε επεισόδια της αφήγησης μπορεί είναι σαφείς ή να υπονοούνται. Η απάντηση μπορεί να αναφέρεται:

- (1) στην πρόθεση να δημιουργηθεί μια ατμόσφαιρα αγωνίας ή μυστηρίου. (Λέξεις όπως «ενδιαφέρον», «ευκολοδιάβαστο» και «ξεκάθαρο» θεωρούνται πολύ αόριστες).
- (2) στην ιδέα ότι το ποίμα παρουσιάζεται από την οπτική γωνία της γυναίκας.
 - Διότι αυτό δημιουργεί αγωνία. Δεν ξέρουμε αληθινά ποιος φωνάζει. [1]
 - Δεν ξέρουμε τι είναι αυτό, ακριβώς όπως και η γυναίκα [Συνδυασμός του (1) με το (2)].
 - Περιγράφει τα αισθήματα της γυναίκας προς το ποίμα. [2]

Αναφέρεται στην κυριολεκτική διάσταση της αφήγησης. Η αναφορά στην πρόθεση του συγγραφέα και στην εντύπωση που προκαλεί στον αναγνώστη μπορεί να είναι σαφής ή να υπονοείται. Αναφορές στην αφήγηση, επίσης, μπορεί να είναι σαφείς ή να υπονοούνται. Η απάντηση μπορεί να αναφέρεται:

(1) στη ρεαλιστική περιγραφή του πούμα.

(2) στον τρόπο με τον οποίο οι περιγραφές αυτές ταιριάζουν με την κυριολεκτική διάσταση της αφήγησης.

- Το πούμα είναι ένα άγριο ζώο και τα άγρια ζώα φωνάζουν. [1]
- Το πούμα είναι πεινασμένο, και αυτά τα ζώα φωνάζουν όταν πεινούν. [1]
- Ακούει τις φωνές του πούμα γιατί είναι σκοτεινά και δεν μπορεί να το δει. [2]
- Ακούγοντας το πούμα τώρα, θυμάται μια άλλη φορά που είχε ακούσει ένα. [2]

Λάθος

Κωδικός 0: Απάντηση αόριστη ή ανεπαρκής.

- Αυτό κάνει την αφήγηση πιο ενδιαφέρουσα.
- Είναι μια γλώσσα ιδιαίτερα περιγραφική.

Απάντηση που φανερώνει λανθασμένη κατανόηση του κειμένου ή απάντηση εκτός θέματος.

- Το πούμα φαίνεται ύπουλο σαν να περίμενε να την αρπάξει.
- Αυτές οι περιγραφές παρουσιάζουν το πούμα με ένα τρόπο που έχει στόχο να τρομάξει τον αναγνώστη.
- Αφηγείται την ιστορία από την πλευρά του πούμα.

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 4

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ανάκληση πληροφορίας που αναφέρεται με σαφήνεια στο κείμενο

Σωστό

Κωδικός 1: Το σπίτι άρχισε να επιπλέει.

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 5

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ανάπτυξη ερμηνείας: αναφορά στα κίνητρα ενός προσώπου

Σωστό

Κωδικός 2: Αναγνωρίζει ότι η πράξη της γυναίκας προκαλείται από οίκτο ή συμπόνια για το πούμα.

- Το λυπήθηκε.
- Διότι ξέρει τι είναι να πεινάει κανείς.
- Διότι είναι συμπονετικός άνθρωπος.
- Για να το βοηθήσει να ζήσει.

Αναγνωρίζει ότι η ιστορία δεν εξηγεί με σαφήνεια ποια είναι τα κίνητρα της γυναίκας και/ή ότι δεν τα έχει συνειδητοποιήσει ούτε η ίδια.

- Δεν σκεφτόταν τι έκανε.
- Κάτω από κάποια παρόρμηση.
- Από ένστικτο
- Δεν γνώριζε.
- Η ιστορία δεν το λέει.

Μερικώς σωστό

Κωδικός 1: Απαντά αναφερόμενος στο ότι το πούμα πεινά ή έχει ανάγκη από βοήθεια, χωρίς να κάνει αναφορά στα κίνητρα της γυναίκας.

- Διότι πεινούσε.
- Διότι φώναζε.

Λάθος

Κωδικός 0: Απάντηση αόριστη ή ανεπαρκής ή απάντηση εκτός θέματος.

- Σκεφτόταν ότι το πούμα θα έφευγε αν του έδινε να φάει.
- Διότι το φοβόταν.
- Ήθελε να το κάνει κατοικίδιο.
- Για να το κάνει φίλο της.
- Γιατί το αγαπούσε.

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 6

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ανάπτυξη ερμηνείας: προσδιορισμός των κινήτρων ή της πρόθεσης ενός προσώπου

Σωστό

Κωδικός 1: Προτίθεται να πυροβολήσει το αιλουροειδές.

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 7

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Προβληματισμός επί της μορφής του κειμένου: αξιολόγηση μιας συγκεκριμένης επιλογής του συγγραφέα

Σωστό

Κωδικός 3: Προχωρά πέρα από την κυριολεκτική διάσταση της αφήγησης. Αξιολογεί κατά πόσο η τελευταία πρόταση αποτελεί τον επίλογο στα θέματα της αφήγησης. Για παράδειγμα, η απάντηση μπορεί να αναφέρεται στις σχέσεις ανάμεσα στη γυναίκα και στο πούμα, στο θέμα της επιβίωσης, στο θέμα του δώρου ή της ευχαριστίας. Η άποψη του μαθητή σχετικά με τον αν αυτή η τελευταία πρόταση του κειμένου συμφωνεί ή όχι με το περιεχόμενο, μπορεί να είναι σαφής ή να υπονοείται.

- Ναι. Η αφήγηση έφερε τη γυναίκα μπροστά στην ουσία της ζωής και το καλά καθαρισμένο κόκαλο είναι ένα σύμβολο.
- Ναι. Υποθέτω ότι τα υπολείμματα του κρέατος που άφησε το πούμα είναι επίσης ένα δώρο, του οποίου το μήνυμα είναι «Ζήστε και αφήστε να ζήσουν».
- Ναι. Το κόκαλο είναι σαν ένα δώρο, και είναι το θέμα της αφήγησης.
- Ναι. Το κόκαλο από το κρέας μας θυμίζει αυτό που θα μπορούσε να συμβεί στη γυναίκα.
- Ταιριάζει διότι κατά κάποιο τρόπο το ζώο την ευχαρίστησε για το κρέας.

Μερικώς σωστό

Κωδικός 2: Προχωρά πέρα από την κυριολεκτική διάσταση της αφήγησης, αξιολογεί όμως την τελευταία πρόταση συσχετίζοντάς την με το ύφος και το κλίμα όλου του κειμένου. Η άποψη του μαθητή σχετικά με το αν η τελευταία πρόταση του κειμένου συμφωνεί ή όχι με το περιεχόμενο μπορεί να είναι σαφής ή να υπονοείται.

- Ναι, αυτό ταιριάζει στον ευθύ τόνο της αφήγησης.
- Ναι, αυτό παρατείνει το αίσθημα της ανησυχίας.
- Όχι, είναι πολύ απότομο, ενώ η υπόλοιπη αφήγηση είναι πολύ λεπτομερής.

Κωδικός 1: Η απάντηση περιορίζεται στην κυριολεκτική διάσταση της αφήγησης και στηρίζεται στην κατά λέξη κατανόηση του κειμένου. Αξιολογεί το τέλος της ιστορίας συσχετίζοντας την τελευταία πρόταση με συγκεκριμένα γεγονότα της ιστορίας (για παράδειγμα το πούμα που καταβροχθίζει το κρέας, η επίσκεψη του πούμα στο σπίτι, η πτώση της στάθμης του νερού του ποταμού). Η άποψη του μαθητή σχετικά με το αν η τελευταία πρόταση του κειμένου συμφωνεί ή όχι με το περιεχόμενο μπορεί να είναι σαφής ή να υπονοείται.

- Ναι, επιτρέπει να γνωρίζουμε αν το πούμα έφαγε το κρέας.
- Όχι, το απόσπασμα που αφορούσε το κρέας είχε ήδη τελειώσει.
- Τελειώνει γιατί το κρέας τελείωσε και το ίδιο θα γίνει και με την αφήγηση.
- Ναι. Τώρα που έπεσε η στάθμη του νερού του ποταμού και το κρέας φαγώθηκε, το αйлουροειδές δεν έχει πλέον λόγο να μείνει.
- Σκέπτομαι ότι είναι ένα καλό τέλος διότι είναι η απόδειξη ότι ένα πούμα πράγματι σταμάτησε στη βεράντα της *[Κυριολεκτική ερμηνεία του κειμένου: πράγματι συνέβησαν τα γεγονότα]*.
- Αυτό ταιριάζει καλύτερα στο να περιγράψει πώς ήταν μετά την πλημμύρα *[Αναφέρεται στο τέλος της πλημμύρας]*.

Λάθος

Κωδικός 0: Απάντηση αόριστη ή ανεπαρκής

- Όχι, το δώρο δεν έχει καμιά σχέση με το τέλος της ιστορίας.
- Όχι. Θα ήταν καλύτερα να τελείωνε με κάτι πιο συναρπαστικό *[Δεν συσχετίζει το τέλος με την υπόλοιπη αφήγηση]*.
- Τελειώνει με μια περιγραφή του κόκαλου.

Απάντηση που φανερώνει λανθασμένη κατανόηση του κειμένου ή απάντηση εκτός θέματος.

- Ναι, δείχνει ότι δεν ήταν παρά ένα όνειρο.
- Όχι, διότι ο αναγνώστης δεν ξέρει γιατί το πούμα το έσκασε.

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΜΕΛΙΣΣΕΣ

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 1

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Κατανόηση της κεντρικής ιδέας ενός μέρους του κειμένου

Σωστό

Κωδικός 1: Δ. Να δείξουν πού βρήκαν την τροφή οι ανιχνεύτριες μέλισσες.

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 2

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Συσχετισμός μιας σειράς στοιχείων που αναφέρονται στο κείμενο

Σωστό

Κωδικός 1: Α. Η αναλογία νερού.

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 3

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ανάκληση πληροφοριών που αναφέρονται με σαφήνεια στο κείμενο

Σωστό

Κωδικός 2: Δηλώνει ότι οι πληροφορίες δίνονται με δύο τρόπους: με την κίνηση της κοιλιάς και το χρόνο που κινείται η κοιλιά.

- Πόσο διαρκεί η κίνηση της κοιλιάς.
- Κουνάει την κοιλιά της για κάποιο χρονικό διάστημα.

Μερικώς σωστό

Κωδικός 1: Αναφέρει μόνον την κίνηση της κοιλιάς.

- Κουνάει την κοιλιά της.
- Δείχνει πόσο μακριά είναι με το πόσο γρήγορα κουνάει την κοιλιά της.

Αναφέρει τη διάρκεια του χορού χωρίς να αναφέρει την κίνηση της κοιλιάς.

- Πόσο χρόνο χορεύει.

Λάθος

Κωδικός 0: Αόριστη ή εκτός θέματος απάντηση.

- Πόσο γρήγορα η μέλισσα κάνει κύκλους σε σχήμα 8.
- Πόσο μεγάλο είναι το σχήμα 8.
- Πώς κινείται η μέλισσα.
- Ο χορός
- Η κοιλιά

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΝΕΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 1

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ερμηνεία κειμένου

Σωστό

Κωδικός 1: Υπογραμμίζει ή κυκλώνει τη φράση (ή ένα μέρος της φράσης) που περιέχει τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα:

(1) «συγκρότησαν επιτροπή»

(2) «τριών μηνών προθεσμία για την αντίδραση του κοινού στην πρότασή τους....»

- [Υπογραμμίζει] ...Οι Αυστραλοί συγκρότησαν επιτροπή για να μελετήσει το θέμα...
- [Υπογραμμίζει] ...Οι Αυστραλοί συγκρότησαν μια επιτροπή για να μελετήσει το θέμα... και ...απαίτησαν τριών μηνών προθεσμία για την αντίδραση του κοινού στην πρότασή τους...
- [Υπογραμμίζει] ...Οι Αυστραλοί συγκρότησαν μια επιτροπή για να μελετήσει το θέμα. ...και ...στη Γαλλία μια γυναίκα έπρεπε να πάει στο δικαστήριο, για να της επιτραπεί να γεννήσει ένα παιδί από το κατεψυγμένο σπέρμα του συζύγου της που είχε πεθάνει... *[Ένα από τα αποσπάσματα υπογραμμίστηκε σωστά· η άλλη υπογραμμισμένη φράση συνδέεται με την απάντηση που έδωσε ο μαθητής για την επόμενη ερώτηση. Πρέπει να γίνει δεκτή η απάντηση].*

Λάθος

Κωδικός 0: Οποιαδήποτε άλλη απάντηση

- ...Τα μέλη της έκριναν ότι τα έμβρυα έπρεπε να αποψυχθούν, διότι η δωρεά των εμβρύων σε κάποιους άλλους θα απαιτούσε τη συγκατάθεση των «δοτών» και τέτοια συγκατάθεση δεν είχε δοθεί... *[Ο μαθητής έχει υπογραμμίσει λάθος απόσπασμα].*

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 2

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ερμηνεία κειμένου

Σωστό

Κωδικός 2: Αναφέρει τουλάχιστον δύο από τα ακόλουθα:

- (1) Όταν οι Ρίος πέθαναν ξέσπασε διαμάχη για το τι έπρεπε να γίνει με τα έμβρυα. Δεν γίνονται αποδεκτά τα ερωτήματα που τίθενται στην παράγραφο 4 (π.χ. «Τι έπρεπε να κάνει το αυστραλιανό νοσοκομείο με τα κατεψυγμένα έμβρυα;», «Είχαν τα έμβρυα κληρονομικά δικαιώματα στη μεγάλη περιουσία των Ρίος;»), εκτός αν ο μαθητής συνδέει καθαρά αυτά τα ερωτήματα με τον θάνατο των δοτών των εμβρύων (Ρίος).
- (2) Μια γυναίκα στη Γαλλία έπρεπε να πάει στο δικαστήριο για να της επιτραπεί να χρησιμοποιήσει το σπέρμα του πεθαμένου συζύγου της.
- (3) Τι μέτρα πρέπει να ληφθούν εάν μια δανεική μητέρα αρνείται να δώσει το παιδί που γέννησε;

Μερικώς σωστό

Κωδικός 1: Αναφέρει ένα από τα τρία παραπάνω παραδείγματα [(1), (2) ή (3)].

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

- Κατέψυξαν το σπέρμα και θα το διατηρήσουν κατεψυγμένο έως ότου χρησιμοποιηθεί [*Εκτός θέματος*].
- Τα έμβρυα μπορεί να θεωρηθεί ότι ανήκουν στη νόμιμη κληρονομιά κάποιου;
- Μπορούν να εμφυτευθούν σε κάποιον άλλο; [*Είναι δύσκολο να διακρίνει κανείς σε ποιο μέρος του άρθρου αναφέρονται αυτές οι ερωτήσεις. Εάν και οι δύο αφορούν την περίπτωση των Ρίος, η απάντηση δεν δίνει δύο παραδείγματα, όπως έχει ζητηθεί. Εάν το δεύτερο ερώτημα αναφέρεται στην περίπτωση της Γαλλίας, πρόκειται για λανθασμένη ερμηνεία, αφού η σύζυγος δεν είναι «κάποιος άλλος»*].

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΘΕΑΤΡΙΚΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 1

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ανάκληση πληροφοριών του κειμένου, ερμηνεία

Σωστό

Κωδικός 2: Ναι – Όχι – Ναι – Ναι – Ναι – Όχι – Ναι με αυτή τη σειρά

Μερικώς σωστό

Κωδικός 1: 5 σωστές απαντήσεις

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 2

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ερμηνεία κειμένου και προβληματισμός επί του περιεχομένου με βάση στοιχεία του κειμένου και εξωκειμενικές γνώσεις.

Σωστό

Κωδικός 2: Αναφέρει/αντιγράφει σωστά στοιχεία και για τους έξι συντελεστές.

Σκηνοθέτης	<i>πολύ γερασμένη, βήμα αργό, αλλά αποφασιστικό, στέκεται, κρατάει, ακουμπάει σε έναν οβελίσκο κλπ.</i>
Ενδυματολόγος	<i>σάλι, στολή κυνηγού</i>
Σκηνογράφος	<i>κήπος, τεράστια δένδρα, οβελίσκος στη μέση</i>
Τεχνικός ήχου	<i>χλημίντρισμα αλόγου, φύσημα αέρα</i>
Ηλεκτρολόγος	<i>νύχτα, σκιά δένδρων</i>
Φροντιστής	<i>σάλι, γράμια</i>

Μερικώς σωστό

Κωδικός 1: Δεν αναφέρεται καθόλου ή σημειώνει άστοχες φράσεις για έναν συντελεστή.

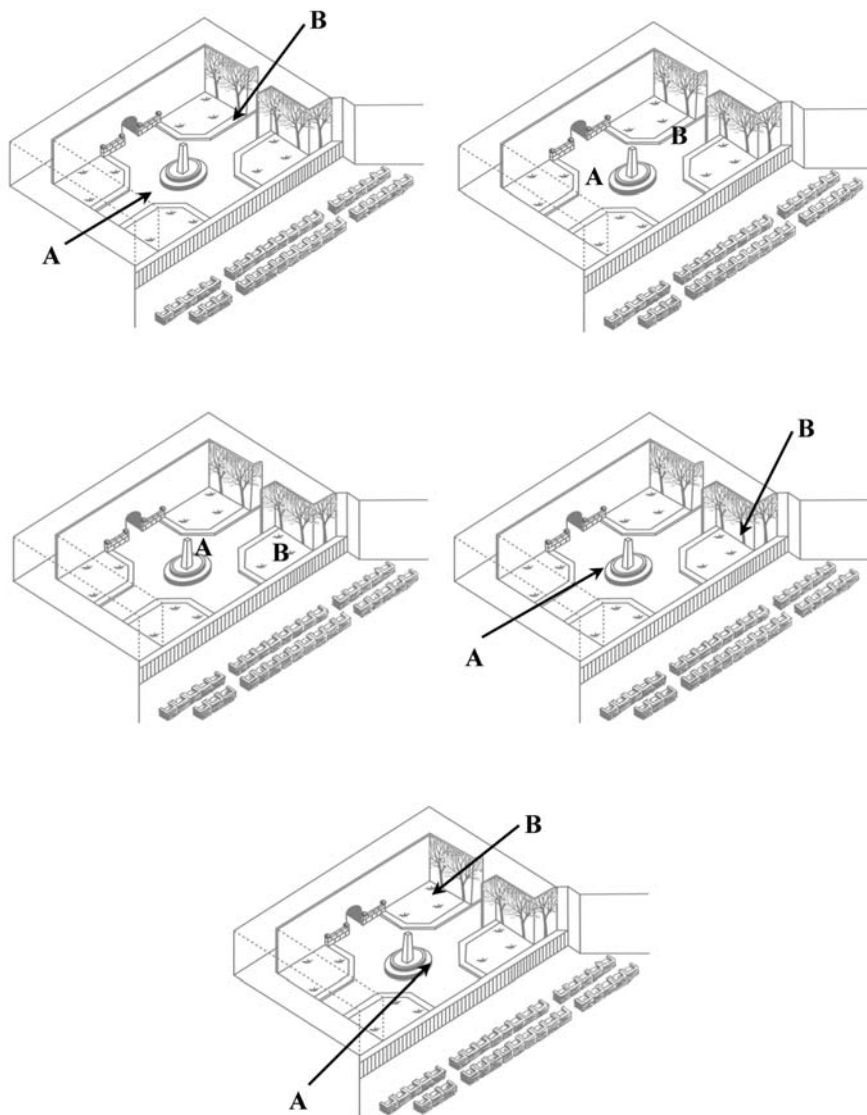
Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 3

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ανάκληση πληροφοριών του κειμένου, ερμηνεία

Σωστό

Κωδικός 1: Απάντηση σωστή στο σύνολό της. Βάζει Α κοντά στον οβελίσκο και Δ κοντά στα δέντρα.

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 4

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Προβληματισμός επί του περιεχομένου του κειμένου, ερμηνεία

Σωστό

Κωδικός 1: Ο μαθητής στην απάντησή του πρέπει να αναφέρεται σε στοιχεία που προσδιορίζουν το ρόλο των ηθοποιών, όπως:

- την οικονομική κατάσταση και το χαρακτήρα του προσώπου που υποδύονται
- την εποχή που εκτυλίσσεται η υπόθεση του έργου
- το επάγγελμα, την κοινωνική θέση του ήρωα κλπ.

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

Ο ΠΑΠΑΛΑΝΓΚΙ

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 1

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ανάκληση πληροφορίας

Σωστό

Κωδικός 2: Δ

Μερικώς σωστό

Κωδικός 1: Α

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 2

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Γενική κατανόηση κειμένου

Σωστό

Κωδικός 2: Ως σωστές γίνονται αποδεκτές απαντήσεις που αναφέρονται στην «*περιγραφή και το σχολιασμό των σύγχρονων κατοικιών των Ευρωπαίων από την οπτική γωνία ενός φυλάρχου διαφορετικής πολιτισμικής αντίληψης*».

Μερικώς σωστό

Κωδικός 1: Ο μαθητής αναφέρει:

1. ότι θέμα του κειμένου είναι μόνο η περιγραφή των σύγχρονων κατοικιών των Ευρωπαίων, χωρίς να γίνεται λόγος για την άποψη του φυλάρχου ή
2. ότι το θέμα του κειμένου είναι μόνο ο σχολιασμός των σύγχρονων κατοικιών των Ευρωπαίων.

Λάθος

Κωδικός 0: Άσχετη απάντηση, αόριστη ή ανεπαρκής. Δεν κάνει λόγο ούτε για περιγραφή ούτε για σχολιασμό των κα-
τοικιών. Ο μαθητής δείχνει ότι δεν έχει κατανοήσει
καθόλου το θέμα ή αναφέρεται σ' αυτό πολύ γενικά και
αφηρημένα.

- Το κείμενο μιλά για ένα ταξίδι του φυλάρχου των νησιών
Τουιάβιι στην Ευρώπη.

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 3

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ερμηνεία, προβληματισμός επί του περιεχομένου
του κειμένου και αξιολόγηση

Σωστό

Κωδικός 1: Συνομιλητής 1: Παρέχει στοιχεία μέσα από το κείμενο,
για να υποστηρίξει την άποψη του Συνομιλητή 1. Δικαι-
ολογεί με την έλλειψη περαιτέρω εμπειριών, επειδή ο
φύλαρχος έχει παραστάσεις μόνο από το νησί του και
χρησιμοποιεί π.χ. παρομοιώσεις από την ζωή του στο
νησί του (δεν γνωρίζει).

Συνομιλητής 2: Δικαιολογεί με στοιχεία του κειμένου,
όπου φαίνεται ότι ο φύλαρχος έχει εμπειρία του δυτι-
κού τρόπου ζωής (π.χ. οι λέξεις είσοδος – έξοδος κ.τ.ό.,
αλλά, για να δείξει την αντίθεσή του προς τις επιλογές
των δυτικών, συγκρίνει τα σπίτια των δυτικών με τον
τρόπο ζωής των συμπατριωτών του (π.χ. καλύβες, πα-
ρομοίωση με το μπαούλο).

Λάθος

Κωδικός 0: Απάντηση αόριστη ή ανεπαρκής ή απάντηση που φανε-
ρώνει λανθασμένη κατανόηση ή απάντηση απίθανη ή
εκτός θέματος.

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 4

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ερμηνεία συγκεκριμένων γλωσσικών επιλογών του συγγραφέα

Σωστό

Κωδικός 2: Α3, 8, 10, Β1, Γ2, Δ9, Ε6, ΣΤ4, Ζ5, Η7

Μερικώς σωστό

Κωδικός 1: Κάθε μια από τις οκτώ λέξεις της Α' στήλης αντιστοιχίζεται σωστά με μία λέξη της Β' στήλης.
Κάθε μια από επτά μόνο λέξεις της Α' στήλης αντιστοιχίζεται σωστά με μία λέξη της Β' στήλης, ενώ μια λέξη της Α' στήλης και δυο της Β' μένουν χωρίς αντιστοίχιση.

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

Η ΝΑΥΜΑΧΙΑ ΣΤΗ ΣΑΛΑΜΙΝΑ

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 1

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ανάκληση πληροφοριών

Σωστό

Κωδικός 2: Σωστό, Σωστό, Λάθος, Σωστό, Λάθος, Σωστό, Σωστό, Λάθος, με αυτή τη σειρά (απαντήσεις όλες σωστές)

Μερικώς σωστό

Κωδικός 1: Μέχρι δύο απαντήσεις λάθος

Λάθος

Κωδικός 0: Απάντηση αόριστη ή ανεπαρκής ή απάντηση που φανερώνει λανθασμένη κατανόηση ή απάντηση απίθανη ή εκτός θέματος.

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 2

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Γενική κατανόηση κειμένου

Σωστό

Κωδικός 2: Η Αρτεμισία. Σε όλο το κείμενο γίνεται λόγος για τη δράση της. Το όνομά της αναφέρεται πέντε (5) φορές.

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 3

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ερμηνεία του κειμένου

Σωστό

Κωδικός 2: Κέρδος Α: Η Αρτεμισία:

- Κατάφερε να ξεφύγει από τον κίνδυνο να βυθιστεί το πλοίο της.
- Διασώθηκε η ίδια και το πλοίο της.
- Μπέρδεψε τον αντίπαλό της και του ξέφυγε.

Κέρδος Β: Η Αρτεμισία:

- Κέρδισε το θαυμασμό και τον έπαινο του Ξέρξη.
- Έδωσε την εντύπωση στον Ξέρξη ότι πολεμούσε γενναία και αποτελεσματικά.
- Απέκτησε μεγάλη φήμη στο περσικό στρατόπεδο.

Μερικώς σωστό

Κωδικός 1: Στην απάντηση ο μαθητής αναφέρει μόνο το «Κέρδος Α» ή μόνο το «Κέρδος Β».

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 4

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Προβληματισμός επί του περιεχομένου του κειμένου και αξιολόγηση

Σωστό

Κωδικός 2: α. Ο μαθητής παρουσιάζει την εικόνα του περσικού στρατοπέδου περίπου ως εξής:

- Το στρατόπεδο των Περσών βρίσκεται σε γενική σύγχυση. Η μαχητική τους ετοιμότητα έχει εξασθενήσει και καθένας κοιτάζει πώς θα γλιτώσει.

- Ο Ξέρξης με τους ακολούθους του γελοιοποιούνται και παρουσιάζονται ανίκανοι να διακρίνουν τα δικά τους πλοία.
- Οι Πέρσες παρουσιάζονται γενικά απροετοίμαστοι και ανίκανοι να αντιμετωπίσουν την κατάσταση.

β. Αξιολογεί με κριτική στάση την περιγραφή και την αφήγηση του Ηρόδοτου.

- Αναμφίβολα οι Πέρσες έχασαν τη ναυμαχία.
- Αναμφισβήτητα φάνηκαν λιγότερο προετοιμασμένοι για τη ναυμαχία απ' ό,τι χρειαζόταν.
- Ο Ηρόδοτος όμως, ως Έλληνας και φλογερός πατριώτης, με το παράδειγμα της Αρτεμισίας θέλει να δημιουργεί θετικές εντυπώσεις για τους Έλληνες και αρνητικές για τους Πέρσες. Είναι κατανοητό ότι κάποιες λεπτομέρειες τις συμπληρώνει με τη φαντασία του προκειμένου να επιτύχει το σκοπό του.

Μερικώς σωστό

Κωδικός 1: Στην απάντηση ο μαθητής περιγράφει μόνο την εικόνα του περσικού στρατοπέδου χωρίς να αξιολογεί.

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 5

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ανάκληση πληροφοριών, γενική κατανόηση κειμένου

Σωστό

Κωδικός 2: Η σωστή ακολουθία είναι: θ, ε, γ, η, ζ, β, ι, α, στ, δ

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 6

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Προβληματισμός επί της μορφής (μορφοσυντακτικών επιλογών του συγγραφέα) του κειμένου και αξιολόγησή του

Σωστό

Κωδικός 2: Το ποιοτικό χαρακτηριστικό της διάρκειας δίνεται στην πράξη της καταδίωξης (*κυνηγούσε*) και του εμβολισμού (*εμβολίζει*), γι' αυτό και το ρήμα της πρότασης είναι στον Παρατατικό και στον Ενεστώτα αντίστοιχα. Όλες οι άλλες ενέργειες παρουσιάζονται ως στιγμιαίες ή ολοκληρωμένες (*έφθασε, είχε φιλονικήσει*). Με την επιλογή του αυτή ο ιστορικός εισάγει το μοτίβο της καταδίωξης και προβάλλει το δραματικό χαρακτήρα του επεισοδίου. Προσδίδει έτσι ένταση στην αφήγηση, προκαλεί το ενδιαφέρον του αναγνώστη και τον κρατάει σε αγωνία, προσφέροντάς του με αυτόν τον τρόπο ένα ευχάριστο ανάγνωσμα.

Μερικώς σωστό

Κωδικός 1: Στην απάντηση ο μαθητής αναφέρεται στον τρόπο εκφοράς των ρημάτων, δεν αιτιολογεί όμως καθόλου τις επιλογές του συγγραφέα.

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΕΦΗΒΩΝ

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 1

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Γενική κατανόηση κειμένου

Σωστό

Κωδικός 1: Γ

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 2

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ανάκληση πληροφοριών

Σωστό

Κωδικός 1: Γ

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 3

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ερμηνεία, προβληματισμός επί του περιεχομένου του κειμένου

Σωστό

- Κωδικός 2: α) Δέσποινα
 β) Ως απάντηση μπορεί ο μαθητής να αναφέρει ενδεικτικά τα ακόλουθα:
- συμφωνεί με την άποψη της Δέσποινας και επαναλαμβάνει την επιχειρηματολογία της.
 - επισημαίνει ότι η άποψη της Δέσποινας έχει απόλυτο χαρακτήρα και διευκρινίζει ότι δεν πιστεύει πως όλοι οι ενήλικες έχουν χάσει τα όνειρα και την ανθρωπιά τους.
 - διαφωνεί ριζικά με τη γνώμη της Δέσποινας και παρουσιάζει αποκλειστικά μια θετική εικόνα για τους ενήλικες και τον κόσμο τους.

Μερικώς σωστό

- Κωδικός 1: Ο μαθητής απαντά σωστά στο (α), δεν απαντά όμως καθόλου στο (β) ή απαντά στο (β) σχεδόν μονολεκτικά και δεν παραθέτει κανένα επιχειρήμα για να υποστηρίξει την επιλογή του.
- Δεν απαντά καθόλου στο (α), αλλά συσχετίζει την ερώτηση και με τα τέσσερα κείμενα και επιχειρηματολογώντας διαφωνεί ότι κάποιος εκφράζεται επικριτικά για τους ενήλικες.

Λάθος

- Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις
 Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 4

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Προβληματισμός επί της μορφής του κειμένου και αξιολόγηση

Σωστό

Κωδικός 2: Ενδεικτικά αναφέρονται οι λέξεις ή οι φράσεις «*άγχος!*, *τα όνειρά τους είναι σβησμένα, φρίκη, αγωνιζόμαστε με λύσσα*».

Μερικώς σωστό

Κωδικός 1: Αναφέρονται μόνο δύο από τις ζητούμενες λέξεις ή φράσεις.

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 5

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Προβληματισμός επί του περιεχομένου του κειμένου και αξιολόγηση

Σωστό

Κωδικός 2: Ο μαθητής συμπληρώνει την κενή στήλη από πάνω προς τα κάτω με τη σειρά: Φώτης – Μαρία – κενό – Δημήτρης ή/και Φώτης – Δέσποινα.

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

Η ΠΑΡΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΑΕΤΟΥ

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 1

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Γενική κατανόηση κειμένου

Σωστό

Κωδικός 1: Γ

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 2

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Γενική κατανόηση κειμένου, ερμηνεία

Σωστό

Κωδικός 1: Α. Σωστό, Β. Λάθος, Γ. Σωστό, Δ. Λάθος

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 3

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ερμηνεία, προβληματισμός επί του περιεχομένου του κειμένου και αξιολόγηση

Σωστό

Κωδικός 1: Σωστές θεωρούνται οι απαντήσεις στις οποίες οι μαθητές δίνουν μια λογική εξήγηση για τη συμπεριφορά του αετού.

- Από τη στιγμή που ο αετός έχει εξασφαλίσει την επιβίωσή του, επαναπαύτηκε και υποτάχτηκε στη μοίρα του.
- Ο αετός βολεύτηκε και συνήθισε να ζει στο κοτέτσι, γιατί έτσι τον εκπαίδευσε ο ιδιοκτήτης.
- Ο αετός ξέχασε την αετίσια φύση του μόνο προσωρινά, με την παρακίνηση όμως του φυσιοδίφη άνοιξε τα φτερά του και πέταξε.

Λάθος

Κωδικός 0: Άλλες απαντήσεις γενικές και αόριστες ή άσχετες με την ερώτηση

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ 4

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ: Ερμηνεία του κειμένου

Σωστό

Κωδικός 1: Σωστή είναι η απάντηση που αναφέρεται με τον ένα ή τον άλλο τρόπο στις προθέσεις του αφηγητή. Σκοπός του είναι να παρακινήσει τους καταπιεσμένους συμπατριώτες του να αφυπνισθούν και να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους και την ελευθερία τους.

Λάθος

Κωδικός 0: Λάθος είναι οι γενικές, αόριστες και άσχετες απαντήσεις καθώς και αυτές που αναφέρονται γενικά στον αλληγορικό χαρακτήρα της παραβολής, εξηγούν ικανοποιητικά τι συμβολίζει ο αετός, τα κοτόπουλα και ο ιδιοκτήτης του αετού, αλλά δε συνδέουν όλα αυτά με τις συγκεκριμένες προθέσεις του αφηγητή, ούτε με τους ανθρώπους στους οποίους απευθύνεται.

Κωδικός 9: Λείπει η απάντηση.